

Evaluace projektu „Koncepce rozvoje dobrovolnictví v České republice s akcentem na zajištění regionální a oborové dostupnosti dobrovolnictví v podobě dobrovolnických center“

Závěrečná zpráva

Zpracoval: Ing. Vladimír Sodomka s podporou realizačního týmu a regionálních dobrovolnických center (červenec 2022)

Obsah

1	Manažerské shrnutí	3
2	Úvod a metodologie	10
3	Přehled realizace projektu a jeho klíčových aktivit.	14
3.1	Průběh realizace a naplňování projektu podle klíčových aktivit (KA) projektu	14
3.2	Změny v projektu	23
3.3	Plnění indikátorů	23
4	Odpovědi na evaluační otázky	24
4.1	Do jaké míry byl projekt navržen tak, aby přinášel očekávané dopady?	25
4.2	Do jaké míry byl projekt realizován v souladu s plánem a předpoklady?	28
4.3	Do jaké míry byly naplněny všechny předpoklady pro kvalitní realizaci projektu?	31
4.4	Jsou vzniklé hmotné výstupy či produkty projektu kvalitní a využitelné?	37
4.5	Jakých zamýšlených dopadů, resp. efektů bylo dosaženo? A jaké faktory k nim vedly?	43
4.6	Jakých nezamýšlených dopadů, resp. efektů bylo dosaženo? A jaké faktory k nim vedly? ..	52
4.7	Jakých negativních dopadů, resp. efektů bylo dosaženo? A jaké faktory k nim vedly?	53
4.8	Hrály v projektu významnou roli i některé z následujících efektů – creaming-off, lock-in efekt, alternativní atribuce, substituce, mrtvá váha?	55
4.9	Jak celkově hodnotíte naplnění účelnosti projektu na základě zhodnocení jeho reálných (čistých) dosažených efektů (dopadů (impact))? Jak hodnotíte naplnění účinnosti (efficiency) projektu?	56
4.10	Jak hodnotíte naplnění úspornosti/hospodárnosti (economy) projektu?	63
4.11	Jak hodnotíte naplnění užitečnosti (utility) projektu?	65
4.12	Jak hodnotíte naplnění udržitelnosti (sustainability) projektu?	67
4.13	Jaká jsou nejdůležitější doporučení z této evaluace pro zlepšení realizace hodnoceného projektu a zvýšení jeho dopadů, resp. efektů?	70
4.14	Byla tato doporučení do běžícího projektu skutečně zapracována? A jak? Případně, proč nebyla?	70
4.15	Jaká jsou nejdůležitější systémová doporučení z této evaluace pro lepší nastavení obdobných či navazujících projektů v budoucnu? Jsou tato doporučení pro zadavatele evaluace relevantní a prakticky realizovatelná?	71
5	Zkratky	74
6	Přílohy	75
6.1	Příloha 1 – Vyhodnocení dotazníků hodnocení spokojenosti – pro zájemce/dobrovolníky .	75
6.2	Příloha 2 – Vyhodnocení dotazníku hodnocení spokojenosti – pro organizace	87

1 Manažerské shrnutí

Tato závěrečná evaluační zpráva projektu „Koncepce rozvoje dobrovolnictví v České republice s akcentem na zajištění regionální a oborové dostupnosti dobrovolnictví v podobě dobrovolnických center“ se v souladu s evaluačním plánem zaměřila na souhrnné zhodnocení realizace a efektů (přínosů) projektu a zodpovězení evaluačních otázek (EO) při využití širokého spektra evaluačních nástrojů. Níže jsou uvedena hlavní zjištění a doporučení z projektu.

Hlavní zjištění z realizace projektu

Cílem projektu bylo vytvoření dostupnějších a kvalitnějších služeb v oblasti sociálního začleňování prostřednictvím poskytovaného dobrovolnictví a nastavení příznivého prostředí pro výkon a další rozvoj dobrovolnických aktivit, pro co nejširší zapojení dobrovolníků a dobrovolnických organizací, vyzdvižení významu všech veřejně prospěšných dobrovolnických činností a posílení uznání dobrovolníků a dobrovolnictví ve společnosti obecně.¹

Projekt byl realizován prostřednictvím 7 klíčových aktivit (KA) (z toho dvě byly přidány dodatečně) uvedených níže.

Plnění aktivit a výstupů projektu

Přehled klíčových aktivit (KA), harmonogramu a plnění aktivit a výstupů

Klíčová aktivita	Harmonogram (původní ² a upravený)	Stav naplnění KA
KA 01: Řízení a administrace projektu	09/2016–08/2020 09/2016–08/2022	Naplňována - Úvodní konference - Závěrečná konference Závěrečná zpráva o realizaci a žádost o platbu by měla být předána v souladu s podmínkami podpory
KA 02: Zmapování současného stavu v oblasti dobrovolnictví v České republice a v zahraničí	02/2017–10/2017 02/2017–4/2018	Zrealizována - Analýza o stavu dobrovolnictví v zahraničí a ČR - odborná konference s workshopem v Praze v termínu 20. – 21. 03. 2018
KA 03: Vytvoření návrhu Koncepce rozvoje dobrovolnictví v České republice	06/2017–12/2017 06/2017–06/2018	Zrealizována - Návrh „Koncepce rozvoje dobrovolnictví v ČR“
KA 04: Pilotní ověření přímé podpory dobrovolnických	03/2018–03/2020 05/2018–06/2022	Zrealizována

¹ Žádost

² dle Žádosti

center v rámci celé České republiky včetně nastavení a realizace odborného vzdělávání pracovníků center		- 11 Regionálních dobrovolnických center celkově proškoleny v rámci hodnot závazných indikátorů 73 osob
KA 05: Zhodnocení realizace pilotního ověření přímé podpory dobrovolnických center včetně vytvoření metodiky realizace a podpory dobrovolnických center v České republice	1/2019–08/2020 12/2020–08/2022	Naplňována - Evaluační zpráva – statisticko-sociologické šetření (realizovaná externě – ACCENDO) - Evaluační studie (realizovaná interně: vstupní, 1. a 2. průběžná zpráva) – v realizaci závěrečná evaluační zpráva - Metodika realizace a podpory dobrovolnických center v ČR - Workshopy (kulaté stoly) - Doporučený obsah vzdělávání pracovníků dobrovolnických center, dobrovolnických organizací a dobrovolníků
KA 06: Rozvoj a využití webové platformy dobrovolnik.net/dobrovolnictvi.net	dodatečná KA 01/2020–08/2022	Zrealizována - Rozvoj a využití webové platformy
KA 07: Dobrovolnictví ovlivněné pandemií – nové aktivity a využití on-line prostoru k oslovení a zapojení dobrovolníků	dodatečná KA 01/2020–08/2022	Zrealizována - elektronická publikace o dobrovolnictví v době pandemie - propagačně-informační videospoty o roli a přínosu RDC nejen v době pandemie - zmapování stávajícího stavu udělování ocenění dobrovolníkům v regionech a pilotní realizace celostátní ceny pro dobrovolníky a dobrovolnické organizace - Sborník dobré praxe, shrnující výhody online a offline školení

Zdroj: vlastní zpracování na základě ZoR a Žádosti; stav k červenci 2022.

V době zpracování zprávy byla naprostá **většina aktivit a výstupů řádně zrealizována**, resp. se předpokládalo jejich řádné naplnění do konce projektu (tato evaluační zpráva). *Podrobněji viz Kapitola 3 a EO 2.*

Změny v projektu a dopady pandemie Covid-19

V průběhu realizace projektu došlo k **poměrně významným změnám**, zejména pak v souvislosti s pandemií Covid-19. Jednalo se o následující typy změn:

1. změny (aktualizace) harmonogramu a finančního plánu (podstatné změny)
2. změny v předmětu, výstupech projektu (přesuny úspor z VZ a zavedení nové KA 06 a KA 07)
3. personální posílení a obměny – zavedení nových pozic v souvislosti s potřebou posílení kapacit pro kontrolu RDC a koordinaci nových KA (zejména Metodik VZ 003, Koordinátor dobrovolnických center, Koordinátor webové platformy, Odborný garant KA 07).

Zásadním faktem bylo, že **pandemie Covid-19 významným způsobem** ovlivnila realizaci projektu, zejména pak RDC (omezení osobních kontaktů, pokles/změna poptávky organizací po dobrovolnících). I přes tato omezení a změny v projektu projektové aktivity běžely podle všech schválených parametrů, RDC realizovala svoji činnost a smlouvy v projektu byly **naplňovány**.

Tým a dodavatelé projektu se dokázaly s touto situací vypořádat, a navíc byly vytvořeny a schváleny nové projektové aktivity, které reagovaly na pandemii a měly za cíl pomoci překonávat tyto negativní dopady pandemie do dobrovolnictví v projektu i po jeho ukončení.

V **časovém plánu** projektu došlo k **výraznému časovému posunu o 2 roky**. Časová zpoždění souvisela zejména s:

- povahou projektu (problematika RDC je v ČR nová a nebyly s ní zkušenosti)
- omezeními souvisejícími s pandemií Covid-19
- dlouhými schvalovacími procesy, zejména u veřejných zakázek a dohod pro nové členy RT v rámci MV (i u urgentních záležitostí).

V rámci veřejných zakázek se **nepodařilo vysoutěžit RDC ve 3 krajích ČR** z důvodu nedostatečného zájmu v těchto krajích.

Finanční plán byl také přenastavován – projektu se podařilo ušetřit na VZ u KA 02, 03, 05 a nevysoutěžením RDC ve 3 krajích (KA 04). Tyto prostředky pak byly převedeny na nové aktivity zejména související s pandemií Covid-19. Podle vedení projektu a aktuálního plnění rozpočtu se předpokládá v podstatě plné vyčerpání finančního rozpočtu (alokace) do konce projektu.

Dopad změn na projekt byl podle realizačního týmu (RT) kladný, neboť v původní podobě by byly některé projektové aktivity nerealizovatelné anebo s dopady na kvalitu výstupů.

Původní časový a finanční plán, z důvodu více než dvouletého posunu, **nebyly dodrženy** a byly opakovaně přenastavovány a upravovány (na základě schválených ŽoZ). Projekt však **po schválených změnách postupoval a dodržel aktualizovaný nový harmonogram a finanční plán**. Indikátory jsou naplněny, resp. se předpokládá jejich naplnění do konce projektu.

Kapacita a kvalita týmu (lidských zdrojů)

Kapacita týmu byla odpovídající, nicméně tým zahrnoval poměrně velké množství různých subjektů (zejména externích), což bylo obecně náročnější na komunikaci, koordinaci, vedení a kontrolu

Nastavení kompetencí, zodpovědností a podmínek v projektu

Obecně byly kompetence, zodpovědnosti a podmínky v rámci projektu nastaveny formálně velmi dobře, nicméně problematické bylo jejich dodržování.

Zcela zásadní byl nízký podíl nepřímých nákladů (dáno již podmínkami výzvy), což nepříznivě ovlivňovalo realizaci projektu.

Kvalita komunikace, spolupráce a vedení

Odbornost týmu byla vysoká, problematičtější byla v některých případech komunikace.

Uvnitř RT to byla zejména polarizace komunikace (výtky se týkaly zejména delších procesů předávání a schvalování a limitech v informování a ochotě domluvit se/najít kompromis (mezi některými členy týmu)). Nicméně RDC i dodavatel (ACCENDO)³ pozitivně oceňovali ochotu RT a snahu řešit problémy, které při realizaci projektu vyvstávaly.

RDC hodnotila vzájemnou spolupráci mezi RDC jako výbornou. Obzvláště oceňovala, jak se podařilo navázat vzájemnou spolupráci mezi RDC a systém pravidelných on-line setkávání pro výměnu zkušeností, inspiraci pro efektivnější a kvalitnější naplňování aktivit, spolupráci na dalších aktivitách i mimo projekt.

RDC a ACCENDO byly vůči sobě poměrně kritické (šlo zejména o vzájemné výhrady k vymezení kompetencí a ochotě vyjít vstříc).

Kvalita zadávacích podmínek (výběrových řízení)

Zadávací podmínky (zejména VZ 001 a VZ 002 – podrobněji viz dále) trvalo poměrně dlouho nastavit (kvůli nedostatku zkušeností s problematikou v ČR a delším procesům spojeným s nadlimitní VZ). Na začátku realizace RDC uváděla problémy podmínkám úplně správně porozumět, na konci projektu je však hodnotila jako spíše jasné a přehledné. Výhrady však RDC měla k administrativní náročnosti/zatížení (zejména vykazování) a specifikům v jednotlivých krajích (tyto podmínky však byly již dopředu definovány v VZ a následně ve smlouvě).

Finanční rámec

Celková finanční alokace byla odpovídající – což potvrzuje vyčerpání rozpočtu. Úspory v rozpočtu (primárně z VZ byly využity na nové aktivity a výstupy související s pandemií Covid-19), velmi nízké se ukázalo nastavení nepřímých nákladů (NN) ve výši 4 % (dáno již podmínkami výzvy ESF), což komplikovalo projekt. Vedení však dokázalo projekt finančně uřídit, a tak se nedostal do fáze ohrožení (kategorie rizikových projektů).

Zapojení stakeholderů do projektu

Celkově byli hlavní stakeholderi do projektu zapojeni do přípravy a realizace projektu v odpovídající míře (na základě zkušeností nabytých z realizace projektu vedení vnímá, že užitečné by mohlo být, kdyby i na počátku realizace pilotního projektu RDC proběhlo setkání s klíčovými aktéry v krajích (např. formou kulatých stolů), což by pomohlo rychlejšímu získání informací a navázání kontaktů atp.).

Výstupy projektu

V rámci projektu vznikly analytické a koncepční dokumenty pro rozvoj dobrovolnictví v ČR a řada podpůrných materiálů (publikace, videospoty). Klíčovým také bylo vytvoření 11 RDC a jejich pilotování.

Výstupy projektu lze celkově hodnotit jako kvalitní a spíše využitelné (podrobněji viz EO 4), klíčovou otázkou je však jejich udržitelnost:

- návrh Koncepce bude potřeba aktualizovat na základě zkušeností z realizace RDC (následně by měl být aktualizovaný návrh Koncepce předložen ke schválení vládou ČR)
- pokračování správy a aktualizace webové stránky dobrovolnik.net by měla zajišťovat OPK MV
- zajištění dalšího financování RDC.

³ Dodavatel v rámci VZ 001 a VZ 003.

Efekty (přínosy) a naplnění cílů projektu

V rámci provedených šetření byly identifikovány následující **hlavní efekty**:

- zvýšení informovanosti a zviditelnění dobrovolnictví v krajích
- zmapování dobrovolnických organizací a dobrovolnických možností v krajích
- systematické pokrytí ČR dobrovolnickými centry a zvýšení dostupnosti dobrovolnictví
- posílení koordinace dobrovolnictví v krajích a zvýšení kvalifikace (kvality) dobrovolníků a koordinátorů
- vytvoření „národní“ sítě RDC a výměna zkušeností a dobré praxe
- ochota systémově podporovat dobrovolnictví v krajích
- zviditelnění a posílení potenciálu mateřské organizace (zaštiťující RDC) (kontaktů, spolupráce)
- širší zapojení dobrovolníků do dobrovolnických aktivit
- posílení schopnosti reakce a řešení a koordinace dobrovolnictví především v mimořádných situacích.

Hlavními faktory, které vedly k těmto efektům byly:

- zajištění dostatečné informovanosti o dobrovolnictví a RDC
- zájem zapojit se ze strany stakeholderů a podpora kraje
- kvalita, zázemí a zkušenosti mateřské organizace a týmu a reputace RDC
- zajištěné (spolu)financování.

Z negativních efektů byly zaznamenány následující:

- vnímání RDC jako konkurence dalším organizacím v kraji (zejména na začátku, než byla dostatečně vysvětlena role RDC)
- obavy z překryvů/redundance školících aktivit (jednak jako potenciální konkurence, jednak si organizace zajišťují svoje školení konkrétně pro své potřeby a specifické činnosti).

Z hlediska **cílů projektu** byly naplněny následující oblasti (podrobněji EO 9):

- zlepšila se dostupnost dobrovolnictví, zejména ve městech (cca 69 % respondentů v krajích s RDC)
- dobrovolnické organizace v krajích s RDC hodnotily zlepšení informovanosti o dobrovolnictví od roku 2019 především u vlastní organizace, naopak nepatrné zlepšení bylo u veřejnosti.
- vzrostl počet evidovaných dobrovolníků (osob) v území, ve kterých působí RDC o 9 % (od roku 2019)
- došlo k posílení kompetencí koordinátorů a dobrovolníků (v projektu proškoleny 415 koordinátorů dobrovolníků a 458 dobrovolníků).
- naprostá většina respondentů hodnotí kvalitu činnosti dobrovolníků velmi pozitivně (cca 95 % velmi dobře nebo dobře).
- vznikly koncepční a metodické dokumenty (návrh Koncepce rozvoje dobrovolnictví v ČR (byť bude potřeba aktualizovat) a Metodiky realizace a podpory dobrovolnických center v ČR).⁴

Projekt jednoznačně pomohl nastavit podmínky a přispěl k vytvoření dostupnějších a kvalitnějších služeb v oblasti sociálního začleňování prostřednictvím poskytovaného dobrovolnictví a nastavení příznivého

⁴ ACCENDO, 2022

prostředí pro výkon a další rozvoj dobrovolnických aktivit. Celkově tedy lze hodnotit, že cíle projektu byly **naplněny**.

Podrobněji viz EO 5, 6, 7, 9 a 11.

Doporučení

Na základě zjištění této evaluace byla podle evaluačních otázek⁵ formulována následující **doporučení pro projektovou úroveň pro budoucí projekty a systémovou úroveň pro podporu a rozvoj dobrovolnictví a RDC**.

Doporučení – projektová úroveň (pro další projekty)

Následující doporučení lze označit za obecné, nicméně vzešla také ze strany RT a RDC a v průběhu realizace projektu se znovu ukázala jejich důležitost, zejména pro pilotní projekty.

Doporučení	Adresát	Priorita
1. Kvalitní věcné nastavení projektu <ul style="list-style-type: none">intenzivně konzultovat a zapojovat realizátory a klíčové stakeholdery – co nejvíce a nejdříve je zapojovat a sdílet (osvědčil se např. formát kulatých stolů s klíčovými aktéry v jednotlivých krajích – zejména na začátku by byly užitečné i pro lepší, rychlejší a všeobecně jasnější představě, informovanosti, navázání/posílení osobních vztahů, pomohlo by také méně zkušeným rychleji nastartovat procesy a efektivněji řešit problémy)komunikovat před sestavením projektu (aktivit, indikátorů atp.) s potenciálními realizátory projektu (cílovými skupinami) a vycházet z aktuální situace a specifik daného kraje a umožnit variabilitu dle podmínek a situace (odlišností) jednotlivých krajů – tj. nastavit podmínky projektu dle daného regionu a některé činnosti realizace projektu dát jako volitelné/nepovinnémyslet na dostatečnou „flexibilitu“ a kontrolu nad projektem – zejména u pilotních a inovativních projektů (kde nejsou jasné parametry) preferovat realizaci „interními“ kapacitami (za využití expertů) v oblasti, ve kterých je to proveditelné a efektivní (např. zpracování koncepcí, analýz apod.) oproti výběrovým řízením.	Realizační (přípravný) tým/MV	1
2. Kvalitní projektové nastavení <ul style="list-style-type: none">dostatečný časový rámec (zejména dostatečný prostor, vč. rezervy pro přípravu a realizaci VZ)	Realizační (přípravný) tým/MV	1

⁵ Dle Vstupní zprávy

<ul style="list-style-type: none"> • finanční rámec – zejména nastavení nepřímých nákladů (4 % NN pro tento typ projektu byla velmi nízká) • kvalitní tým (odbornost týmu, kvalitní komunikace a spolupráce) • jasné nastavení/rozdělení činností a povinností a zodpovědností (optimálně včetně hraničních oblastí pro předcházení nejasnostem a konfliktům). 		
3. Kvalitní komunikace a vedení <ul style="list-style-type: none"> - důsledné předávání všech relevantních informací všem relevantním subjektům/osobám (v písemné formě) - pravidelná společná jednání, zejména s dodavateli (speciálně v době pandemie anebo práce z domova) - používat nástroje na řízení a snížení administrativy (pro dokládání, sdílení úložiště MV, elektronické podepisování atp.). 	realizační (přípravný) tým/MV	2
4. Minimalizace administrativní zátěže <ul style="list-style-type: none"> - efektivní nastavení podmínek a požadavků na vykazování a dokladování (nevyžadovat dokládání existující/dohledatelných informací (např. stačí formou odkazů). 	Realizační (přípravný) tým/MV	2

Pozn.: Priorita: 1 – vysoká, 2 – střední, 3 – nízká

Doporučení – systémová úroveň (pro podporu dobrovolnictví a RDC)

Doporučení	Adresát	Priorita
1. Zajistit/podpořit udržitelnost výsledků projektu <ul style="list-style-type: none"> • dokončit aktualizaci/finalizaci návrhu Koncepce dobrovolnictví (a schválení Koncepce vládou ČR) • podpořit financování RDC a udržení jejich personálních kapacit, know-how a jejich sítě – dotační titul na spolufinancování RDC • pokračovat v propagaci dobrovolnictví a RDC z národní úrovně, vč. pokračování ceny za DOBROvolnictví • zajistit správu a aktualizaci webu dobrovolnik.net v rámci MV pod OPK MV 	MV (vláda ČR)	1 1 1 2
2. Podporovat dobrovolnictví a RDC v krajích <ul style="list-style-type: none"> - udržení a další rozvoj vybudovaných personálních a odborných kapacit a zajištění financování RDC (zajištění stability a motivace pracovníků). - strategické zakotvení dobrovolnictví (ve strategiích kraje, krajská strategie dobrovolnictví apod.) - institucionální a personální zabezpečení – zodpovědná osoba ve vedení kraje (krajské samosprávě) za oblast dobrovolnictví - podpora dalšího síťování partnerů (zejména menších měst a obcí, MAS) a sdílení zkušeností. 	kraje kraje/RDC	1 1 2 2

Pozn.: Priorita: 1 – vysoká, 2 – střední, 3 – nízká

Tato systémová doporučení na podporu dobrovolnictví a RDC vychází ze zjištění této evaluace, a také z doporučení šetření společnosti ACCENDO v rámci kulatých stolů za účasti zástupců krajů – proto je lze považovat za vysoce relevantní, jejich praktická realizovatelnost závisí na dohodě MV a krajů o podobě organizačního modelu a modelu podpory/financování.

2 Úvod a metodologie

Tato závěrečná evaluační zpráva se vztahuje k evaluaci projektu „Koncepce rozvoje dobrovolnictví v České republice s akcentem na zajištění regionální a oborové dostupnosti dobrovolnictví v podobě dobrovolnických center“ (č. CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_029/0003724).

Účelem evaluace bylo zhodnotit realizaci projektu a definované evaluační otázky (podle schválené metodiky) a formulovat doporučení pro další projekty.

Metodika této evaluace vychází ze schválené Vstupní zprávy a respektuje Metodiku pro evaluaci nesoutěžních projektů OP Zaměstnanost 2014–2020.

Informace a data této zprávy se primárně vztahují ke konci června 2022, pokud není uvedeno jinak.

Východiska projektu a jeho evaluace

Hlavním cílem projektu bylo „vytvoření dostupnějších a kvalitnějších služeb v oblasti sociálního začleňování prostřednictvím poskytovaného dobrovolnictví a nastavení příznivého prostředí pro výkon a další rozvoj dobrovolnických aktivit, pro co nejširší zapojení dobrovolníků a dobrovolnických organizací, vyzdvihnutí významu všech veřejně prospěšných dobrovolnických činností a posílení uznání dobrovolníků a dobrovolnictví ve společnosti obecně“.⁶

Hlavní cíl projektu byl dále rozpracován do jednotlivých dílčích cílů:

1. Zvýšení dostupnosti dobrovolnictví, širší zapojení dobrovolníků do dobrovolnických aktivit, lepší koordinace, profesionalizace a zefektivnění poskytování služeb dobrovolnictví na celém území České republiky.
2. Zkvalitnění práce s dobrovolníky a s pracovníky dobrovolnických organizací a dobrovolnických center, poskytování vzdělávání, odborné, profesionální a koordinované podpory.
3. Metodicky jednotné a plošné poskytování služeb dobrovolnických center v rámci zvyšování kvality a dostupnosti služeb neziskových organizací v České republice. Využití jednotné koncepce a metodiky pro další koncepční rozvoj dobrovolnictví ze strany MV.

Evaluační otázky vychází z Metodiky pro evaluaci a logického modelu projektu (intervenční logiky).

Tabulka: Evaluační otázky (EO) a jejich rozdělení podle Evaluačních zpráv

Evaluační otázky	PZ	ZZ
Otázky k procesní části evaluace		
1. Do jaké míry byl projekt navržen tak, aby přinášel očekávané dopady?	x	x
2. Do jaké míry byl projekt realizován v souladu s plánem a předpoklady?	x	x

⁶ Žádost

3. Do jaké míry byly naplněny očekávané parametry kvalitní realizace projektu?	x	x
4. Jsou vzniklé hmotné výstupy či produkty projektu kvalitní a využitelné?	x	x
Otázky k dopadové části evaluace		
5. Jakých zamýšlených dopadů bylo dosaženo? A jaké faktory k nim vedly?		x
6. Jakých nezamýšlených dopadů bylo dosaženo? A jaké faktory k nim vedly?		x
7. Jaké negativní dopady nastaly? A jaké faktory k nim vedly?		x
8. Hrály v projektu významnou roli i některé z následujících efektů – creaming-off, lock-in efekt, alternativní atribuce, substituce, mrtvá váha? Pokud ano, jak tyto efekty reflektujete při celkovém hodnocení dopadů projektu?		x
Otázky k hodnocení dle evaluačních kritérií		
9. Jak celkově hodnotíte naplnění účelnosti projektu na základě zhodnocení jeho reálných (čistých) dosažených dopadů (impact)? Jak hodnotíte naplnění účinnosti (efficiency) projektu?		x
10. Jak hodnotíte naplnění úspornosti/hospodárnosti (economy) projektu?		x
11. Jak hodnotíte naplnění užitečnosti (utility) projektu?		x
12. Jak hodnotíte naplnění udržitelnosti (sustainability) projektu?		x
Doporučení		
13. Jaká jsou nejdůležitější doporučení z této evaluace pro zlepšení realizace hodnoceného projektu a zvýšení jeho dopadů?	x	x
14. Byla tato doporučení do běžícího projektu skutečně zapracována? A jak? Případně, proč nebyla?		x
15. Jaká jsou nejdůležitější doporučení z této evaluace pro lepší nastavení obdobných či navazujících projektů v budoucnu? Jsou tato doporučení pro zadavatele evaluace relevantní a prakticky realizovatelná? A jak to bylo ověřeno?		x

PZ – Průběžná zpráva

ZZ – Závěrečná zpráva

Hlavní stakeholdeři (cílové skupiny)

realizační tým (RT)

dodavatelé (zejména Centrum pro vědu a výzkum, z.ú. (ACCENDO) – dodavatel studií, vzdělávání atd.)

Regionální dobrovolnická centra (RDC)

dobrovolnické organizace (vysílající, přijímající), vč. dobrovolnických center (DC)

dobrovolníci a zájemci o dobrovolnictví

Použitý metodický design a nástroje

Přístup k řešení evaluace (evaluační design) primárně vycházel z tzv. teorií vedené evaluace. Evaluátor sestavil logický model projektu vycházející z projektové dokumentace a reflektující záměr příjemce (viz výše).

Tato evaluace využívá smíšený design a pro sběr a analýzu dat bylo v rámci principu triangulace použito vícero nástrojů.

Použité nástroje sběru a analýzy dat:

Analýza dokumentace

- Projektová žádost
- Zprávy o realizaci (ZoR), vč. zpráv z kontrol
- Žádosti o změnu (ŽoZ)
- Registr změn
- Výstupy projektu
- Hodnocení vzdělávání – průběžná zprávy

Řízené rozhovory

- Realizační tým
 - o Ředitel projektu
 - o Věcný garant
 - o Projektový manažer
 - o Finanční manažer (písemně)
 - o Koordinátor dobrovolnických center
 - o Odborný garant KA 07
- Dodavatel vzdělávání a studií – ACCENDO – Centrum pro vědu a výzkum, z.ú. (ACCENDO)

Dotazníkové šetření (průzkum)

- Hodnocení spokojenosti – dobrovolníci (306 respondentů)
- Hodnocení spokojenosti – organizace (296 respondentů)
- Regionální dobrovolnická centra (soubor všech 11 center)

Hodnocení EO (zejména týkající evaluačních kritérií a naplnění cílů) dle metodiky ve velké míře je také postaveno na datech a zjištěních z šetření ACCENDO – Rozvoj dobrovolnictví v ČR – evaluační zpráva (2022) – jejíž zadání a metodologie byla nastavena právě pro využití pro sebeevaluaci – tj. tuto evaluační zprávu.

Pozn.: Šetření ACCENDO probíhalo na území celé ČR, jako základ byly využity kulaté stoly (tj. hodnotící workshopy) a statisticko-sociologická šetření. V rámci těchto šetření bylo postupováno v souladu s Etickým kodexem evaluátora a Formálními standardy provádění evaluací České evaluační společnosti⁷. Cílem kulatých stolů, byla otevřená diskuze o rozvoji dobrovolnictví v kraji, o roli RDC v jednotlivých

⁷ Etický kodex evaluátora. Česká evaluační společnost [online]. Praha, 2022 [cit. 2022-07-08]. Dostupné z: <https://czecheval.cz/cs/Aktivity/Kodex-a-standardy>

krajích. Kulaté stoly probíhaly v online podobě od 31. ledna do 23. března 2022. Na každém kulatém stolu bylo 30 až 43 účastníků, tvořených zástupci regionálních dobrovolnických center, lokálních dobrovolnických center, dobrovolnických organizací (vysílajících i přijímajících), dobrovolníků, a zástupců obcí/měst/krajů. V krajích, kde nebyly RDC, byli účastníci zajištěni ACCENDO ve spolupráci s krajem, resp. krajským úřadem. Celkem se kulatých stolů zúčastnilo 492 účastníků.⁸

⁸ ACCENDO, 2022.

3 Přehled realizace projektu a jeho klíčových aktivit

3.1 Průběh realizace a naplňování projektu podle klíčových aktivit (KA) projektu

V této části je stručně shrnuta realizace KA. Přehled v této části vychází z informací zpráv o realizaci (primárně poslední ZoR č. 10). Pro každou KA jsou popsány hlavní informace o realizaci a výstupy (s výjimkou již zrealizovaných KA).

KA 01: Řízení a administrace projektu

Celkovou zodpovědnost za projekt nesl ředitel projektu (JUDr. Michal Barbořík), který byl pravidelně informován o dění v projektu a na řízení projektových aktivit se výrazně podílí.

Na operativní bázi byl projekt řízen projektovým manažerem, který byl v pravidelném kontaktu s Věcným gestorem projektu I (Mgr. Nataša Diatková) a Finančním manažerem projektu (Ing. Zuzana Pajdlová). Probíhala úzká spolupráce s odbornými konzultanty (garanty) a dalšími experty.

Na pozici projektové manažera (PM) došlo v průběhu realizace projektu k několika obměnám. Většinu doby tuto pozici zastávala Mgr. Kamila Paříková Knotková, která v závěru projektu odešla na mateřskou dovolenou a tuto roli převzal vedoucí oddělení Ing. Martin Vaněk.

V průběhu realizace projektu se ukázala potřeba posílit personální kapacity, zejména v souvislosti s realizací a potřebou větší kontroly RDC – byla zřízena pozice Koordinátor dobrovolnických center (Radka Vaňasová). V souvislosti s novou KA vznikla také nová pracovní pozice (na DPČ) – Odborný garant KA 07 (Ing. Michaela Zimandlová).

Finanční řízení projektu zajišťoval finančním manažerem (FM). Na pozici FM došlo také k několika personálním obměnám.

V odborných rovinách probíhala rovněž spolupráce s Odbornými konzultanty (JUDr. Hana Frištenská – odborný konzultant pro oblast neziskového sektoru, Mgr. Jitka Matoušková – odborný konzultant pro vysílající dobrovolnické organizace, Mgr. Linda Obrtelová – odborný konzultant pro přijímající dobrovolnické organizace), s Metodikem přípravy a realizace zhodnocení pilotního ověření přímé podpory dobrovolnických center v ČR (Ing. Dalibor Holý), a s Garantem za sebeevaluaci (Ing. Vladimír Sodomka). KA 06 byla ve spolupráci s ostatními členy realizačního týmu zabezpečována Koordinátorem webové platformy pro oblast dobrovolnictví (Mgr. Pavel Lorenc).

Pozn. Personální obsazení v době zpracování této zprávy.

Pravidelně byl realizován týdenní a měsíční reporting o stavu projektu pro vedení MV a byla vedena administrativa týkající se projektu, která sloužila mj. i pro účely vyhotovení průběžné zprávy o realizaci projektu a jejích příloh za předemné období. Z jednání RT byly pořizovány zápisy s řízením úkolů pro jednotlivé členy RT. V období pandemie Covid-19 byla jednání vedena online.

RT také intenzivně komunikoval, koordinoval a odborně vedl a kontroloval ostatní partnery – 11 RDC a dodavatele VZ – zejména ACCENDO – Centrum pro vědu a výzkum, z.ú. v konsorciu se SC & C spol. s r.o.

Tým byl odborně kvalitní, došlo však k několika personálním obměnám (zejména na pozici finančního manažera (FM) a projektového manažera (PM)).

Publicita byla zajištěna v souladu s podmínkami projektu (povinná publicita, webu dobrovolnik.net/dobrovolnictvi.net⁹, weby RDC, tiskové zprávy, články a další výstupy v médiích, v rámci akcí a konferencí atp.) (více info v ZoR).

V rámci této KA byly realizovány také dvě **konference**:

- a) Úvodní konference (Odborná konference Rozvoj dobrovolnictví v ČR) se konala 6. 12. 2016 v prostorách MV. Konference se zúčastnilo 90 posluchačů a 14 přednášejících.
- b) Závěrečná konference projektu se uskutečnila 31. 5. 2022 v prostorách MV ČR. Byl zde prezentován projekt a jeho výstupy, a také představeny zkušenosti a dobré praxe ze strany zástupců jednotlivých RDC i krajů bez RDC. Současně byla na konferenci předána ocenění za dobrovolnictví – Cena za DOBROvolnictví pro dobrovolníky a dobrovolnické organizace.

Tabulka: Přehled výstupů a jejich naplnění

Výstupy KA 01	
Popis dle právního aktu projektu	(Dílčí) Plnění za období do 30. 06. 2022
standardní projektová dokumentace	předpokládá se naplnění
zprávy a reporty včetně ZoR a Žadostí o platbu (ŽoP)	naplňováno – závěrečná zpráva o realizace a žádost o platbu by měla být předána v souladu s podmínkami podpory
úvodní a závěrečná konference	<ul style="list-style-type: none">• Úvodní konference• Závěrečná konference
informační a komunikační opatření (tj. publicita projektu)	předpokládá se naplnění

Zdroj: ZoR č. 11

KA 02: Zmapování současného stavu v oblasti dobrovolnictví v České republice a v zahraničí

⁹ <https://dobrovolnik.net/>

Tato KA byla realizována v rámci předmětu plnění VZ 001 – Zabezpečení klíčových výstupů projektu I – Rozvoj dobrovolnictví v ČR a její součástí I: Analýza o stavu dobrovolnictví v zahraničí a ČR (dále jen „Analýza“).¹⁰

Hlavním výstupem této KA je mezinárodní srovnávací studie týkající se mapování managementu dobrovolnictví v ČR a ve vybraných zemích Evropské unie – Analýza o stavu dobrovolnictví v ČR a zahraničí.

Analýza byla realizována ve 14 krajích ČR a ve vybraných členských státech EU. V rámci pravidelných jednání členů RT projektu s dodavatelem předmětu plnění VZ 001 bylo ujednáno, že pro zpracování Analýzy o stavu dobrovolnictví v ČR a zahraničí bude navštíveno 6 zemí (namísto 7 zemí). Tato změna byla řešena s Řídícím orgánem (ŘO). Výběr zemí byl stanoven na základě rozvoje a profesionalizace managementu dobrovolnictví v daných zemích, tak aby jejich konkrétní zkušenosti byly vhodným doplňkem a přínosem pro implementaci dobré praxe v ČR. K výběru zemí se vyjadřoval a dal doporučení Odborný konzultant pro oblast neziskového sektoru. Některých zahraničních cest se zúčastnili také zástupci RT.¹¹

Výsledná analýza obsahuje shrnující komparaci a doporučení, jež se stala podkladem pro následný návrh „Konceptu rozvoje dobrovolnictví v ČR“ (více EO 4). Akceptace Analýzy proběhla se zpožděním. Zpoždění v akceptaci části plnění VŘ 001 bylo způsobeno nezpracováním všech požadovaných připomínek členů RT dodavatelem a technickými problémy na straně dodavatele. Toto bylo také řešeno s ŘO.

20. – 21. 03. 2018 se v Praze uskutečnila odborná konference s workshopem „Rozvoj dobrovolnictví v ČR“. Konference se zúčastnilo 129 osob ze zástupců oblasti veřejné správy – všech krajů ČR a neziskového sektoru (zástupci vysílajících i přijímajících organizací, zástupci dobrovolnických organizací). Po skončení konference proběhlo jednání členů RT s dodavatelem VZ 001, na kterém byl stručně vyhodnocen průběh konané konference, náměty a názory jednotlivých účastníků a předběžné závěry vyplývající z konference (více informací o konferenci na <http://www.mvcr.cz/clanek/v-praze-se-konala-mezinarodni-konference-k-rozvoji-dobrovolnictvi.aspx>). Výstupy z konference byly zapracovány do výstupů VZ 001 a vstupů VZ 002.

Tabulka: Přehled výstupů a jejich naplnění

Výstupy KA 02	
Popis dle právního aktu projektu	(Dílčí) Plnění za období do 30. 06. 2022
analýza o stavu dobrovolnictví, poskytovaných aktivitách, způsobu jejich koordinace a profesionalizace v zahraničí a České republice, včetně popisu možností pro fungování dobrovolnických center a využití jejich služeb	<ul style="list-style-type: none"> Analýza o stavu dobrovolnictví v zahraničí a ČR
odborný workshop pro cca 100 osob	<ul style="list-style-type: none"> odborná konferenci s workshopem v Praze v termínu 20. – 21. 03. 2018

Zdroj: ZoR č. 11

¹⁰ ZoR

¹¹ ZoR č. 4

KA 03: Vytvoření návrhu Koncepce rozvoje dobrovolnictví v České republice

Tato KA byla realizována dodavatelsky v rámci předmětu plnění VZ 001 – Zabezpečení klíčových výstupů projektu I – Rozvoj dobrovolnictví v ČR a její součástí II: Návrh „Koncepce rozvoje dobrovolnictví v ČR“ (dále jen „Koncepce“).

V rámci této aktivity vznikl návrh Koncepce rozvoje dobrovolnictví v ČR. Činnosti spojené s vytvořením Koncepce vycházely z realizace KA 02, dále ze zpracované Analýzy a z výsledků realizované odborné konference s workshopem, na jejichž základě byly dodavatelem VZ 001 do Koncepce zapracovány relevantní poznatky a doporučení pro rozvoj dobrovolnictví v ČR. Akceptace návrhu Koncepce proběhla 28. 06. 2018.¹²

Primární návrh zpracování Koncepce byl prezentován odborné veřejnosti na odborné konferenci s workshopem (konané 20. - 21. 03. 2018 v Praze) a v rámci tzv. kulatého stolu (expertního panelu) k návrhu Koncepce rozvoje dobrovolnictví v České republice.

Podle vedení projektu na základě návrhu Koncepce připravili v rámci zřízené pracovní skupiny materiál do vlády ČR. Materiál byl připravený pro připomínkové řízení, nicméně vedení MV pozastavilo schválení a spuštění Koncepce s tím, že se počká, až proběhne pilotní realizace RDC. Teprve pak bude Koncepce dokončena (aktualizována a finalizována) a již v ní budou promítnuty zkušenosti z realizace RDC, a také vyjasněny a vyřešeny některé v současnosti otevřené otázky a role RDC.

Tabulka: Přehled výstupů a jejich naplnění

Výstupy KA 03	
Popis dle právního aktu projektu	(Dílčí) Plnění za období do 30. 06. 2022
návrh Koncepce rozvoje dobrovolnictví v České republice	<ul style="list-style-type: none"> Návrh „Koncepce rozvoje dobrovolnictví v ČR“

Zdroj: ZoR č. 11

KA 04: Pilotní ověření přímé podpory dobrovolnických center v rámci celé České republiky včetně nastavení a realizace odborného vzdělávání pracovníků center

Tato KA byla realizována dodavatelsky prostřednictvím dvou výběrových řízení:

1. Realizace aktivit RDC v rámci VZ 002 (Pilotní ověření)
2. Realizace „Zabezpečení klíčových výstupů projektu II – Rozvoj dobrovolnictví v ČR“ (VZ 003).

¹² ZoR č. 4

Ad 1. Realizace aktivit RDC v rámci VZ 002 (Pilotní ověření)

V rámci této aktivity bylo vysoutěženo 11 dodavatelů (poskytovatelů služeb RDC) v těchto krajích:

Kraj	Organizace	Realizace od
1. Hl. město Praha	Letokruh, z.ú.	01.05.2020
2. Středočeský kraj	Letokruh, z.ú.	01.05.2020
3. Jihočeský kraj	KreBul, o.p.s.	01.05.2020
4. Plzeňský kraj	TOTEM, z.s.	01.05.2020
5. Karlovarský kraj	INSTAND, z.ú.	01.05.2020
6. Ústecký kraj	Dobrovolnické centrum, z.s.	01.05.2020
7. Liberecký kraj	ADRA, o.p.s.	01.05.2020
9. Pardubický kraj	KONEP, z.s.	01.05.2020
11. Jihomoravský kraj	Plán B, z.s.	01.05.2020
12. Zlínský kraj	Charita Uherský Brod	15.06.2020
13. Moravskoslezský kraj	ADRA, o.p.s.	01.05.2020

RDC tak nebyly v Královéhradeckém kraji, Kraji Vysočina a Olomouckém kraji (v těchto krajích nedošlo k opakovanému podání nabídky v rámci VZ).

V rámci této aktivity RDC realizovala tzv. Povinné aktivity (vyplývající ze smlouvy):

1. Vytvoření a údržba webové stránky
2. Vytvoření a údržba databáze s přehledem dobrovolnických organizací
3. Aktivní podílení se na zprostředkování nabídky a poptávky po dobrovolnictví v kraji
4. Podpora a propagace dobrovolnictví v kraji
5. Příprava/uspořádání „Dní dobrovolnictví“ v kraji
6. Příprava/uspořádání „Dní otevřených dveří dobrovolnictví v kraji“
7. Provoz dobrovolnického centra pro veřejnost
8. Realizace bezúplatného vzdělávání:
 - a) koordinátorů dobrovolníků v kraji
 - b) dobrovolníků v kraji
9. Partnerská činnost pro orgány samosprávy při tvorbě koncepcí či strategií rozvoje a podpory dobrovolnictví v kraji
10. Poskytování písemného odborného poradenství v oblasti dobrovolnictví.

V reakci na pandemii Covid-19 byla dodatečně **zavedena nová aktivita č. 11** spočívající v podílení se na KA 07 „Dobrovolnictví ovlivněné pandemií – nové aktivity a využití on-line prostoru k oslovení a zapojení dobrovolníků“¹³

¹³ V návaznosti na schválení ŽoZ č. 9 byla řešena prostřednictvím dodatků do smluv s RDC. Nové aktivity se zúčastnilo 8 RDC z 11.

Ze strany RT probíhaly pravidelné **kontroly** u RDC (dálkové kontroly a kontroly na místě (kvůli pandemii Covid-19 se uskutečňovala také online));

1. V první **etapě kontrol** byly zjištěny nedostatky a vyžádána jejich náprava u RDC Praha a Středočeského kraje (důvodem byla malá aktivita v navázání spolupráce s orgány kraje/krajským úřadem a pokrytí regionu).
2. V druhé **etapě kontrol** byly všechny nedostatky vypořádány (KVK). Ve dvou případech došlo ke krácení financí (faktur) (v případě JČK kvůli nízké aktivitě (nedodání dobrovolníků) a v případě LBK na žádost samotného RDC (kvůli plátcovství DPH), a také kvůli neplnění a k uzavření dodatku ke smlouvě na snížení ceny plnění).
3. Ve **třetí etapě kontrol** rovněž došlo k nápravě chybně uvedené částky s DPH ve smlouvách s RDC Zlínského a Plzeňského kraje. S uvedenými kraji byly uzavřeny dodatky ve věci opravy celkové ceny (tj. ceny bez DPH) a rovněž došlo k úpravě (ponížení) splátek č. 3. a č. 4 za plnění aktivit RDC. Uvedeným postupem došlo k nápravě způsobilosti faktur těchto RDC vyjmutých z předchozí ŽoP č. 10.¹⁴
4. Ve **čtvrté (poslední) etapě** byly kontroly u všech RDC bez výhrad.¹⁵

Lze tedy říci, že v průběhu realizace RDC mezi jednotlivými kontrolami postupně docházelo k celkovému pokroku (zlepšení) a RDC obecně plnila podmínky smluv s určitými dílčími problematickými místy (např. otázkou byla míra účinnosti komunikace v navazování reálných kontaktů a spolupráce s místními institucemi), jednalo se však o menšinu RDC.

Celkově však všechna **RDC splnila povinné aktivity a podmínky smlouvy a závěrečné kontroly byly už bez výhrad.**

Ad 2. Realizace VZ 003 „Zabezpečení klíčových výstupů projektu II – Rozvoj dobrovolnictví v ČR“

Dne 1. 3. 2021 došlo k podpisu smlouvy na realizaci předmětu VZ 003 (VZ byla vyhlášovaná opakovaně od 19. 8. 2020). Předmět (čisti plnění) této VZ jsou uvedeny v Příloze 3.

V návaznosti na schválení ŽoZ došlo k uzavření dodatku ke smlouvě a k následujícím úpravám – změnám:¹⁶

- a) změna termínu plnění součásti předmětu (posun termínu Evaluační zprávy včetně zajištění realizace 14 workshopů (kulatých stolů) a dotazníkového šetření, Statisticko-sociologická šetření
- b) zanesení nových aktivit/předmětu plnění nad rámec původního závazku
- c) změna v popisu součásti předmětu plnění (umožnění realizace školících aktivit i v online formě).

¹⁴ ZoR č. 11

¹⁵ ZoR

¹⁶ ZoR č. 10

V rámci této KA pak proběhly následující **aktivity**:¹⁷

- školení koordinátorů dobrovolnictví (pracovníků dobrovolnických center a dobrovolnických organizací) s časovou dotací 42 hodin školení (v pěti bžích se celkově zúčastnilo 74 účastníků, z toho 73 úspěšných)
- školení dobrovolníků s časovou dotací 18 hodin (v pěti bžích se celkově zúčastnilo 92 účastníků, z toho 79 úspěšných).

S ohledem na epidemiologickou situaci byla školení realizována kombinovaně v online i v prezenční formě.

Tabulka: Přehled výstupů a jejich naplnění

Výstupy KA 04	
Popis dle právního aktu projektu	(Dílčí) Plnění za období do 30. 06. 2022
pilotní ověření přímé podpory dobrovolnických center, dvouleté financování vybraných (vysoutěžených) dobrovolnických center	<ul style="list-style-type: none">• Regionální dobrovolnická centra byla spuštěna od 1. 5. 2020 (tj. v realizaci 24 měsíců z 24 celkem)
profesní školení 70 pracovníků dobrovolnických center v rozsahu 40 hodin	<ul style="list-style-type: none">• Probíhala školení v rámci VZ 003 (celkově proškoleno v rámci hodnot závazných indikátorů 73 osob)

Zdroj: ZoR č. 11

KA 05: Zhodnocení realizace pilotního ověření přímé podpory dobrovolnických center včetně vytvoření metodiky realizace a podpory dobrovolnických center v České republice

Tato KA byla rozdělena na dvě dílčí aktivity:

5.1 Zhodnocení realizace pilotního ověření přímé podpory dobrovolnických center (byla řešena dodavatelsky společností ACCENDO v rámci VZ 003)

V rámci této dílčí aktivity pak byly (v souladu se zadáním/projektem) zrealizovány a vytvořeny:¹⁸

- Evaluační zpráva, která navíc obsahuje statisticko-sociologické šetření

V rámci **statisticko-sociologických šetření** proběhlo celospolečenské šetření formou reprezentativního průzkumu veřejného mínění na reprezentativním vzorku 3321 osob. Byla

¹⁷ ZoR č. 11

¹⁸ ZoR č. 11

použita metoda CAPI (Computer-Assisted Personal Interviewing), prostřednictvím které bylo zjišťováno, na jaké úrovni je povědomí o dobrovolnictví ve společnosti.

Oborové šetření v oblasti dobrovolnictví proběhlo formou dotazníků mezi účastníky kulatých stolů v rámci kulatých stolů.

Evaluační zpráva realizovaná dodavatelem ACCENDO byla vyhotovena v návaznosti na provedení šetření až ke konci realizace projektu – tj. došlo ke srovnání původního stavu v oblasti dobrovolnictví na začátku zahájení realizace pilotního ověřování přímé podpory regionálních dobrovolnických center a stavu ke konci realizace tohoto pilotu.

- Metodika realizace a podpory dobrovolnických center v ČR

Metodika realizace a podpory dobrovolnických center v ČR byla vytvořena v závěrečné fázi projektu po dokončení pilotního provozu RDC. Metodika je doporučujícím materiálem pro fungování dobrovolnických center a využití jejich služeb v rámci ČR, koordinaci dobrovolníků a práci s nimi v rámci dobrovolnických center a dále pro možnosti vhodných forem metodické a zejména finanční podpory těchto center v České republice.

- Doporučený obsah vzdělávání pracovníků dobrovolnických center, dobrovolnických organizací a dobrovolníků

Doporučený obsah vzdělávání pracovníků dobrovolnických center, dobrovolnických organizací a dobrovolníků vychází ze školících materiálů dodaných před začátkem realizace školících aktivit s úpravami na základě poznatků ze samotné realizace školení (viz výše popis KA 04)

- Workshopy (kulaté stoly)

Workshopy (kulaté stoly) byly realizovány v jednotlivých krajích v období leden–březen 2022.

Před konáním kulatých stolů bylo provedeno dotazníkové šetření pro zhodnocení vývoje dobrovolnictví v jednotlivých krajích, jehož výsledky pak byly prezentovány na jednotlivých kulatých stolech, spolu se sdílením zkušeností a nápadů za účasti RDC a zástupců krajů. Z důvodu nepříznivé epidemiologické situace byly kulaté stoly realizovány převážně v online podobě.

5.2 Sebeevaluace (projektu samotného) (bylo řešeno interně Garantem pro evaluaci)

V rámci dílčí aktivity 5.2 byly vytvořeny:

- Vstupní evaluační zpráva (vyhotovena v 05/2017)
- 1. Průběžná evaluační zpráva (vyhotovena v 12/2020)
- 2. Průběžná evaluační zpráva (vyhotovena v 12/2021)
- Závěrečná evaluační zpráva (aktuálně vyhotovována v 8/2022)

Výstupy KA 05	
Popis dle právního aktu projektu	(Dílčí) Plnění za období do 30. 06. 2022

Evaluační zpráva (realizována dodavatelem ACCENDO), která navíc formou přílohy bude obsahovat statisticko-sociologické šetření	naplněno
Evaluační studie (realizována interně) obsahující vstupní, průběžnou a závěrečnou část evaluace projektu	předpokládá se naplnění
Metodika realizace a podpory dobrovolnických center v ČR	naplněno
Workshopy (kulaté stoly)	naplněno
Doporučený obsah vzdělávání pracovníků dobrovolnických center, dobrovolnických organizací a dobrovolníků	naplněno

Zdroj: vlastní zpracování na základě realizovaných aktivit

KA 06: Rozvoj a využití webové platformy dobrovolnik.net/ dobrovolnictvi.net

KA 06 byla do projektu zanesena na základě ŽoZ č. 8 v říjnu 2019.¹⁹

Web je v plném provozu pro veřejnost – jedná se tak o platformu pro shromažďování a sdílení informací z oblastí dobrovolnických aktivit v krajích a ČR. Zástupcům jednotlivých regionálních dobrovolnických center byly zřízeny přístupy, aby mohli na webové stránky propisovat své aktuality a události.

Výstupy KA 06	
<u>Popis dle právního aktu projektu</u>	<u>(Dílčí) Plnění za období do 30. 06. 2022</u>
Rozvoj a využití webové platformy	naplněno

Zdroj: ZoR č. 11

KA 07: Dobrovolnictví ovlivněné pandemií – nové aktivity a využití on-line prostoru k oslovení a zapojení dobrovolníků

Jednalo se o novou KA (od 1. 8. 2021), která reagovala na dobrovolnictví poznamenané pandemií Covid-19, kdy stávající formy realizace dobrovolnictví nemohly probíhat standardními formami a bylo třeba hledat nové. Současně vznikla nová projektová pozice na DPČ – Odborný garant KA 07.

Tato KA je rozdělena na následující dílčí aktivity a výstupy:

- 7.1 Vytvoření elektronické publikace o dobrovolnictví v době pandemie (realizováno realizačním týmem projektu)
- 7.2 Vytvoření propagačně-informačních videospotů o roli a přínosu RDC nejen v době pandemie (realizováno dodavatelsky prostřednictvím VZ malého rozsahu)

¹⁹ ZoR č. 11

- 7.3 Zmapování stávajícího stavu udělování ocenění dobrovolníkům v regionech a pilotní realizace celostátní ceny pro dobrovolníky a dobrovolnické organizace DoDo (zabezpečováno realizačním týmem projektu)
- 7.4 Sborník dobré praxe, shrnující výhody online a offline školení (realizováno dodavatelem prostřednictvím VZ 003)

Výstupy jsou k dispozici na dobrovolnik.net | [Výstupy projektu Rozvoj dobrovolnictví](#).

Videospoty měly být původně realizovány dodavatelem prostřednictvím veřejné zakázky malého rozsahu (dodavatel PhDr. Václav Bálek). Nicméně kvůli neshodám ohledně kvality a ceny, nakonec vybraný dodavatel po vzájemné dohodě od smlouvy odstoupil a tato aktivita nakonec byla realizována interně (kapacitami v rámci MV).

Celostátní ceny pro dobrovolníky a dobrovolnické organizace – Cena za DOBROvolnictví – byly předány na závěrečné konferenci projektu (31. 5. 2022 na MV).

Výstupy KA 07	
Popis dle právního aktu projektu	(Dílčí) Plnění za období do 30. 06. 2022
Vytvoření elektronické publikace o dobrovolnictví v době pandemie	naplněno
Vytvoření propagačně-informačních videospotů o roli a přínosu RDC nejen v době pandemie	naplněno
Zmapování stávajícího stavu udělování ocenění dobrovolníkům v regionech a pilotní realizace celostátní ceny pro dobrovolníky a dobrovolnické organizace DoDo	naplněno
Sborník dobré praxe, shrnující výhody online a offline školení	naplněno

Zdroj: vlastní zpracování

3.2 Změny v projektu

V průběhu realizace projektu došlo k **poměrně významným změnám**, zejména pak v souvislosti s pandemií Covid-19.

Těmto změnám se podrobněji věnuje EO 2 (Kapitola 4.2).

3.3 Plnění indikátorů

Naplnění indikátorů uvádí následující tabulka.

Tabulka: Plnění indikátorů

Kód indikátoru	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ indikátoru	Výchozí hodnota	Cílová hodnota	Stav k 30.6.2022	Plnění (%)	Poznámka
60000	Celkový počet účastníků	Osoby	Výstup	0	60	73	122 %	
62500	Účastníci v procesu vzdělávání / odborné přípravy po ukončení své účasti	Osoby	Výsledek	0	60	73	122 %	
62600	Účastníci, kteří získali kvalifikaci po ukončení své účasti	Osoby	Výsledek	0	60	73	122 %	
80500	Počet napsaných a zveřejněných analytických a strategických dokumentů (vč. evaluačních)	Dokumenty	Výstup	0	8	2	25 %	Vytvořeny: 1) Analýza o stavu dobrovolnictví v zahraničí a ČR (součást 1 VZ 001), 2) Návrh „Koncepte rozvoje dobrovolnictví v ČR“ (součást 2 VZ 001) Zbývající výstupy (6) by měly být k 31. 8. 2022.

Zdroj: data MV (k 25. 7. 2022)

Vzhledem k rozšíření aktivit projektu byl indikátor projektu 80500 navýšen z 6 na 8.

Indikátory jsou naplněny (resp. překročeny). Indikátor 80500 – Počet napsaných a zveřejněných analytických a strategických dokumentů (vč. evaluačních) – byl k termínu zpracování této zprávy naplněn na 25 %. Přičemž se předpokládá naplnění tohoto indikátoru (tj. zbývajících 6 výstupů) k 31. 8. 2022.

4 Odpovědi na evaluační otázky

Následující kapitola hodnotí a odpovídá na evaluační otázky definované ve Vstupní zprávě.

4.1 Do jaké míry byl projekt navržen tak, aby přinášel očekávané dopady?

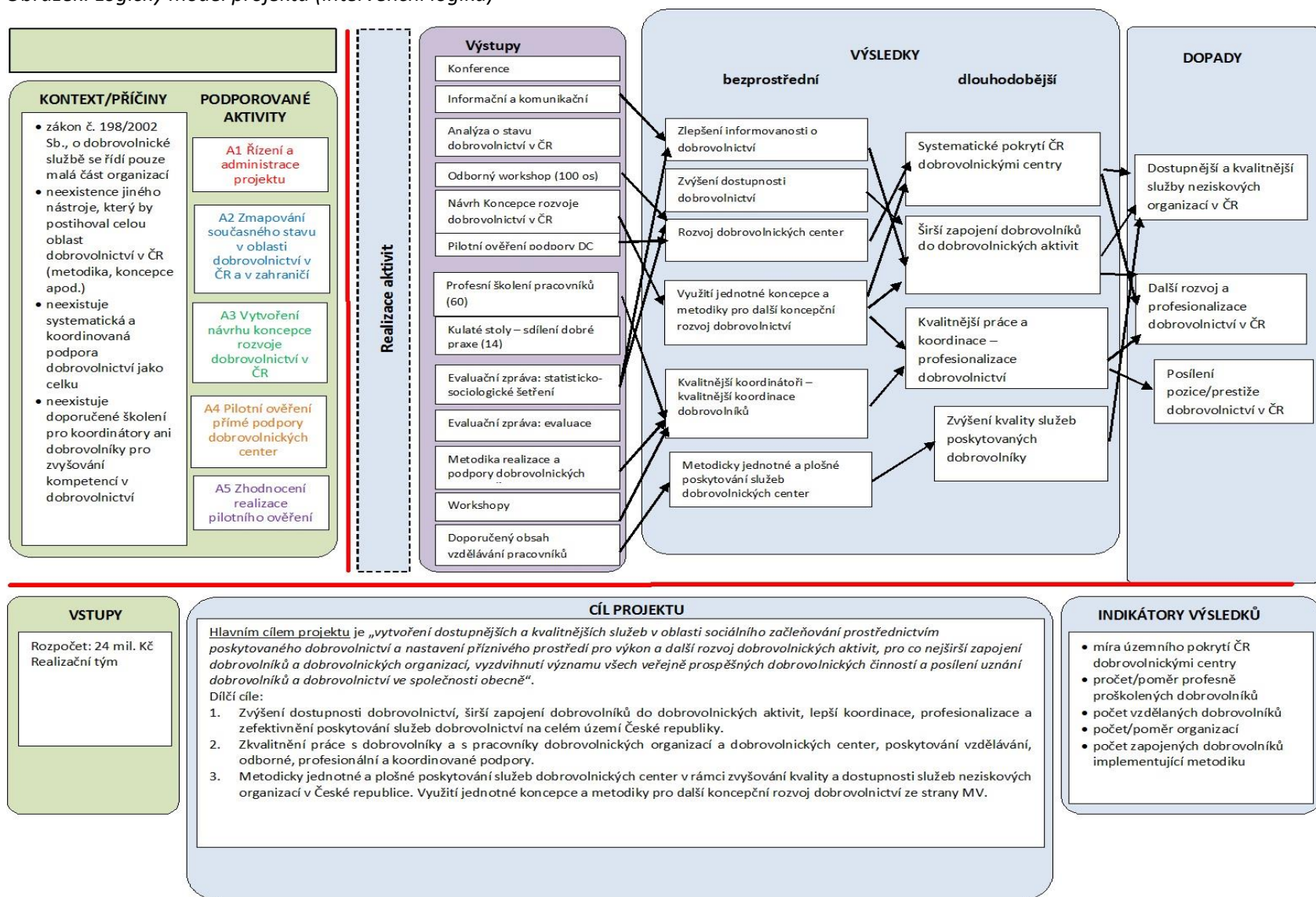
EO 1.1 Do jaké míry byl projekt navržen tak, aby přinášel očekávané dopady?	
Použité metody	Analýza dokumentace Teorie změny/intervenční logika Řízené rozhovory
Odpověď na EO	Z celkového pohledu byl logický model konzistentní a reálný – tzn. aby jednotlivé prvky vedly k očekávaným výsledkům (cílům a změnám), vč. projednání se stakeholdery – tj. dobře nastavený.

Nastavení logiky projektu bylo hodnoceno pomocí tzv. logického modelu projektu (intervenční logika).

Logický model projektu představený níže zobrazuje základní řetězec kauzálních vztahů vstup – aktivita – výstup – krátkodobý dopad – dlouhodobý dopad tak, jak byl naplánován v projektu, a jak by tedy měla fungovat plánovaná změna (změny).

Obrázek: Logický model projektu (intervenční logika)

Při úvodní analýze projektové logiky byly zhodnoceny jednotlivé prvky a posouzeny jejich vazby.

Současně byly identifikovány předpoklady, za kterých by tato logika měla fungovat.

Jednalo se zejména o následující **předpoklady**:

1. provedení kvalitní analýzy prostředí
2. výběr optimálního modelu a územního pokrytí dobrovolnickými službami – nastavení efektivního modelu (systému)
3. ochota organizací a dobrovolníků zapojit se do systému

Z tohoto pohledu byl **logický model konzistentní a reálný – tzn. aby jednotlivé prvky vedly k očekávaným výsledkům (cílům a změnám) – tj. dobře nastavený.**

Co však tyto modely obecně nedokážou zcela zachytit a ovlivnit jsou vnější (exogenní) faktory, které nedokáže realizátor při přípravě předpovědět a ovlivnit. V tomto případě bylo těchto zásadních vlivů několik – zejména pandemie Covid-19, a dále pak válka na Ukrajině.

Pandemie Covid-19 významným způsobem ovlivnila realizaci RDC – narušila a výrazně zbrzdila možnosti veřejné propagace, kontaktů a aktivit, s tím pak souvisel nižší počet získaných a zprostředkovaných dobrovolníků. Pandemie také významně změnila situaci v dobrovolnictví – na jedné straně výrazně klesla poptávka organizací po dobrovolnících (kvůli omezení osobních kontaktů, obav apod.). Na druhé straně v řadě míst RDC významně přispěla ke zvládnutí pandemie právě svou koordinační rolí v oblasti dobrovolnictví, zejména v sociálních, ale i zdravotních službách.²⁰ Pandemie také vedla k nutnosti přesunu více do online prostoru a k online řešením (formám).

V reakci na pandemii Covid-19 (a úsporu prostředků z VZ) došlo k doplnění nových prvků v projektové logice – zejména o novou KA 7 „Dobrovolnictví ovlivněné pandemií – nové aktivity a využití on-line prostoru k oslovení a zapojení dobrovolníků“, které lze považovat za relevantní doplnění v reakci na zvýšenou potřebu online aktivit a řešení (v souvislosti s opatřeními a dopady vyvolané pandemií).

Již ve fázi přípravy projektu byl žadatel (MV) v kontaktu s cílovými skupinami – setkání tzv. akreditovaných organizací, zároveň se aktivně účastní odborných konferencí a kulatých stolů, kde mj.

²⁰ ACCENDO, 2022

zjišťoval zájem cílových skupin k účasti v projektu (více viz EO 3). **Zapojení stakeholderů (CS) do projektu byla tedy zajištěno dostatečně.**²¹

4.2 Do jaké míry byl projekt realizován v souladu s plánem a předpoklady?

EO 2 Do jaké míry byl projekt realizován v souladu s plánem a předpoklady?	
Použité metody	Analýza dokumentace Řízené rozhovory Dotazníkové šetření
Odpověď na EO	Realizace projektu, zejména pak RDC, byla významným způsobem ovlivnila pandemií Covid-19. I přes tato omezení projektové aktivity byly naplněny, byť došlo ke zpožděním a prodloužení projektu. Původní časový a finanční plán, z důvodu více než dvouletého posunu, nebyly dodrženy a byly opakovaně přenastavovány a upravovány (na základě schválených ŽoZ). Projekt však po schválených změnách postupoval a dodržel aktualizovaný nový harmonogram a finanční plán. Indikátory byly naplněny, resp. se předpokládá jejich naplnění do konce projektu. Původní plán a předpoklady tedy spíše nebyly naplněny (mj. i kvůli pandemii Covid-19, po schválených změnách však bylo dodrženo).

Hodnocení této EO se primárně zaměřilo na soulad s plánem, resp. k jakým odchylkám v průběhu realizace došlo – tzn. hlavní změny. Toto hodnocení primárně vychází z dokumentace (registru změn, ZoR) a rozhovorů s RT.

Realizaci projektu, jeho jednotlivým KA a výstupům se primárně věnuje předcházející kapitola.

V průběhu realizace projektu došlo k významným (podstatným) změnám – zejména k opakovanému prodloužení harmonogramu projektu v důsledku zpoždění přípravy VZ a reakce na pandemii Covid-19 – níže je uvedený přehled hlavních změn.

Tabulka: Přehled hlavních změn projektu

Oblast změn	Konkrétní změny
1. Změny časového a finančního plánu (prodloužení a	a) Prodloužení délky trvání projektu o 12 měsíců, změna harmonogramu evaluací a změna hodnoty položek rozpočtu (zpoždění realizace VZ 001 v návaznosti jednotlivých výstupů na sebe a dostatek prostoru pro realizaci plnění VZ 002) b) Prodloužení doby realizace projektu oproti původně plánovanému harmonogramu o 10 měsíců (zpoždění při přípravě VZ 001 a VZ 002)

²¹ Žádost

<p>úpravy rozpočtu)</p>	<p>c) Přenastavení harmonogramu sebeevaluace, změny textu (popisu) KA 04 (v souvislosti s časovými posuny v projektu).</p> <p>d) Prodloužení doby projektu o 2 měsíce - tj. o dobu po kterou trval nouzový stav v ČR a nebylo možné plnit aktivity projektu dle harmonogramu (v roce 2021)</p>
<p>2. Změny v předmětu, výstupů, indikátorů projektu (přesuny úspor)</p>	<p>a) Změna ve způsobu provádění KA 05 a navýšení hodnoty indikátoru „Počet napsaných a zveřejněných analytických a strategických dokumentů (vč. evaluačních)“</p> <p>b) Rozdělení VZ 001 na dvě samostatné veřejné zakázky</p> <p>c) Rozdělení KA 05 „Zhodnocení realizace pilotního ověření přímé podpory dobrovolnických center včetně vytvoření metodiky realizace a podpory dobrovolnických center v České republice“ na dvě podaktivity: 5.1 – Zhodnocení realizace pilotního ověření přímé podpory dobrovolnických center včetně vytvoření metodiky realizace a podpory dobrovolnických center v České republice (realizována dodavatelsky VZ 001) a 5.2 – Sebeevaluace (projektu samotného) (realizováno interně – Garantem za sebeevaluaci)</p> <p>d) Dílčí úpravy hodnot: zejména navýšení hodnoty indikátoru „Počet napsaných a zveřejněných analytických a strategických dokumentů (vč. evaluačních)“ z původních 5 na 6; Profesní školení 70 pracovníků dobrovolnických center (namísto původních 80) (v KA 04)</p> <p>e) Zakotvení nové KA 06 „Rozvoj a využití webové platformy dobrovolnik.net/dobrovolnictvi.net (01/2020–06/2022)“</p> <p>f) Zakotvení nové KA (a VZ) projektu č. 07: „Dobrovolnictví ovlivněné pandemií – nové aktivity a využití on-line prostoru k oslovení a zapojení dobrovolníků“ (KA 07), v rámci, které bude realizováno:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vytvoření elektronické publikace o dobrovolnictví v době pandemie • Vytvoření propagačně-informačních videospotů o roli a přínosu RDC nejen v době pandemie • Zmapování stávajícího stavu udělování ocenění dobrovolníkům v regionech a pilotní realizace celostátní ceny pro dobrovolníky a dobrovolnické organizace DoDo (následně přejmenováno na Cenu za DOBROvolnictví) • Sborník dobré praxe, shrnující výhody online a offline školení <p>g) Zavedení nových VZ do projektu (Tisk publikace o dobrovolnictví v době pandemie, Vytvoření propagačně-informačních videospotů (následně realizováno interně))</p>
<p>3. Změny v personálním obsazení</p>	<p>a) Změna na pozici ředitele projektu (organizační změna v rámci MV)</p> <p>b) Změna na pozici projektového a finančního manažera (přirozená fluktuace)</p> <p>c) Navýšení úvazku Věcného gestora projektu I (náhrada na uvolněnou pozici Věcného gestora projektu II.) – došlo k vytvoření nové položky 1.1.1.1.1 – Odměna za splnění mimořádného nebo zvlášť významného služebního úkolu – Věcný gestor projektu I a zrušení pozice Věcného gestora projektu II</p> <p>d) Vznik nové pozice Garant pro sebeevaluaci (řešení problematiky interně)</p> <p>e) Nahrazení (zrušení) pozice „Statistik celospolečenského šetření a kontrolor“ pozicí „Metodik přípravy a realizace zhodnocení pilotního ověření přímé podpory dobrovolnických center v ČR“</p> <p>f) Zavedení pozice „Koordinátor dobrovolnických center“ (se zřízením regionálních dobrovolnických center v rámci KA 04 projektu ve 14 krajích a potřebou řešit některé záležitosti přímo v místě)</p> <p>g) Zavedení pozice „Koordinátor webové platformy pro oblast dobrovolnictví“ (v rámci nové KA 06 a vytváření a řízení centrální online webové platformy pro regionální dobrovolnická centra v rámci)</p> <p>h) Zavedení pozice „Odborný garant č. 7“ v rámci nové KA 07</p>

Zdroj: vlastní zpracování na základě Registru změn

Provedené změny v projektu lze rozdělit na tyto hlavní oblasti:

4. změny (aktualizace) harmonogramu a finančního plánu (podstatné změny)
5. změny v předmětu, výstupech projektu (přesuny úspor z VZ a zavedení nové KA 06, zavedení nové KA 07)
6. personální posílení a obměny – zrušení statistických pozic a zavedení nových pozic v souvislosti s potřebou posílení kapacit pro kontrolu RDC a koordinací nových KA (zejména Metodik VZ 003, Koordinátor dobrovolnických center, koordinátor webové platformy, Odborný garant KA 07).

U projektu došlo k **výraznému časovému posunu** o cca 2 roky.

Časová zpoždění podle RT souvisela zejména s:

- povahou projektu (problematika RDC je v ČR nová a nebyly s ní zkušenosti)
- omezeními souvisejícími s pandemií Covid-19
- dlouhými schvalovacími procesy, zejména u veřejných zakázek a dohod pro nové členy RT v rámci MV (i u urgentních záležitostí).

Základním problémem vedoucím ke zpoždění realizace harmonogramu byla **dlouhá doba přípravy VZ**, zejména pak stanovení přesné specifikace věcného plnění a stanovení předpokládané hodnoty (zejména u VZ 002). Důvodem byla inovativnost věcného plnění VZ (v dané době v České republice neexistovalo žádné regionální dobrovolnické centrum) a zároveň nutnost stanovit přesné, podrobné a jasné specifikace plnění tohoto inovativního prvku v zadávací dokumentaci v souladu s platnou legislativou.²²

Původní **časový a finanční plán**, z důvodu více než **dvouletého posunu**, **nebyly dodrženy a byly opakovaně přenastavovány a upravovány** (na základě schválených ŽoZ). Projekt však po **schválených změnách postupoval a dodržel aktualizovaný nový harmonogram a finanční plán**.

Také se v rámci VZ se **nepodařilo vysoutěžit RDC ve 3 krajích** ČR z důvodu nedostatečného zájmu v těchto krajích – tzn. nedošlo k vytvoření RDC a plošnému pokrytí celé ČR v rámci tohoto projektu. Z ušetřených prostředků pak byla zařazena nová KA 07 (v reakci na pandemii Covid-19).

Pandemie Covid-19 významným způsobem ovlivnila realizaci projektu, zejména pak RDC. I přes tato omezení projektové aktivity byly naplněny, byť došlo k dalšímu zpoždění a prodloužení projektu.

Finanční plán byl také přenastavován – projektu se podařilo ušetřit na VZ u KA 02, 03, 05 a nevysoutěžením RDC ve 3 krajích (KA 04). Tyto prostředky pak byly převedeny na nové aktivity,

²² ZoR č. 4

zejména související s pandemií Covid-19. Podle vedení projektu a aktuálního plnění rozpočtu se předpokládá v podstatě plné vyčerpání finančního rozpočtu (alokace) do konce projektu.

Dopady změn

Tyto změny měly vliv/dopad do následujících oblastí:

Celková logika a koncepce projektu

Tím, že nedošlo k vysoutěžení RDC ve všech krajích (tj. mimo 3 krajů) **nebyla v rámci projektu pokryta celá ČR**. Vzhledem k tomu, že se jedná o pilotní projekt, který má za cíl ověření podpory RDC, bylo toto využito v rámci evaluace RDC (tzn. srovnání krajů s RDC a krajů bez RDC).

Přidáním nových klíčových aktivit (KA 06 a KA 07) z pohledu celkové logiky měly tyto aktivity přispět k:

- a) posílení informovanosti o dobrovolnictví a RDC
- b) pomoci kvalitnější realizaci pro krizové situace (pandemii Covid-19).

Nicméně výstupy byly k dispozici až na samotném konci projektu.

Rozpočet – rozpočtové položky

RT se snažil využít ušetřené prostředky z VZ, proto navrhl další aktivitu – KA 07 (viz výše). Prodlužováním projektu docházelo k **dalším mzdovým nákladům a tlakům na nepřímé náklady**, které se však podařilo udržet.

Časový harmonogram

Další časové posuny vedly k **celkovému prodloužení projektu o 2 roky** a úpravám harmonogramu. Projekt se tak dostal na hranici maximální doby pro realizaci projektů v OPZ v tomto programovém období.

Navýšení indikátorů

Došlo k navýšení cílové hodnoty závazného indikátoru 80500 (Počet napsaných a zveřejněných analytických a strategických dokumentů (vč. evaluačních)) z původního počtu 6 nově na 8 – jednalo se o vytvoření dalších dvou publikací (týkající se pandemie Covid-19). Tyto indikátory by měly být naplněny do konce projektu, ostatní indikátory již byly naplněny (viz výše).

Dopad změn na projekt byl podle RT kladný, neboť v původní podobě by byly některé projektové aktivity nerealizovatelné anebo by měly negativní dopad na kvalitu výstupů (např. dostatečný čas pro realizaci), dále nové aktivity reagovaly na pandemii Covid-19 (dobrá praxe, online nástroje).

4.3 Do jaké míry byly naplněny všechny předpoklady pro kvalitní realizaci projektu?

EO 3 Do jaké míry byly naplněny všechny předpoklady pro kvalitní realizaci projektu?

Použité metody	Analýza dokumentace
----------------	---------------------

	<p>Řízené rozhovory</p> <p>Dotazníkové šetření</p>
Odpověď na EO	<p>Realizační tým lze považovat za dostatečně široký a kvalifikovaný. Kompetence, zodpovědnosti a podmínky byly formálně nastaveny velmi dobře, nicméně problematické bylo dodržování těchto zodpovědností (v některých případech).</p> <p>Celkově byla komunikace hodnocena jako poměrně dobrá, s určitými výhradami (zejména polarizace komunikace uvnitř RT, vzájemné výhrady k ochotě RDC a ACCENDO).</p> <p>Celkový finanční rámec byl odpovídající, což potvrzuje vyčerpání rozpočtu. Úspory v rozpočtu (z VZ) byly využity na nové aktivity a výstupy související s pandemií Covid-19). Problematická však byla velmi nízká výše nepřímých nákladů (4 %) daná podmínkami OPZ.</p> <p>Časový rámec nebyl dostatečný, což se promítlo v prodloužení doby realizace o 2 roky a opakované úpravě harmonogramu. Hlavními důvody byly dlouhé procesy (zejména VZ) a pandemie Covid-19.</p> <p>Zadávací podmínky (výběrová řízení) trvalo poměrně dlouho nastavit (kvůli nedostatku zkušeností s problematikou v ČR a delším procesům spojeným s nadlimitní VZ). Na začátku realizace RDC uváděla problémy podmínkám úplně správně porozumět, na konci projektu je však hodnotila jako spíše jasné a přehledné. Výhrady však RDC měla k administrativní náročnosti/zatížení (zejména vykazování) a specifickým charakteristikám v jednotlivých krajích. Tyto podmínky však byly součástí VZ a následně smlouvy (tzn. RDC s nimi byla dopředu seznámena).</p> <p>Celkově byli hlavní stakeholderi do projektu zapojeni v odpovídající míře.</p> <p>Celkově byly předpoklady pro kvalitní realizaci projektu spíše naplněny (s výhradou obtížnosti realizace veřejných zakázek a prodloužením doby realizace projektu o 2 roky).</p>

Hodnocení v této kapitole se zaměřuje na posouzení následujících předpokladů – tj. kapacity a kvality týmu (lidských zdrojů), vzájemné komunikace, spolupráce a vedení. Dále pak také na posouzení nastavení podmínek, zejména v zadávacích řízeních, finanční a časový rámec a zapojení stakeholderů do realizace.

Kapacita a kvalita týmu (lidských zdrojů)

Realizační tým a stakeholderi

Realizační tým byl poměrně široký a lze jej rozdělit na:

- a) užší realizační tým – projektový manažer (PM), věcný garant (VG), ředitel projektu, následně rozšířeno o Koordinátora dobrovolnických center a garanta KA 07
- b) širší realizační tým
- finanční manažer (FM)
 - koordinátor webové platformy pro oblast dobrovolnictví (KA 06 byla ve spolupráci s ostatními členy realizačního týmu zabezpečována)
 - odborní konzultanti (odborný konzultant pro oblast neziskového sektoru, odborný konzultant pro vysílající dobrovolnické organizace, odborný konzultant pro přijímající dobrovolnické organizace, metodik přípravy a realizace zhodnocení pilotního ověření přímé podpory dobrovolnických center v ČR)
 - garanta za sebeevaluaci
- c) partneři/dodavatelé
- ACCENDO – Centrum pro vědu a výzkum, z.ú. v konsorciu se SC & C spol. s r.o.)
 - Regionální dobrovolnická centra (11 RDC)

Další informace ke složení týmu jsou podrobněji uvedeny v rámci popisu realizace KA 01 (viz výše).

Obecně byla kapacita byla odpovídající, nicméně projekt zahrnoval poměrně velké množství různých subjektů (zejména externích), což bylo obecně náročnější na komunikaci, koordinaci, vedení a kontrolu.

Nastavení kompetencí, zodpovědnosti a podmínek v projektu

Z pohledu RT jsou podstatná následující zjištění:

- **Obecně byly kompetence, zodpovědnosti a podmínky** v rámci projektu nastaveny **formálně velmi dobře**, nicméně **problematické bylo jejich dodržování**. Mimo jiné to souviselo s tím, že úvazky některých pozic byly velmi malé (bylo dáno podmínkami projektu, resp. výší nepřímých nákladů, což ovlivňovalo i chod projektu). Tito lidé měli další pracovní úkoly a projekty (a projekt RD tvořil jen marginální část jejich povinností). Někdy pak členové RT museli řešit úkoly v projektu RD nad rámec svého úvazku ve svém volném čase. Toto přetížení pak bylo někdy vnímáno, že nestihají/nedostatečně plní své odborné role v projektu RD.
- Zcela zásadní byl **nastavená výše (nízký podíl) nepřímých nákladů** (dáno podmínkami výzvy OPZ), což **nepříznivě ovlivňovalo realizaci projektu** (viz níže). To pak projekt limitovalo ve mzdových nákladech a aktivitách financovaných z nepřímých nákladů (např. mzda PM).

Realizační tým tedy lze považovat za dostatečně široký a kvalifikovaný. Kompetence, zodpovědnosti a podmínky byly formálně nastaveny velmi dobře, nicméně problematické bylo jejich dodržování (kvůli zatížení a ochotě některých pracovníků).

Kvalita komunikace, spolupráce a vedení

Komunikace, spolupráce a vedení – z pohledu RT

Podle RT byla odbornost týmu vysoká, problematičtější však byla v některých případech komunikace (*pozn.: komunikaci se proto detailněji věnovala 2. PZ*).

Komunikace a spolupráce **v rámci RT** byla celkově hodnocena jako **dobrá**, nicméně uvnitř RT byly názory poměrně polarizované. Na jedné straně se RT v rámci daných podmínek (zejména pandemie Covid-19) snažil dělat maximum, na druhé straně však byly uváděny zejména delší procesy předávání a schvalování, limity v informování atp. Toto se pak odráželo i v polarizaci/vztazích uvnitř RT. Nicméně partneři v projektu velmi oceňovali ochotu RT a snahu řešit problémy, které při realizaci projektu vyvstávaly.

Toto bylo podle RT ovlivněno zejména následujícími faktory:

- zapojením více odborů na MV a poměrně velkým množstvím expertů, a také řadou dodavatelů
- v průběhu realizace projektu došlo také k řadě změn v RT (na pozicích FM, PM), což s sebou přinášelo různé způsoby komunikace a vedení a zvyšovalo riziko nedorozumění/konfliktů
- osobnostními charakteristikami lidí v týmu
- zásadním faktorem byly také dopady pandemie Covid-19, která omezila možnosti fyzických setkávání a aktivit.

Ze strany vedení byla snaha řešit komunikaci a fungování týmu, nicméně v některých případech naráželo na schopnosti domluvit se/najít kompromis (mezi některými členy týmu), zejména v hraničních oblastech jejich kompetencí.

Komunikace, spolupráce a vedení – z pohledu RDC

RDC všeobecně hodnotila spolupráci s MV jako velmi dobrou. Základní informace a podklady byly k dispozici ve smlouvě, nicméně zejména v prvním období měla RDC hodně dotazů, a proto velmi oceňovala ochotu MV vysvětlit nejasnosti v jednotlivých bodech. Díky tomu pak lépe probíhala realizace aktivit v dalších obdobích. S ohledem na okolnosti, zejména pandemii Covid-19 však komunikace a realizace některých aktivit byla výrazně problematičtější a náročnější (např. proškolení daných počtů koordinátorů v krajích s menším počtem DC).

RDC hodnotila vzájemnou spolupráci mezi RDC jako výbornou. Obzvláště oceňovala, jak se podařilo navázat vzájemnou spolupráci mezi RDC a systém pravidelných on-line setkávání. Pozitivně hodnotila zejména výměnu zkušeností, inspiraci pro efektivnější a kvalitnější naplňování aktivit, spolupráci na dalších aktivitách i mimo projekt.

Sdíleli jsme zkušenosti, dobrou praxi, nápady, podpořili jsme se v těžkých časech pandemie ... později při válečném konfliktu na Ukrajině. Zpočátku bylo náročné aklimatizovat se a připravit aktivity v rámci projektu v době nouzového stavu během pandemie Covid-19. Museli jsme zvládnout přechod do digitálního prostředí – online setkání, online školení, online porady, online Dny otevřených dveří apod.

Spolupráci s ACCENDO hodnotila RDC jako náročnější – méně dobrou. Uváděla zejména nejednotnost informací a nedostatečný předstih informací (pro přihlašování na kurzy, propagaci v regionu).

Komunikace, spolupráce a vedení – z pohledu dodavatele – ACCENDO

V průběhu realizace došlo týmu ACCENDO k poměrně významným změnám (výměně členů týmu).

ACCENDO celkově hodnotilo komunikaci a spolupráci s MV jako velmi dobrou – ministerstvo se snažilo řešit problémy a vyjít vstříc (změny byly řešeny dodatkem ke smlouvě).

Komunikace a spolupráce s RDC byla složitější – podle ACCENDO některá RDC nebyla příliš ochotná vycházet vstříc a byla obecně značně kritická. Problematictější byly na začátku komunikace a vymezení ohledně povinností vyplývajících ze smluv a vymezení rolí/zodpovědností.

Zadávací podmínky (výběrová řízení)

Při přípravě zadávacích řízení došlo ke značným prodlevám. Především předmět plnění (zejména u VZ 002) byl definován velmi dlouho. Původně se plánovalo soutěžit poměrem na kvalitu (obligatorní a fakultativní aktivity RDC), nicméně tento koncept neprošel přes kontrolu ŘO OPZ, což vedlo k další prodlevě a zdržení.

Časově a odborně náročné bylo podle RT stanovení přesné specifikace věcného plnění a stanovení předpokládané hodnoty VZ, kvůli tomu, že s touto problematikou nebyla v ČR zkušenost. To vedlo ke zpoždění při přípravě předmětu VZ a požadavků na kvalifikaci účastníků zadávacího řízení. Další zdržení bylo způsobeno délkou interního schvalovacího procesu veřejné zakázky v rámci organizační struktury příjemce, kdy byly z jednotlivých útvarů MV vznášeny požadavky na doplnění a vysvětlení zadávacích podmínek. Koncept předmětu VZ byl nastaven na plnění obligatorních a fakultativních aktivit dodavateli (RDC), což však neprošlo přes ex-ante kontrolu ze strany ŘO OPZ a VZ musela být opětovně přenastavena. Z důvodu nutnosti opětovného přenastavení celého konceptu předmětu plnění bylo již evidované zpoždění při přípravě VZ opětovně navýšeno na přibližně 1 rok. Následně došlo k opětovnému podání žádosti o podstatnou změnu projektu ve věci jeho prodloužení.

V třech krajích (Královéhradecký kraj, Kraj Vysočina a Olomoucký kraj) nedošlo k podání nabídky ve dvou kolech soutěžení z důvodu nezájmu. Proto bylo v přípravě zadávací řízení ve zkrácené verzi realizace RDC (v době trvání 12 měsíců), které se nakonec nerealizovalo a ušetřené prostředky byly převedeny na nové KA a výstupy.

Zejména na začátku uváděly **RDC** problémy správně porozumět zadávací dokumentaci, resp. plnit všechny podmínky dané smlouvou (byť byly již specifikovány ve VZ a následně ve smlouvě), nicméně RDC velmi oceňovala snahu MV pomoci vysvětlit nejasnosti a hledat řešení.

V závěru projektu většina RDC hodnotila nastavení aktivit a podmínek ve smlouvě jako spíše jasné a přehledné (byť realizaci výrazně **ztěžovala pandemie Covid-19**). Výhrady však měla k **administrativní náročnosti/zatížení** (s ohledem na velikost finanční podpory RDC) – zejména dokladování (např. přestože tyto informace byly dohledatelné online).

Hlavní výhrady RDC směřovaly především ke školení (zejména příliš velká časová dotace a vysoký minimální počet účastníků).

Z pohledu některých RDC byl pilotní **projekt vnímán jako dobrý, ale poměrně ambiciózní záměr, který je obecně náročně realizovat plošně/jednotně po celé ČR pro odlišný výchozí kontext/situaci a zájem/podporu v jednotlivých krajích** – v některých případech tedy ne zcela odpovídal potřebám místních organizací (zejména pak malým a méně zkušeným) (JČK).

Finanční rámec

Vedení projektu vnímalo jako **zásadní, že výše nepřímých nákladů** ve výši 4 %, byla stanovena **velmi nízko** (dáno podmínkami výzvy), a tak působilo projektu komplikace (viz výše). Toto pak projekt limitovalo ve mzdových nákladech a aktivitách financovaných z NN (řešilo se ve vztahu ke mzdovým nákladům PM v souvislosti s prodlužováním doby projektu a dostatku financí na závěrečnou konferenci).

Jako problematické také zmiňovalo odměňování zaměstnanců za zapojení do projektu z rozpočtu projektu (formou odměn z NN).

Proto se na konci projektu náklady intenzivně monitorovaly (sledovaly na každodenní bázi ve velké míře detailu), aby se zvládlo naplnit/vyčerpat.

Vedení však **dokázalo projekt finančně uřídit** a projekt se **nedostal do fáze ohrožení** (kategorie rizikových projektů). Podle vedení se předpokládá, že bude **vyčerpána v podstatě celé alokace rozpočtu projektu**.

Finanční rámec na realizaci RDC neuváděla jako problematický (byl daný podmínkami VZ, resp. smlouvou).

Podle RT byla celková finanční alokace odpovídající – což potvrzuje vyčerpání rozpočtu. Úspory v rozpočtu (primárně z VZ byly využity na nové aktivity a výstupy související s pandemií Covid-19), velmi nízko však bylo nastavení nepřímých nákladů (NN) ve výši 4 %.

Časový rámec

Podle vedení časový rámec nebyl dostatečný, což se promítlo v prodloužení doby realizace o 2 roky a úpravy harmonogramu. Hlavními důvody byla jednak dlouhé procesy – zejména VZ – a pandemie Covid-19 (podrobněji popsáno výše).

RDC uvádí, že za normálních okolností by časový rámec realizace projektu/RDC byl odpovídající. Nicméně pandemie Covid-19 realizaci výrazně zkomplikovala a některé aktivity bylo obtížné splnit (s ohledem na nižší zájem – Dny otevřených dveří, nízký zájem a náročnost školení koordinátorů dobrovolníků atp.).

S ohledem na pandemii Covid-19 však RDC zmiňují, že delší doba na realizaci RDC (3 roky) by umožnila plněji rozvinout potenciál a výsledky pilotáže.

Zapojení stakeholderů

Stakeholderi se do projektu zapojovali v rámci zpracování a připomínkování výstupů, pracovních skupin, workshopů a konference.

V první fázi přípravy a zpracování Analýzy a Koncepce bylo podle vedení zapojení stakeholderů dostatečně široké a kvalitní a jejich připomínky a názory se promítly do výstupů.

Přípravu RDC (2. fáze) realizační tým konzultoval s odbornými konzultanty (kteří byli součástí týmu). Analýza cílových skupin byla provedena a podle zjištění z analýzy byla nastavována kvalifikační kritéria VZ 002. Informace o smyslu, fungování RDC byly představeny již v roce 2016 na úvodní konferenci. Zároveň popis RDC v návrhu Koncepce, která byla veřejně připomínkována samotnými pozdějšími RDC (takže o činnosti RDC, smyslu, aktivitách měla RDC informace dříve měl už před podáním nabídky na VZ). Informace o aktivitách RDC rovněž proběhla na odborné konferenci v roce 2018, kdy RT sbíral podněty k aktivitám RDC přímo od NNO a potenciálních RDC (veřejná konzultace).

Návrh obsahu vzdělávání vycházelo ze zkušeností a doporučení cílových skupiny – tj. dobrovolníků a pracovníků dobrovolnických center, dobrovolnických organizací – koordinátorů.

Na začátku roku 2022 probíhaly kulaté stoly se zástupci regionálních dobrovolnických center, lokálních dobrovolnických center, dobrovolnických organizací (vysílajících i přijímajících), dobrovolníků a zástupců obcí/měst/krajů. V krajích bez RDC, byli účastníci zajištěni výzkumným ústavem ACCENDO ve spolupráci s krajem, resp. krajským úřadem. Cílem byla diskuze o rozvoji dobrovolnictví v kraji, o roli RDC v jednotlivých krajích Celkem se kulatých stolů zúčastnilo 492 účastníků.²³

Celkově RT hodnotilo míru a kvalitu zapojení stakeholderů kladně (byť někdy trvalo např. obdržení požadovaných plnění/připomínek, ale jinak byla spolupráce víceméně bezproblémová). Vedení také uvedlo, na základě zkušeností nabytých z realizace projektu, že užitečné by mohlo být, kdyby i na počátku realizace pilotního projektu RDC proběhlo setkání s klíčovými aktéry v krajích (např. formou kulatých stolů), což by pomohlo rychlejšímu získání informací a navázání kontaktů atp.

Celkově tedy byli hlavní stakeholderi (zástupci všech cílových skupin) do projektu zapojeni v odpovídající míře.

4.4 Jsou vzniklé hmotné výstupy či produkty projektu kvalitní a využitelné?

EO 4 Jsou vzniklé hmotné výstupy či produkty projektu kvalitní a využitelné?	
Použité metody	Analýza dokumentace Řízené rozhovory Dotazníkové šetření
Odpověď na EO	Výstupy projektu lze celkově hodnotit jako kvalitní a využitelné , byť část výstupů (publikace, videospoty ...) byla vytvořena/publikována až na konci projektu, tudíž nebylo možné je dostatečně objektivně posoudit.

²³ ACCENDO, 2022

	<p>Koncepce bude potřeba aktualizovat na základě zkušeností z realizace RDC.</p> <p>Webová stránka dobrovolnik.net byla hodnocena pozitivně, udržitelnost po skončení projektu má zajistit OPK MV.</p> <p>RDC byla hodnocena velmi pozitivně a prokázala svůj potenciál, včetně krizových situací – klíčové je však jejich udržení a zajištění financování.</p>
--	---

Hodnocení v této EO se zaměřilo na hlavní výstupy projektu, přičemž RDC je v tomto ohledu chápáno také jako výstup projektu RD. Je taktéž potřeba připomenout, že část výstupů (zejména publikace a evaluace) byla představena a poskytnuta až na závěr projektu, proto nebylo možné je objektivně zhodnotit a nejsou zde uváděny.

Analýza o stavu dobrovolnictví v zahraničí a ČR (Analýza dobrovolnictví) a Návrh Koncepce rozvoje dobrovolnictví v ČR (Koncepce)

V první fázi realizace byla vypracována **Analýza o stavu dobrovolnictví v zahraničí a ČR** – mezinárodní srovnávací studie týkající se mapování managementu dobrovolnictví v ČR a ve vybraných zemích Evropské unie. Výsledná analýza obsahuje shrnující komparaci a doporučení, jež se stala podkladem pro následný návrh Koncepce rozvoje dobrovolnictví v ČR.

V době zpracování této evaluační zprávy projektu byla **Koncepce rozvoje dobrovolnictví v ČR** ve fázi návrhu (verze z roku 2018), který prošel resortním projednáním. Schválena však nebyla, neboť bylo dohodnuto, že bude dokončena (aktualizována a finalizována) až na závěr projektu, aby v ní mohly být promítnuty zkušenosti z realizace RDC.

Vytvořené výstupy byly podle RT ve výsledku **poměrně kvalitní a využívané** (Radou vlády pro NNO, a pro nastavení státní politiky v oblasti dobrovolnictví). V době zpracování této zprávy se předpokládala aktualizace návrhu Koncepce, která bude předložena k novému připomínkování.

Doporučený obsah vzdělávání pracovníků dobrovolnických center, dobrovolnických organizací a školení dobrovolníků

Kurzy byly hodnoceny poměrně pozitivně (kurz pro dobrovolníky byl hodnocen lépe než kurz pro koordinátory – ti vytýkali zejména časový rozsah školení a množství teorie a málo praktických cvičení).

Následující hodnocení vychází ze zprávy hodnocení kvality vypracované ACCENDO na základě hodnocení účastníky školení.

Tabulka: Hodnocení kurzů účastníky – koordinátoři

	Průměrné hodnocení kurzu účastníky vzdělávání koordinátorů					
	Byl/a jste spokojen/a s/se					
	školícími metodami?	Rozsahem kurzu?	Obsahem kurzu?	Odbornou úroveň?	Propojením teorie s praxí?	Dostupností školení?
koordinátoři	3,8	2,6	3,5	4,1	3,6	3,9
dobrovolníci	4,4	4,2	4,6	4,7	4,4	4,3

Zdroj: Vzdělávání pracovníků dobrovolnických center a dobrovolnických organizací a Školení dobrovolníků – 1. a 2. běh, dílčí zpráva A (červenec 2021).

Škála od 1 do 5, kdy 1 znamená rozhodně ne, 5 rozhodně ano.

Pozn. Škála hodnocení je odlišná než u předchozích hodnocení (vyšší skóre znamená lepší hodnocení).²⁴

Kurz pro dobrovolníky byl hodnocen lépe než kurz pro koordinátory. Dodavatel uváděli, že je to dáno větší homogenitou skupiny (dobrovolníků), kde je pak jednodušší zacílení školení.

Připomínky a doporučení se vázaly především ke vzdělávání koordinátorů – byly to zejména:²⁵

- příliš mnoho teorie bez dostatečné interakce mezi školitelem a účastníkem
- málo praktických cvičení a samostatné práce účastníků
- příliš dlouhá doba/časová náročnost školení (7denní školení bylo pro koordinátory, kteří tuto funkci vykonávají často na částečné úvazky, případně jejich nadřízené, nevyhovující již v online formě, natož prezenčně, kde by byla nutná ještě větší časová dotace z důvodu dojíždění.

Vzdělávání dobrovolníků vzhledem k pozitivnímu hodnocení nebyla formulována.

Na základě těchto zkušeností byl zfinalizován Návrh obsahu vzdělávání pracovníků dobrovolnických center, dobrovolnických organizací a dobrovolníků.

Celkově však obsahová kvalita vzdělávání byla hodnocena velmi dobře (zejména ze strany dobrovolníků).

Webová stránka dobrovolnik.net

Webová stránka byla navržena a vytvořena tak, aby mohla plnit funkci centrálního webu zaštiťujícího dobrovolnictví v ČR. Web je v plném provozu pro veřejnost – tato platforma je tak nedílnou součástí shromažďování a sdílení informací z oblastí dobrovolnických aktivit. Zástupci jednotlivých regionálních dobrovolnických center mají zřízeny přístupy, aby mohli na webové stránky propisovat své aktuality a události.²⁶

Statistika webu je sledována prostřednictvím Google Analytics (data od února 2022 – tj. od začátku sledování dat). Níže jsou uvedena hlavní zjištění.

Graf: Základní statistiky a návštěvnost webu

²⁴ Převzato ze zprávy realizátora školení (viz zdroj).

²⁵ HODNOCENÍ KVALITY Vzdělávání pracovníků dobrovolnických center a dobrovolnických organizací a Školení dobrovolníků – 1. a 2. běh (červenec 2021)

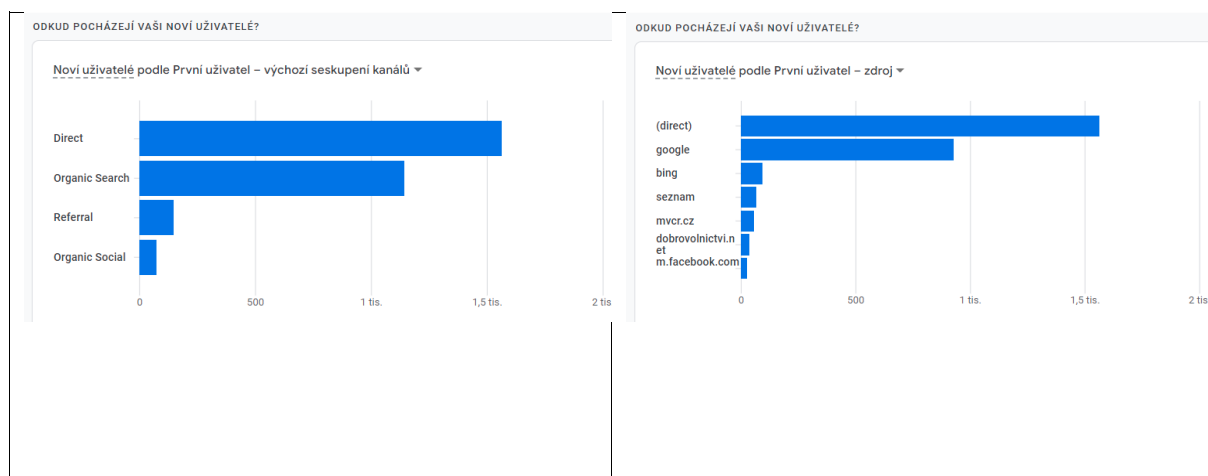
²⁶ ZoR č. 11

Zdroj: Google Analytics

Od února do července 2022 navštívilo portál cca 3,1 tis. uživatelů, z toho cca 2,9 tis. nových, přičemž průměrná doba zapojení byla necelá minuta (55 sekund).

Graf: Formy, odkud přicházejí noví uživatelé

Zdroj: Google Analytics

První uživatelé většinou přicházeli přes přímo – tzn. přes přímý odkaz/adresu webu, a pak prostřednictvím vyhledávačů, mezi kterými dominuje vyhledávání prostřednictvím Google.

Graf: Nejčastěji navštěvované/zobrazované stránky

KTERÉ STRÁNKY A OBRAZOVKY SE ZOBRAZUJÍ NEJČASTĚJI?

Zobrazení podle Název stránky a třída obrazovky

NÁZEV STRÁNKY A TŘÍD...	ZOBRAZENÍ
dobrovolnik.net...Úvodní stránka	3,4 tis.
dobrovolnik.net Ukrajina	1,6 tis.
dobrovolnik.net...olnická centra	1 tis.
dobrovolnik.net E-learning	595
dobrovolnik.net Kalendář	549
dobrovolnik.net...dobrovolnictví	357
dobrovolnik.net Ke stažení	279

Zdroj: Google Analytics

Na portálu byla přirozeně nejnavštěvovanější Úvodní stránka (3,4 tis. uživatelů), a dále pak stránka zaměřená na Ukrajinu (1,6 tis.) a Dobrovolnická centra (1 tis.)

Tabulka: Povědomí o existenci webu dobrovolnik.net a jeho využívání

Q1.2c Znáte a využíváte weby Ministerstva vnitra dobrovolnictví/dobrovolnik.net?	Dobrovolnické organizace	Veřejná správa
Celkem	291	119
Znám a často využívám	5,5 %	3,4 %
Znám, ale využívám pouze příležitostně	41,6 %	24,4 %
Znám, ale nevyžívám	26,1 %	35,3 %
Neznám	25,1 %	41,2 %

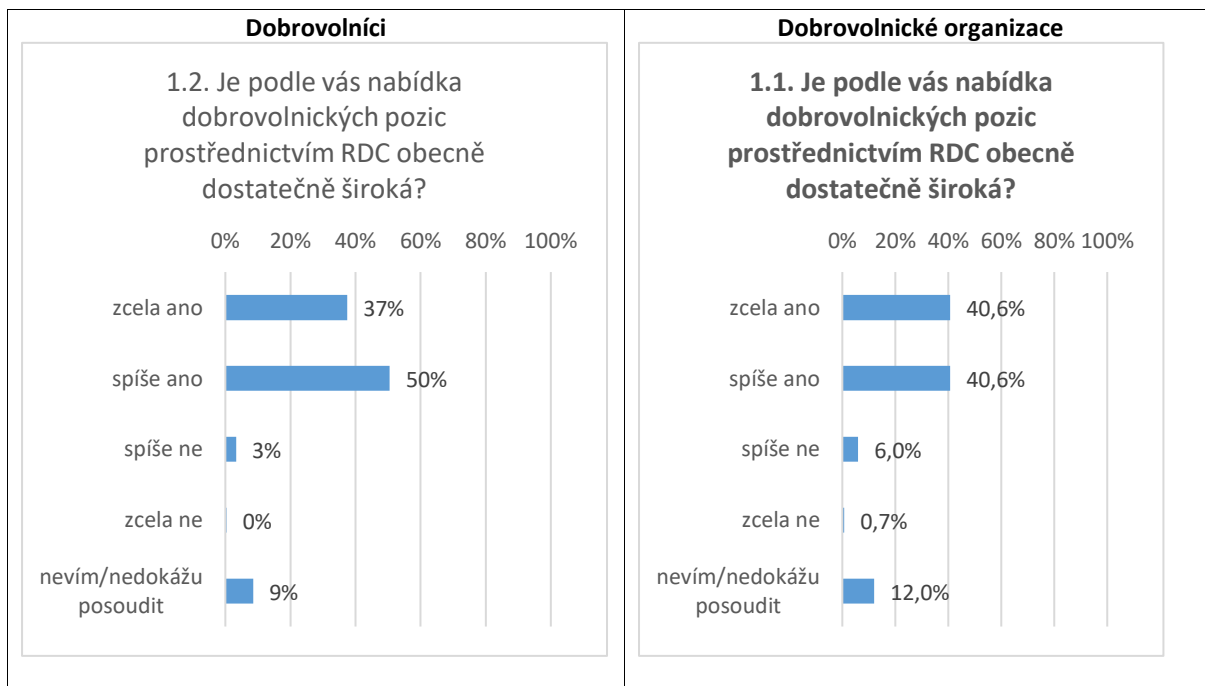
Zdroj: ACCENDO, SC&C, 2022, Rozvoj dobrovolnictví: Oborové šetření.

Povědomí o webu bylo poměrně vysoké, nicméně byl využíván spíše příležitostně, a to nejčastěji dobrovolnickými organizacemi (41,6 %). Také RDC hodnotila webové stránky většinou jako výborné.

Regionální dobrovolnická centra (RDC jako výstup)

Hodnocení se zaměřilo především na kvalitu nabídky, podpory (vč. proškolení) RDC na základě šetření u všech RDC (podle metodologie).

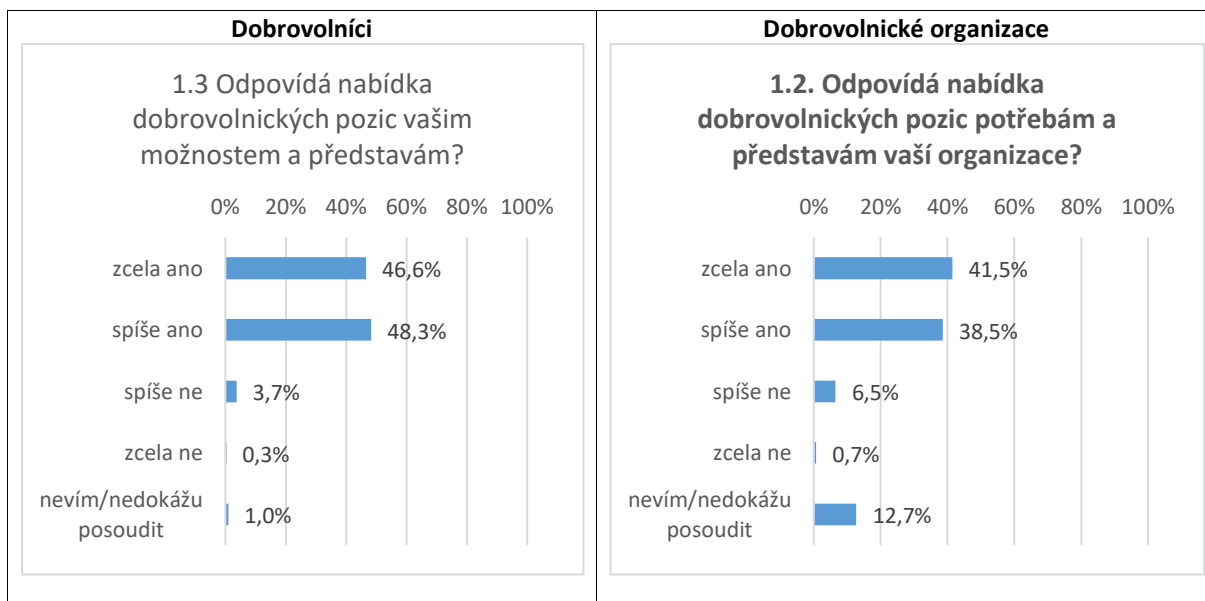
Graf: Šíře nabídky dobrovolnických pozic prostřednictvím RDC – dobrovolníci a dobrovolnické organizace

Zdroj: Dotazníkové šetření hodnocení spokojenosti – dobrovolníci (N = 306); organizace (N = 296)

Nabídka dobrovolnických pozic je dostatečně široká podle dobrovolníků (cca 87 %) i dobrovolnických organizací (cca 81 %).

Graf: Odpovídá nabídka dobrovolnických pozic potřebám a představám – dobrovolníci a dobrovolnické organizace

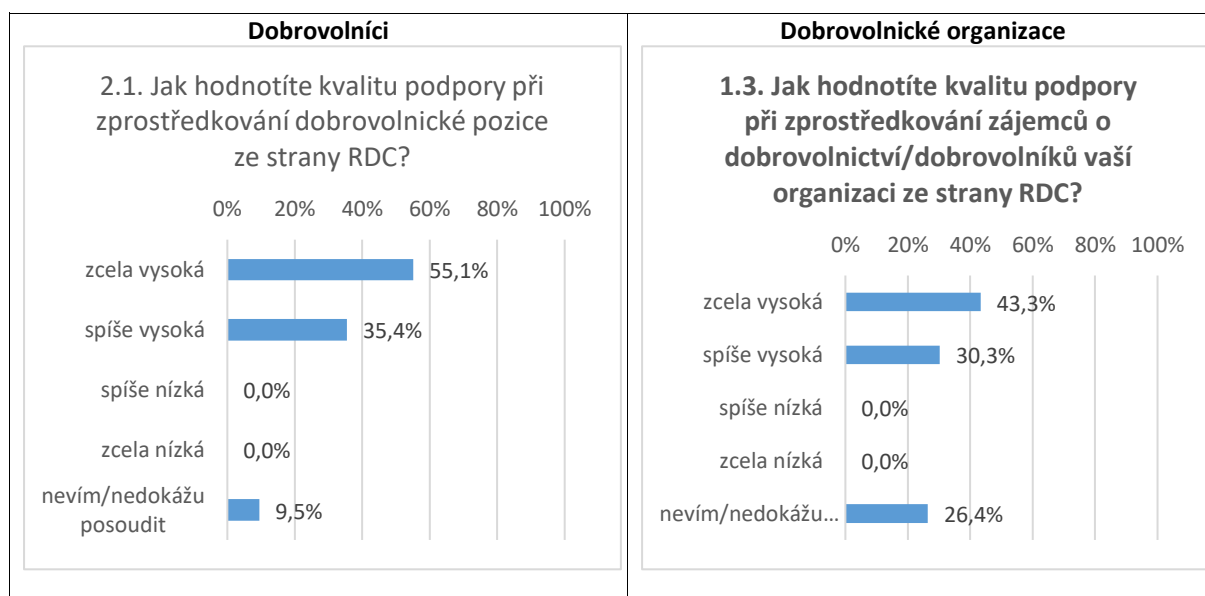

Zdroj: Dotazníkové šetření hodnocení spokojenosti – dobrovolníci (N = 306); organizace (N = 296)

Nabídka dobrovolnických pozic odpovídá možnostem a představám dobrovolníků (cca 95 %), i dobrovolnických organizací (cca 80 %).

Graf: Jak hodnotíte kvalitu podpory při zprostředkování dobrovolnické pozice ze strany RDC?

Zdroj: Dotazníkové šetření hodnocení spokojenosti – dobrovolníci (N = 306); organizace (N = 296)

Kvalita podpory při zprostředkování dobrovolnické pozice ze strany RDC je dobrovolníky hodnocena jako vysoká (cca 91 %), i organizacemi hodnocena jako vysoká (cca 74 %, cca 26 % nevím/nedokáže posoudit).

Celkově je tedy podle „uživatelů“ nabídka dobrovolnických pozic ze strany RDC dostatečně široká a odpovídá potřebám (je využitelná), podpora RDC je hodnocena jako vysoce kvalitní.

4.5 Jakých zamýšlených dopadů, resp. efektů bylo dosaženo? A jaké faktory k nim vedly?

EO 5 Jakých zamýšlených dopadů, resp. efektů bylo dosaženo? A jaké faktory k nim vedly?	
Použité metody	<p>Analýza dokumentace</p> <p>Řízené rozhovory</p> <p>Dotazníkové šetření</p>
Odpověď na EO	<p>Hlavní identifikované efekty:</p> <ul style="list-style-type: none"> zvýšení informovanosti a zviditelnění dobrovolnictví v krajích

	<ul style="list-style-type: none">• zmapování dobrovolnických organizací a dobrovolnických možností v krajích• systematické pokrytí ČR dobrovolnickými centry a zvýšení dostupnosti dobrovolnictví• posílení koordinace dobrovolnictví v krajích a zvýšení kvalifikace (kvality) dobrovolníků a koordinátorů• vytvoření „národní“ sítě RDC a výměna zkušeností a dobré praxe• ochota systémově podporovat dobrovolnictví v krajích• zviditelnění a posílení potenciálu mateřské organizace (zaštiťující RDC) (kontaktů, spolupráce)• širší zapojení dobrovolníků do dobrovolnických aktivit. <p>Hlavní faktory:</p> <ul style="list-style-type: none">• dostatečná informovanost o dobrovolnictví a RDC• zájem zapojit se ze strany stakeholderů a podpora kraje• kvalita, zázemí a zkušenosti mateřské organizace a lidí v RDC• zajištění (spolu)financování.
--	---

V rámci šetření byly zjišťovány efekty (přínosy), které stakeholdeři vnímají a faktory, které k nim vedly.

Identifikované efekty (přínosy)

RT uvádí následující přínosy:

- zmapování stavu dobrovolnictví v ČR a zahraničí, vč. datové základy (statistických dat v oblasti dobrovolnictví)
- došlo k detailní analýze a návrhu koncepčního rámce pro dobrovolnictví (byť ho bude potřeba aktualizovat)
- RDC si postupně uvědomila potenciál a přínosy projektu RD (nejen jako finančního zdroje)
- RDC si vytvořila funkční síť a vzájemně sdílí (inspirují se – např. vytváření Dobropointů (kontaktních míst pro dobrovolnictví) po kraji, Snídaně koordinátorů v oblasti dobrovolnictví)
- posílení (potřeby) koordinace v krajích (zejména při mimořádných událostech) a potřeby propagace dobrovolnictví v krajích
- posílení vnímání a diskuse o dobrovolnictví v krajích.

RDC za hlavní přínos považují „zasítování“ a propojení organizací, dobrovolníků a dalších subjektů v kraji, které přináší zefektivnění a zkvalitnění managementu dobrovolníků.

Z dalších efektů pak RDC uvádí:

- zviditelnění dobrovolnictví v kraji – jeho centralizaci do jedné instituce, na kterou se může kdokoli obrátit
- zmapování dobrovolnických organizací a dobrovolnických možností v kraji
- jedna kompletní webová stránka s informacemi k dobrovolnictví (které tady před tím nebyly)
- fungující databáze nabídky (organizací pracujících s dobrovolníky) a poptávky
- značka RDC jako součást celorepublikové sítě – která působí seriózně a „otevívá dveře“
- podpora koordinátorů dobrovolníků v organizacích (vzdělávání a možnost sdílení)

- navázání/výrazné posílení kontaktů a spolupráce s aktéry v kraji – zejména krajem/krajským úřadem
- vyšší zájem systémově podporovat dobrovolnictví v krajích (příprava strategie rozvoje dobrovolnictví a dotačního titulu)
- „národní“ síť a výměna zkušeností RDC
- prohloubení/upevnění spolupráce s dalšími významnými institucemi – kancelář OSN, upevnění postavení Panelu humanitárních organizací v kraji.

Pro dokreslení je zde uvedena vybraná citace RDC (na otázku, jaké vnímáte hlavní přínosy zásluhou realizace projektu): ... vytvoření sítě organizací – podpora pro koordinátory, víme o sobě navzájem, vzájemně si radíme, sdílíme zkušenosti i nejasné situace, předávání dobrovolníků, pro které nemáme využití (místně či cílovou skupinou), v místě, kde žádné DC nefunguje, jsme kontaktním místem – např. když se obec/organizace/jednotlivec zajímá, jak dobrovolnictví funguje a jak se lze zapojit. Zároveň z naší pozice můžeme oslovit např. firmy, školy či veřejnost a „umést cestičku“, propagovat. Na to většinou v DC nemají kapacity. Jako velmi efektivní a důležité vnímám webové stránky a Facebook, které při hledání informací vyskočí a fungujeme jako rozcestník a studnice informací. Ještě je co zlepšovat a doplňovat, ale vnímám v tom obrovský potenciál.

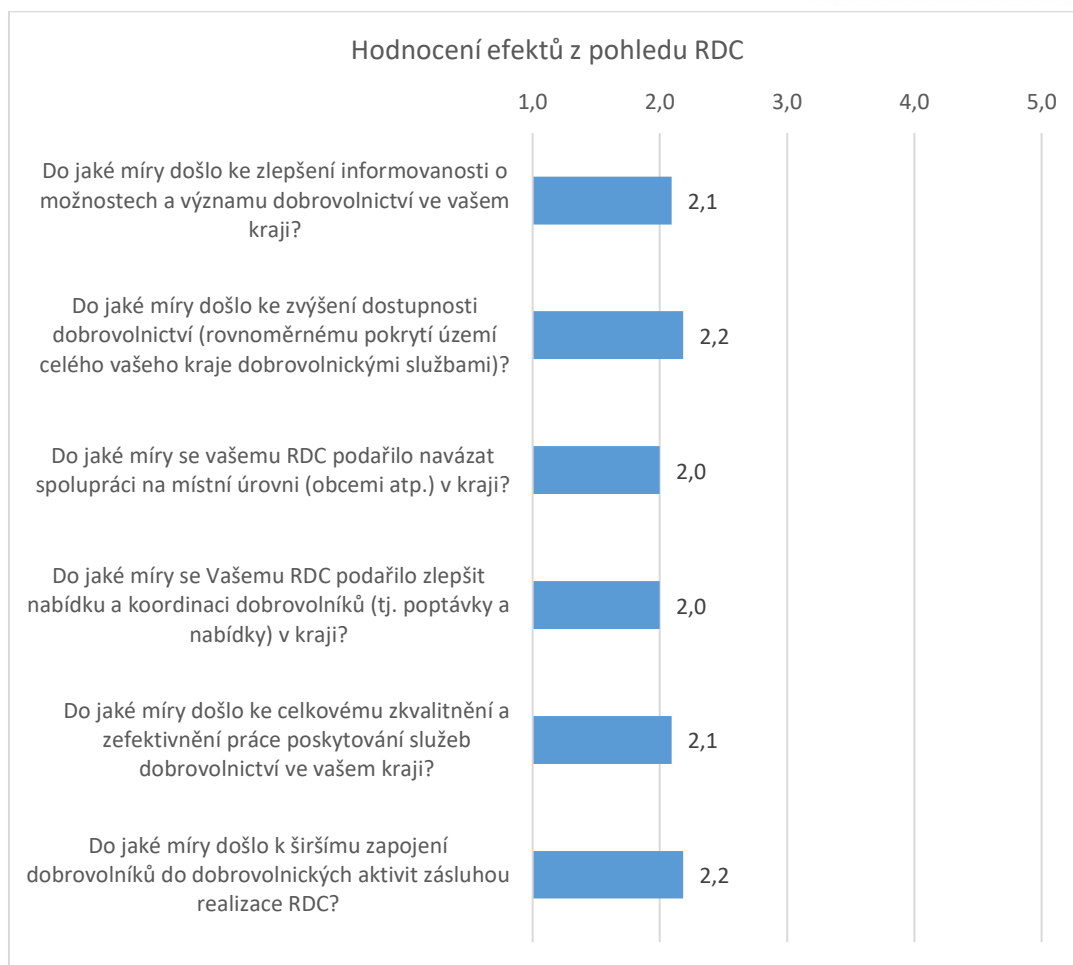
Klíčová je samozřejmě samotná existence RDC, časová dotace na výše uvedené činnosti. Díky projektu i alokované finance a požadavek naplnění, i když se zpočátku některé činnosti zdály jako zbytečné či nereálné, tak nakonec to své výsledky neslo.

Z pohledu přínosů pro „mateřskou organizaci“ pak respondenti (RDC) uvádí:

- Zviditelnění organizace v oblasti dobrovolnictví v regionu
 - Rozšíření působnosti organizace na regionální úroveň
 - Příležitost věnovat se intenzivně tématu dobrovolnictví
 - Nová témata pro další rozvoj a budoucí směřování organizace
- Rozšíření spolupráce – mají širší síť partnerských organizací).

V rámci dotazníkového šetření RDC uvádí následující naplnění těchto efektů:

Graf: Hodnocení efektů z pohledu RDC

Zdroj: Dotazníkové šetření RDC. Škála: 1 (nejvíce/nejlépe) až 5 (nejméně/nejhůř).

RDC obecně vnímají **zlepšení výše uvedených efektů ve všech oblastech jako velmi dobré (známka 2 – 2,2)**²⁷, byť jsou mezi kraji rozdíly. K jednotlivým efektům pak uvádí následující komentáře (viz níže).

Tabulka: Naplnění efektů z pohledu RDC

Efekty/Otázky	Komentáře RDC
Do jaké míry došlo ke zlepšení informovanosti o možnostech a významu dobrovolnictví ve vašem kraji?	Podle RDC se téma dobrovolnictví dostalo více do povědomí nejen veřejnosti, ale především zástupců měst, obcí, organizací, veřejné správy. Přesto není dobrovolnictví veřejností jasně definováno a správně vnímáno. Stále si veřejnost dobrovolnictví hodně spojuje se sbírkami. „Mnoho institucí pak vnímá, že dobrovolnická centra „vyskladní“ várku potřebných dobrovolníků a nereflektují, že jsou to také lidé (studenti, pracující..., kteří svou činnost provádějí ve svém volném čase bezúplatně).“

²⁷ Hodnocení: 1 (nejvíce/nejlépe) až 5 (nejméně/nejhůř).

	<p>Informovanost byla také významně ovlivněna krizovými situacemi, a to v dobrém i špatném. V souvislosti s pandemií Covid-19 se jedné straně začalo více mluvit o dobrovolnictví, a na druhé straně RDC musela vynaložit více úsilí na vysvětlování dobrovolnictví a prací, kterou např. vykonávali studenti medicíny. Navíc se mluvilo především o dobrovolnictví ve zdravotnictví a sociální sféře, ale ne v jiných oblastech. Problematické bylo také zvýhodňování některých dobrovolníků, což pak poškozovalo pohled na dobrovolnictví. <i>„Problematické byly také mimořádné situace, kdy kraj hledá dobrovolníky, celou dobu to tak komunikuje, ale v průběhu, resp. po vykonání činnosti, se rozhodne, že za tuto „pomoc“ některým zpětně zaplatí (konkrétně šlo o zapojení studentů univerzity do pomoci při pandemii Covid-19 i v KACPU).“</i></p> <p>Obecně se informovanost se určitě zlepšila – více však mezi odbornou veřejností než širokou veřejností – ale je potřeba na ní dále pracovat.</p>
Do jaké míry došlo ke zvýšení dostupnosti dobrovolnictví (rovnoměrnému pokrytí území celého vašeho kraje dobrovolnickými službami)?	<p>V krajích došlo k posílení zasíťování organizacemi, byť ne zcela rovnoměrně po celém kraji. V některých krajích bylo velmi dobré pokrytí již před projektem (např. PCK). V rámci projektu došlo k většímu zasíťování (zastoupení v databázi), propojení organizací s RDC/DC. V některých krajích došlo ke vzniku nových DC, které před projektem nebyla, a tím k lepšímu pokrytí kraje (např. ZLK, ULK). Dále došlo k proškolení koordinátorů a pracovníků organizací pracujících s dobrovolníky.</p> <p>Opět je potřeba připomenout, že projekt probíhal v období, kdy většina organizací mimo pomoc pro mimořádné události dobrovolníky aktivně nesháněla, ale spíše své vlastní dobrovolnické programy pozastavovala.</p> <p><i>Naší minimalistickou ambicí, je pomoc tomu, aby se dobrovolnictví vrátilo alespoň na hodnoty, ve kterých bylo před pandemií Covid-19.</i></p>
Do jaké míry se vašemu RDC podařilo navázat spolupráci na místní úrovni (obcemi atp.) v kraji?	<p>RDC uvedla, že se podařilo navázat výbornou spolupráci s kraji/krajskými úřady. Na úrovni obcí byl ještě poměrně velký prostor pro prohloubení spolupráci – tam probíhalo v rovině informování (zasílání informací o akcích (pozvánky) a dění atp.) a jednání prostřednictvím/podporou vazby s místními DC (RDC zde plnilo spíše informační a poradní roli).</p> <p>Část obcí se účastnila akcí RDC/zaměřených na dobrovolnictví, nicméně obecně poměrně velké množství obcí nemělo zájem se do této oblasti více angažovat.</p> <p><i>Obce, které nereagovaly, byly pro nás informací, že v dané obci není nikdo, kdo se dobrovolnictví věnuje či by si našel čas se zapojit. Tam buď vše funguje i bez dobrovolnictví, nebo je tam živná půda pro organizace dobrovolnictví se věnující.</i></p> <p>Toto bylo výrazně ovlivněno pandemií Covid-19 a nemožností se mnohem intenzivněji vzájemně potkávat.</p> <p>Celkově došlo k upevnění pozice RDC v krajích, podařilo se navázat výborné vztahy s krajskou úrovní, s obcemi je ještě poměrně velký prostor pro prohloubení spolupráce.</p>

<p>Do jaké míry se Vašemu RDC podařilo zlepšit nabídku a koordinaci dobrovolníků (tj. poptávky a nabídky) v kraji?</p>	<p>Pohledy a názory RDC se liší – obecně velmi pozitivně hodnotí fungování webových stránek a sociální sítě (pro nabídku a poptávku).</p> <p>Některá RDC již před projektem působila jako LDC, ale v rámci toho projektu rozšířila nabídku i o „nezasmulované“ partnery (organizace).</p> <p>V rámci JČK převládá názor (z jimi získané zpětné vazby), že by RDC nemělo být koordinátorem dobrovolníků a primárně by nemělo řešit koordinaci dobrovolníků. Nicméně i přesto, nabídky uveřejňovali na webu.</p>
<p>Do jaké míry došlo ke celkovému zkvalitnění a zefektivnění práce poskytování služeb dobrovolnictví ve vašem kraji?</p>	<p>Většina RDC nebyla toto ještě schopna dostatečně objektivně zhodnotit, nicméně část respondentů uvedla, že školením a podporou koordinátorů a dobrovolníků dochází obecně ke zkvalitnění poskytování dobrovolnických služeb – a tedy i ke zvýšení kvality a rozšíření pole působnosti. K tomu také přispívá podpora formou poradenství (individuální a na webu).</p>
<p>Do jaké míry došlo k širšímu zapojení dobrovolníků do dobrovolnických aktivit zásluhou realizace RDC?</p>	<p>RDC obecně nebyly schopny kvalifikovaně kvantifikovat počty osob, které se díky aktivitě (např. letáku, akcím zaměřenými na dobrovolnictví) následně staly dobrovolníky.</p> <p>Nicméně se shodly, že výrazný nárůst zájemců o dobrovolnictví zaregistrovali při mimořádných událostech.</p> <p>Během pandemie Covid-19 to byla pomoc při nakupování potřebným, vyzvedávání léků, šití a distribuce ochranných pomůcek, dezinfekce, šití roušek, venčení psů, pomoc v pobytových zařízeních, kde onemocněl personál a byla prodleva, než nastoupila armáda.</p> <p>V souvislosti s válkou na Ukrajině se některá RDC intenzivně zapojila v rámci KACPU (například v Moravskoslezském kraji pomohlo zprostředkovat 860 dobrovolníků, kteří se zapojili především v Krajském asistenčním centru, ale také v pomáhali na hlavním nádraží či při třídění a výdeji humanitární pomoci).</p> <p>Na druhé straně uvedli, že z důvodu pandemie Covid-19 došlo k výraznému poklesu dobrovolníků ve standartních dobrovolnických programech (až o 50 %). A tak z toho pohledu bylo pro RDC těžké objektivně zhodnotit navýšení počtu zapojených dobrovolníků.</p>

Zdroj: Dotazníkové šetření RDC (N = 11)

V rámci šetření ACCENDO (kulatých stolů se zástupci stakeholderů v krajích) byly identifikovány následující efekty, které jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka: Zhodnocení naplnění efektů (výsledků, dopadů)

Efekty (výsledky, dopady)	Míra naplnění	Zdůvodnění
BV1/Zlepšení informovanosti o dobrovolnictví	Spíše vysoká	Z pohledu DO byla v krajích s RDC lepší informovanost u veřejnosti a měst i obcí. Z hlediska celospolečenského šetření u krajů bez RDC byly velké rozdíly z hlediska informovanosti u veřejnosti: OLK má nejnižší informovanost, KHK má střední a VYS dosáhla vysoké míry informovanosti. Z důvodu velké roztržitosti informací o dobrovolnictví na kulatých stolech velice byly pozitivně hodnoceny stránky https://www.dobrovolnictvi.net/ zpravované MV ČR a stránky jednotlivých RDC (viz oddíl 3.1.2). *
BV2/Zvýšení dostupnosti dobrovolnictví	Spíše vysoká	Z hlediska intervence došlo ke zlepšení dostupnosti dobrovolnictví v krajích s RDC, to deklarovaly DO i zástupci veřejné správy. Mezi kraji s RDC jsou výraznější rozdíly, které pramení jednak z rozlehlosti území a také z vývojového stádia, ve kterém se RDC nachází. Nižší dostupnost byla identifikována např. u JČK, KHK, JMK (viz oddíl 3.1.3). *
BV3/Využití jednotné koncepce a metodiky pro další koncepční rozvoj dobrovolnictví	Velmi nízká	Koncepce rozvoje dobrovolnictví je ve fázi návrhu od roku 2018, který prošel resortním projednáním. Koncepce nebyla schválena, jelikož se čekalo na výsledky evaluace pilotního projektu. V současné době se předpokládá aktualizace návrhu koncepce, která bude předložena k novému připomínkování. Metodika pro práci RDC bude připravena na konci projektu a její aplikace závisí na schválení koncepce včetně dalšího financování RDC. Výsledek má tedy spíše charakter dlouhodobý (viz podkapitola 3.5) *. RDC měla jednotně definovaný seznam činností, který vycházel z návrhu koncepce a byl zakotven ve smlouvě. Na druhou stranu fungování RDC bylo realizováno prostřednictvím různých modelů (viz podkapitola 3.4) *, s rozdílným dopadem vykonávaných činností do území (viz podkapitola 3.2). *
BV4/Kvalitnější koordinátoři – kvalitnější koordinace dobrovolníků	Spíše vysoká	V krajích s RDC výrazně vzrostl celkový počet koordinátorů. Počet kvalifikovaných koordinátorů se zvýšil. V krajích bez RDC nedošlo ke změně, koordinátoři jsou v etablovaných organizacích a většinou se vyznačují kvalifikací, proto relativní podíl je v těchto krajích vyšší (viz oddíl 3.1.4). *. Dle vyjádření dobrovolnických organizací se zlepšila koordinace dobrovolníků od roku 2019. U krajů s RDC je hodnocení nižší než u krajů bez RDC. Důvod je zřejmě v realizaci individuálních projektů (viz oddíl 3.1.5). *
BV5/Metodicky jednotné a plošné poskytování služeb dobrovolnických center	Spíše nízká	RDC mají omezenou možnost v metodickém sjednocování dobrovolnictví. Velké organizace a spolky mají vlastní metodiky. Metodická podpora je vyžadována pouze menšími začínajícími organizacemi v území. Na druhou stranu tato oblast by měla být stále vyžadovanou z důvodu kvalitnějšího poskytování služeb (viz pododdíl 3.2.x.4). *

Efekty (výsledky, dopady)	Míra naplnění	Zdůvodnění
VD1/Systematické pokrytí ČR dobrovolnickými centry	Velmi vysoká	V ČR došlo k lepšímu zmapování DO a pokrytí území včetně propojení informací 11 RDC. Kraje s RDC vykazují výraznější zlepšení dostupnosti než kraje bez RDC, to deklarovali především zástupci veřejné správy. Mezi kraji s RDC jsou ovšem velké rozdíly. Příkladem dobré praxe je vytvoření DobroPointu u RDC Středočeského kraje, které se následně rozšířily v Ústeckém kraji a Libereckém (viz oddíl 3.1.3). *
VD2/Širší zapojení dobrovolníků do dobrovolnických aktivit	Velmi vysoká	Přes negativní dopady pandemie COVID-19 od 31. 12. 2019 (tj. od začátku intervence) do 31. 12. 2021 došlo k nárůstu počtu evidovaných dobrovolníků (osob) v území, kde RDC působí o 9 %, vzhledem k pandemické situaci to lze považovat za pozitivní dopad projektu, jelikož v krajích bez RDC byl ve stejném období identifikován pokles o 19 % (viz oddíl 3.1.4). *
VD3/Kvalitnější práce a koordinace – profesionalizace dobrovolnictví	Spíše vysoká	Vyjádření ke kvalitě koordinace viz BV4. Dále činnosti spojené se vzděláváním koordinátorů dobrovolníků i činnosti v oblasti strategického plánování přispěly k profesionalizaci dobrovolnictví. V rámci projektu se rozvinulo sdílení dobré praxe organizované RDC mezi koordinátory dobrovolníků, které výrazně přispělo obecně profesionalizaci a ke sdílení i metodik a pracovních postupů.
VD4/Zvýšení kvalit služeb poskytovaných dobrovolníky	Spíše nízká	<p>Dobrovolnické organizace obecně vnímají kvalitu činnosti dobrovolníků jako velmi dobrou. Rozdíly mezi kraji s RDC a bez RDC jsou minimální ve prospěch krajů s RDC (viz oddíl 3.1.6). Změna kvality služeb poskytovaných dobrovolníky od roku 2019 byla identifikována jen 40 % organizací, které hodnotí změnu pozitivně (viz oddíl 3.1.6). Více organizací hodnotilo změnu u krajů bez RDC, zřejmě vliv individuálních krajských projektů. Jako důvod, že nedošlo ke změně, byl často uváděn vliv pandemie COVID-19.</p> <p>V krajích s RDC došlo během intervence k výraznému nárůstu počtu kvalifikovaných dobrovolníků, kraje bez RDC vykazují řádově nižší hodnoty. Mezi kraje s vyšším podílem kvalifikovaných dobrovolníků patří: USK; MSK; KVK; PLK; HMP (viz oddíl 3.1.4). *</p> <p>Výsledek VD4 bude možné zhodnotit až v delším časovém období – školení dobrovolníků proběhlo až ke konci projektu (a na relativně malém počtu v pilotním rozsahu), takže se do výkonu dobrovolnictví nestihlo plně promítnout. Pozitivním vlivem je i proškolení koordinátorů, kteří se naučili lépe školit dobrovolníky v rámci pilotního vzdělávání, ale získanou znalost ještě nestihli uplatnit.</p>

Efekty (výsledky, dopady)	Míra naplnění	Zdůvodnění
OD1/Dostupnější a kvalitnější služby neziskových organizací v ČR	Spíše nízká	Zde je hodnocení rozporuplné. Většina DO nevidí zlepšení kvality služeb od roku 2019 z důvodu pandemické situace COVID-19, jelikož při dodržování protiepidemiologických opatření byl výrazně omezen sociální kontakt mezi lidmi. To mělo vliv na standardní činnost dobrovolnických organizací, jelikož se omezila činnost dobrovolníků v osobním kontaktu s klienty v organizacích. Na druhou stranu došlo k nárůstu tzv. „covidových“ dobrovolníků, kteří často nebyli evidováni a pomáhali bez smlouvy. Rozvinuly se i jiné služby např. virtuální dobrovolnictví. Obecné fungování RDC přispělo ke zlepšení dostupnosti dobrovolnictví v území. Tento dopad bude schválením Konceptu rozvoje dobrovolnictví v ČR a aplikací „Metodiky realizace a podpory dobrovolnických center v ČR“.
OD2/Další rozvoj a profesionalizace dobrovolnictví ČR	Spíše vysoká	Oblast, na kterou by měly být zaměřeny další aktivity, především v oblasti strategického plánování rozvoje dobrovolnické infrastruktury v jednotlivých krajích. Dlouhodobý dopad v této oblasti by měl být podpořen aplikací „Metodiky realizace a podpory dobrovolnických center v ČR“ a „Doporučeného obsahu vzdělávání pracovníků dobrovolnických center, dobrovolnických organizací a školení dobrovolníků“ a schválením Konceptu rozvoje dobrovolnictví v ČR.
OD3/Posílení pozice/prestiže dobrovolnictví ČR	Spíše vysoká	Naplněno výsledkem BV1/Zlepšení informovanosti o dobrovolnictví, který byl ale výrazně ovlivněn dopadem pandemie COVID-19 a zapojením dobrovolníků včetně jejich medializace. Informovanost o dobrovolnictví u veřejnosti a města/obce z pohledu dobrovolnických organizací byla lepší u krajů s RDC (viz oddíl 3.1.2). Velice pozitivně jsou hodnoceny kampaně zaměřené na zvýšení počtu dobrovolníků u RDC MSK realizované v součinnosti s krajem a dalšími subjekty. U krajů bez RDC jsou velké rozdíly, ale nejnižší informovanost byla identifikována u OLK v rámci všech krajů. Zde je ještě velký potenciál v další činnosti RDC.

Zdroj: zpracováno na základě ACCENDO, 2022.

Pozn.: BV – bezprostřední výsledek, VD – dlouhodobější výsledky, OD – očekávaný dopad; škála: 1 velmi nízká, 2 spíše nízká, 3 spíše vysoká, 4 velmi vysoká.

Pozn. Dopady je možné objektivněji zhodnotit až s delším časovým odstupem.

Pozn.: * – ACCENDO, 2022.

Z výsledků šetření ACCENDO v rámci kulatých stolů se zástupci stakeholderů v krajích došlo zejména k následujícím zamýšleným efektům:

- zlepšení informovanosti o dobrovolnictví
- zvýšení dostupnosti dobrovolnictví
- kvalitnější koordinátoři – kvalitnější koordinace dobrovolníků
- systematické pokrytí ČR dobrovolnickými centry
- širší zapojení dobrovolníků do dobrovolnických aktivit
- kvalitnější práce a koordinace – profesionalizace dobrovolnictví
- další rozvoj a profesionalizace dobrovolnictví ČR

- posílení pozice/prestiže dobrovolnictví ČR.

Faktory pro naplnění efektů (přínosů)

Z provedených šetření v RT a RDC vyplývají následující hlavní faktory:

- ochota/zájem se zapojit ze strany RDC, přijímajících a vysílajících organizací, zájemci o dobrovolnictví (do databáze, spolupráce, sdílení ...)
- kvalita a zkušenosti instituce vykonávající funkci/zaštiťující RDC (její velikost, zkušenosti/pole působení, profesionalita/odbornost, lidské kapacity ...)
- podpora v kraji – zejména ze strany kraje/krajského úřadu (zkušenosti a ochota podporovat dobrovolnictví)
- finanční podpora (zejména financování fungování RDC)
- dostatečná informovanost o existenci a poslání RDC (web) a možnostech dobrovolnictví v regionu (dny otevřených dveří atp.)
- vzdělávání, setkávání a sdílení (koordinátorů dobrovolníků, RDC atd.)

4.6 Jakých nezamýšlených dopadů, resp. efektů bylo dosaženo? A jaké faktory k nim vedly?

EO 6. Jakých nezamýšlených dopadů, resp. efektů bylo dosaženo? A jaké faktory k nim vedly?	
Použité metody	Analýza dokumentace Řízené rozhovory Dotazníkové šetření
Odpověď na EO	Z nezamýšlených efektů byly klíčové zejména: <ul style="list-style-type: none">• vytvoření sítě RDC pro vzájemné sdílení, výměnu zkušeností a dobrou praxi (pozn. nebylo deklarováno explicitně jako cíl projektu)• posílení schopnosti reakce, řešení a koordinace dobrovolnictví především při mimořádných situacích. Hlavní faktory byly: <ul style="list-style-type: none">• zájem stakeholderů zapojit se a podpora kraje (síťování)• kvalita lidských kapacit a reputace RDC.

V rámci šetření stakeholderi (RT, RDC) uvedly následující **nezamýšlené/širší efekty**²⁸:

- posílení významu koordinace/RDC – RDC jsou schopny rychle reagovat, koordinovat a poskytnout součinnost krajům při řešení mimořádných situací (vytvořená síť je hustší, více organizací, více potenciálu na získávání spolupracovníků pro krizové řízení (Ukrajina))

²⁸ Kurzívou jsou uvedeny vybrané citace respondentů.

- vytvoření sítě RDC (pozn. nebyl úkol projektu, ale v nějaké formě se se síťováním počítalo) – vzájemně sdílely zkušenosti, inspiraci a dobrou praxi
- posílení reputace RDC i mimo dobrovolnictví (*Krajský úřad nás začal vnímat jako mnohem významnějšího partnera a obrací se na nás i s tématy, které se přímo netýkají dobrovolnictví*)
- zapojení do dalších projektů a aktivit (*Zapojili jsme se do projektu Vlna pomoci (www.vlnapomoci.cz). Vlna pomoci je iniciativa, která prostřednictvím platformy OnSinch digitalizuje dobrovolnictví a umožňuje napřímo propojovat organizace a dobrovolníky na jednom místě. Neziskovým organizacím zajišťuje aplikaci pro efektivní koordinaci a zároveň je propojuje s celonárodním dobrovolnickým portálem pro jednoduché a přehledné vyhledávání. Tento způsob managementu dobrovolníků považujeme za budoucnost dobrovolnictví. Dobrovolnickým organizacím nabízíme možnost zveřejňovat své „inzeráty“ na této platformě RDC. Systém se osvědčil při koordinaci velkého počtu dobrovolníků, kteří pomáhali ukrajinským uprchlíkům v KACPU.*)
- RDC byla iniciátorem a hybatelem při projednávání dobrovolnictví na krajské úrovni
- vytvoření letáku s přesahem do dalších let, na kterém se podílely organizace samotné
- rozšíření dobrovolnické činnosti i do jiných oblastí (například ekologie, sázení stromů aj.)
- posílení vzdělávací nabídky a školení (*jako DC jsme realizovali náš akreditovaný kurz s názvem Profesionalizace dobrovolnictví, který se nám podařilo kompletně a kvalitně převést do online prostředí a efektivně odškolit přes 30 účastníků*)
- zapojení škol a posílení dobrovolnictví na školách (např. aktivní zapojení středních a vysokých škol do dobrovolnické služby pro oblast expertního dobrovolnictví)
- posílení digitálních schopností a online spolupráce v oblasti služeb dobrovolnictví, vzdělávání, síťování.

Faktory pro naplnění těchto efektů (přínosů)

Z provedených šetření v RT a RDC vyplývají následující hlavní faktory:

- zájem stakeholderů zapojit se a podpora kraje (síťování)
- kvalita lidských kapacit a reputace RDC.

4.7 Jakých negativních dopadů, resp. efektů bylo dosaženo? A jaké faktory k nim vedly?

EO 7 Jakých negativních dopadů, resp. efektů bylo dosaženo? A jaké faktory k nim vedly?	
Použité metody	Analýza dokumentace Řízené rozhovory Dotazníkové šetření
Odpověď na EO	Většina respondentů negativní efekty nevnímala (neuvedla), nicméně zejména ze začátku byla v některých případech RDC vnímána jako konkurence v kraji. V některých krajích se příliš neosvědčilo přejímání role zprostředkování dobrovolníků RDC, neboť tuto funkci již předtím

	<p>dobře zajišťovala LDC. V oblasti školení si řada organizací zajišťuje školení svých dobrovolníků – specificky pro své potřeby.</p> <p>Faktory:</p> <ul style="list-style-type: none">• nedostatečná propagace dobrovolnictví a poslání/úkolů RDC• nedostatečně jasné informování a vysvětlení vůči dotčeným subjektům.
--	--

Většina respondentů (RT i RDC) **negativní efekty nevnímala** (nevybavovala). Při detailnějším dotazování pak uváděly spíše negativní obavy/vnímání v následujících oblastech:

RDC, zejména ze začátku, byla v některých případech vnímána jako konkurence v kraji.

- zejména v začátcích realizace se některá RDC potýkala s velkou nedůvěrou ze strany (zvláště velkých či zavedených) dobrovolnických organizací a musela věnovat hodně energie na vysvětlování, že nejsou konkurencí a RDC mají zcela jiné poslání než „klasické“ dobrovolnické centrum
- vnímání ohrožení pozice „na trhu“ některých místních (velkých) NNO (např. pro jejich placené vzdělávání)
- jednotlivé NNO si také navzájem konkurují v oblasti dotací a nechtějí se nechat vzájemně „pokrýt“ jednou organizací.

V některých krajích se příliš neosvědčilo přejímání role zprostředkování dobrovolníků RDC, neboť tuto funkci již předtím dobře zajišťovala LDC.

Přestože se RDC snažila vysvětlovat svoje poslání a roli nekonkurovat LDC, docházelo k situacím, že organizace s akreditovaným dobrovolnickým programem nereagovaly ani na opakovanou nabídku registrace v databázi a spolupráci s RDC). Z těchto důvodů pak bylo pro RDC obtížnější pokrýt celý kraj.

V oblasti školení si řada organizací zajišťuje školení svých dobrovolníků – konkrétně pro své potřeby a výkon dané (specifické) činnosti (práce s dětmi, osobami se ZP, zvířecími dobrovolníky atp.).

Nicméně v průběhu realizace RDC, když organizace začaly více chápat roli a činnost RDC, a zejména zásluhou výsledků činnosti RDC a přínosů kooperace a sdílení se toto vnímání změnilo.

Z uvedených zjištění vyplynuly následující důležité **faktory** v souvislosti s negativními faktory:

- nedostatečná propagace dobrovolnictví a poslání/úkolů RDC z národní a krajské úrovně
- nedostatečně jasné informování a vysvětlení vůči dotčeným subjektům – tj. specifikace rolí, pozice a vymezení hranic) – s cílem minimalizovat obavy a případnou konkurenci a překrývy.

4.8 Hrály v projektu významnou roli i některé z následujících efektů – creaming-off, lock-in efekt, alternativní atribuce, substituce, mrtvá váha?

EO 8 Hrály v projektu významnou roli i některé z následujících efektů – creaming-off, lock-in efekt, alternativní atribuce, substituce, mrtvá váha?

Použité metody	Analýza dokumentace Řízené rozhovory Dotazníkové šetření
Odpověď na EO	Respondenti z uvedených šetření neidentifikovali výše uvedené efekty s výjimkou obavy z možné substituce školících aktivit. Faktory: <ul style="list-style-type: none">• nedostatečně jasné informování a vysvětlení vůči dotčeným subjektům.

Respondenti z uvedených šetření neidentifikovali výše uvedené efekty. Nicméně z šetření u RDC vyplývala zejména obava ze substituce školících aktivit. V oblasti školení si totiž řada organizací zajišťuje školení svých dobrovolníků – konkrétně pro své potřeby a výkon dané (specifické) činnosti (práce s dětmi, osobami se ZP, zvířecími dobrovolníky ...). Dále pak uvádí, že *bylo „zbytečné“ školit koordinátory, kteří mají více jak 10letou praxi a školení od všech jiných institucí.*

Dublování školení mohlo být podle vedení projektu vnímáno zejména u menších krajů (v projektu bylo nastaveno, že některá školení zajistilo RDC a některá z projektu zajistilo ACCENDO). Záměrem MV bylo vytvořit jednotný model školení, který by splňoval určité standardy a univerzálnost (tzn. základní školení), proto toto nevnímáme jako reálnou substituci.

Z uvedených zjištění vyplývají následující důležité faktory v souvislosti s těmito faktory:

- nedostatečně jasné informování a vysvětlení vůči dotčeným subjektům – tj. specifikace rolí, pozice a vymezení hranic (s cílem minimalizovat obavy a případnou konkurenci a překryvy).

4.9 Jak celkově hodnotíte naplnění účelnosti projektu na základě zhodnocení jeho reálných (čistých) dosažených efektů (dopadů (impact))? Jak hodnotíte naplnění účinnosti (efficiency) projektu?

EO	
Použité metody	Analýza dokumentace Řízené rozhovory Dotazníkové šetření
Odpověď na EO	<p>I přes pandemii Covid-19 a další omezení (nepokrytí/nevysoutěžení všech krajů RDC atp.) projekt jednoznačně pomohl nastavit podmínky a přispěl k vytvoření dostupnějších a kvalitnějších služeb v oblasti sociálního začleňování prostřednictvím poskytovaného dobrovolnictví a nastavení příznivého prostředí pro výkon a další rozvoj dobrovolnických aktivit. Naplnění účelnosti a účinnosti projektu lze hodnotit jako spíše vysoké.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zlepšila se dostupnost dobrovolnictví, zejména ve městech (cca 69 % respondentů v krajích s RDC). • Dobrovolnické organizace v krajích s RDC hodnotily zlepšení informovanosti o dobrovolnictví od roku 2019 především u vlastní organizace, naopak nepatrné zlepšení bylo u veřejnosti. • Vzrostl počet evidovaných dobrovolníků (osob) v území, ve kterých působí RDC o 9 % (od roku 2019). • Došlo k posílení kompetencí koordinátorů a dobrovolníků (v projektu proškoleni 415 koordinátorů dobrovolníků a 458 dobrovolníků). • Naprostá většina respondentů hodnotila kvalitu činnosti dobrovolníků velmi pozitivně (cca 95 % velmi dobře nebo dobře). • Vznikly koncepční a metodické dokumenty (Koncepce rozvoje dobrovolnictví v ČR (byť ji bude potřeba aktualizovat) a Metodika realizace a podpory dobrovolnických center v ČR).

Hodnocení této evaluační otázky (evaluačního kritéria) podle schválené metodiky primárně vychází z provedeného šetření ACCENDO, doplněné o další šetření (RT, RDC atd.).

Pro hodnocení účelnosti je pak základem naplnění cílů projektu (na základě dílčích cílů pak i hlavního cíle) a pro zhodnocení účinnosti pak míra zlepšení (informovanosti, počtu dobrovolníků a zlepšení koordinace).

Analýza jednotlivých cílů a hlavních oblastí:

Dílčí cíl 1: Zvýšení dostupnosti dobrovolnictví, širší zapojení dobrovolníků do dobrovolnických aktivit, lepší koordinace, profesionalizace a zefektivnění poskytování služeb dobrovolnictví na celém území České republiky.

Dostupnost dobrovolnictví

Tabulka: Hodnocení zlepšení dostupnosti dobrovolnictví od roku 2019 v kraji respondentů

Hodnocení zlepšení dostupnosti	Celkem	Kraje s RDC	Kraje bez RDC
Dobrovolnické organizace	67,8	66,7	60,3
Veřejná správa	67,0	70,5	65,8
Celkové hodnocení	67,3	68,5	63,1

Zdroj: ACCENDO, 2022, Rozvoj dobrovolnictví: Evaluační šetření.

Pozn.: Hodnoceno na škále 0 – Rozhodně se nezlepšilo až 100 – rozhodně se zlepšilo.

Kraje s RDC vykazují výraznější zlepšení dostupnosti než kraje bez RDC, to deklarovali především zástupci veřejné správy. Mezi kraji s RDC jsou ovšem velké rozdíly. Příkladem dobré praxe je vytvoření DobroPointu u RDC Středočeského kraje, které se následně rozšířily do dalších krajů.²⁹

Z hlediska dostupnosti dobrovolnických organizací byla potvrzena velmi dobrá dostupnost dobrovolnických služeb i dobrovolníků ve městech. Dobrovolnické organizace na kulatých stolech uváděly problém zajistit dobrovolníky v menších sídlech. V malých obcích a na periferii kraje je rozvinuto neformální dobrovolnictví a sousedská výpomoc. MAS uváděly zkušenosti z rozvoje komunitních center v malých obcích, které podporují rozvoj neformálního dobrovolnictví.³⁰

Informovanost o dobrovolnictví v regionech

Tabulka: Hodnocení zlepšení informovanosti o dobrovolnictví od roku 2019 v kraji

C2 Zlepšila se od roku 2019 informovanost o dobrovolnictví?		Celkem	Kraje s RDC	Kraje bez RDC
Dobrovolnické organizace	A/ Obecně u veřejnosti	58,5	57,7	56,6
	B/ U měst/obcí	62,6	61,3	59,1
	C/ U Vaší organizace	75,2	72,8	91,7
Veřejná správa	A/ Obecně u veřejnosti	56,0	52,3	62,5
	B/ U měst/obcí	58,7	56,2	66,0

Zdroj: ACCENDO, 2022, Rozvoj dobrovolnictví: Evaluační šetření.

Pozn.: Hodnoceno na škále 0 – Rozhodně se nezlepšilo až 100 – Rozhodně se zlepšilo.

Dobrovolnické organizace v krajích s RDC hodnotily zlepšení informovanosti o dobrovolnictví od roku 2019 především u vlastní organizace, naopak nepatrné zlepšení bylo u veřejnosti.

Tabulka: Hodnocení zlepšení informovanosti o dobrovolnictví v kraji a propagace po zřízení RDC

	C3 Zlepšilo zřízení regionálního dobrovolnického centra informovanost o dobrovolnictví?	C4 Zlepšilo regionální dobrovolnické centrum propagaci dobrovolnictví v kraji?
Dobrovolnické organizace	77,1	75,8
Veřejná správa	76,2	69,1

²⁹ ACCENDO, 2022

³⁰ ACCENDO, 2022

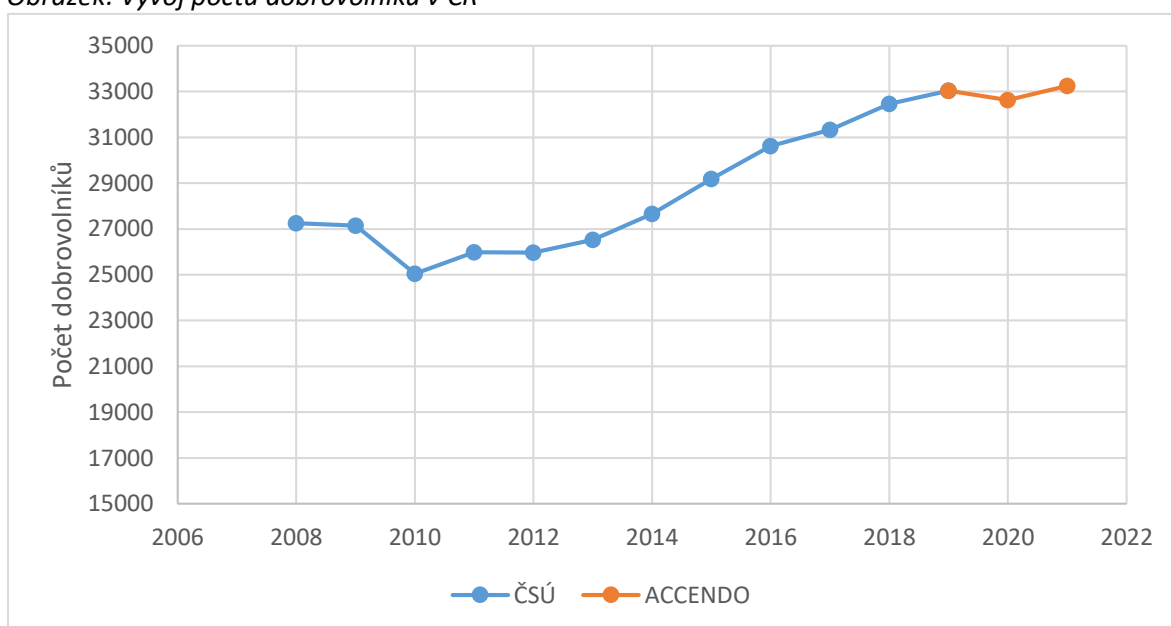
Zdroj: ACCENDO, 2022, Rozvoj dobrovolnictví: Evaluační šetření.

Pozn.: Pouze u krajů s RDC. Hodnoceno na škále 0 – Rozhodně se nezlepšila až 100 – Rozhodně se zlepšila.

Z šetření vyplývá, že zřízením RDC se zlepšila informovanost i propagace dobrovolnictví v kraji, a to jak u dobrovolnických organizací, tak i veřejné správy, ale byly výrazné rozdíly v informovanosti mezi dobrovolnickými organizacemi a veřejnou správou, která dle vyjádření jejich zástupců neměla dostatečné informace o dobrovolnictví. Na druhou stranu na většině obcí nejsou představitelé samosprávy, kteří by měli zájem o rozvoj dobrovolnictví na svém území, proto nejsou ani na městských a obecních úřadech osoby pověřené komunikací s dobrovolnickými organizacemi. U některých měst/obcí je situace pro rozvoj dobrovolnictví příznivě nastavena.³¹

Zapojení dobrovolníci a profesně proškolení (kvalifikovaní) dobrovolníci

Obrázek: Vývoj počtu dobrovolníků v ČR

Zdroj: ČSÚ, Satelitní účet neziskových organizací, 2021, Tab. č. 1.2: Přepočtený počet dobrovolných pracovníků (FTE) v neziskových institucích, ACCENDO, Přepočtené hodnoty z evaluačního výzkumu (hodnoty vyplnilo 110 dobrovolnických organizací).

Přes uvedené negativní dopady od 31.12.2019 (tj. od začátku intervence) do 31.12.2021 došlo k **nárůstu počtu evidovaných dobrovolníků (osob) v území, ve kterých působí RDC o 9 %** což je o 599 dobrovolníků, vzhledem k pandemické situaci to lze považovat za pozitivní dopad projektu, jelikož v krajích bez RDC byl ve stejném období identifikován pokles o 19 %, v absolutním vyjádření se jednalo o 539 osob.³²

³¹ ACCENDO, 2022

³² ACCENDO, 2022

Tabulka 4.1: Vývoj počtu dobrovolníků a jejich kvalifikace (údaje 31. 12. daného roku)

Charakteristika	Kategorie	Dobrovolníci			„Kvalifikovaní“ dobrovolníci		
		2019	2020	2021	2019	2020	2021
Index vývoje (100 % rok 2019)	Kraje s RDC	100 %	104 %	109 %	100 %	122 %	132 %
	Kraje bez RDC	100 %	86 %	81 %	100 %	143 %	123 %
	Celkem ČR	100 %	99 %	101 %	100 %	124 %	131 %

Zdroj: vlastní úpravy na základě ACCENDO, 2022, Rozvoj dobrovolnictví: Evaluační šetření.

Pozn.: Údaje 31. 12. daného roku. Hodnoty vyplnilo 110 dobrovolnických organizací.

V krajích s RDC došlo během intervence k výraznému nárůstu počtu koordinátorů dobrovolníků i kvalifikovaných koordinátorů dobrovolníků.³³

Profesní proškolení koordinátorů

V rámci intervence bylo úspěšně proškolen 415 koordinátorů dobrovolníků a 458 dobrovolníků. Nutno ale podotknout, že kurzy měly různé rozsahy:

- V rámci kurzů výzkumného ústavu ACCENDO byl u koordinátorů dobrovolníků realizován 7denní kurz v rozsahu 42 vyučovacích hodin, úspěšný absolvent se musel zúčastnit všech 7 dnů. U dobrovolníků 3denní kurz v rozsahu 18 vyučovacích hodin, přičemž úspěšný absolvent se musel zúčastnit alespoň 2 dnů.
- V rámci kurzů RDC pro koordinátory byl minimální rozsah školení 20 hodin, přičemž 50 % rozsahu mohlo být realizováno formou e-learningu a u dobrovolníků byl minimální rozsah kurzu 4 hodiny.

Tabulka: Počet úspěšně proškolených osob v rámci intervence

	Koordinátorů dobrovolníků	Dobrovolníků
ACCENDO	73	79
RDC HMP	34	32
RDC SCK	32	31
RDC JCK	30	32
RDC PLK	30	32
RDC KVK	30	53
RDC USK	33	31
RDC LBK	32	30
RDC PAK	30	30
RDC JMK	30	30
RDC ZLK	30	30
RDC MSK	31	47
Celkem	415	458

Zdroj: Závěrečné zprávy o realizaci RDC.

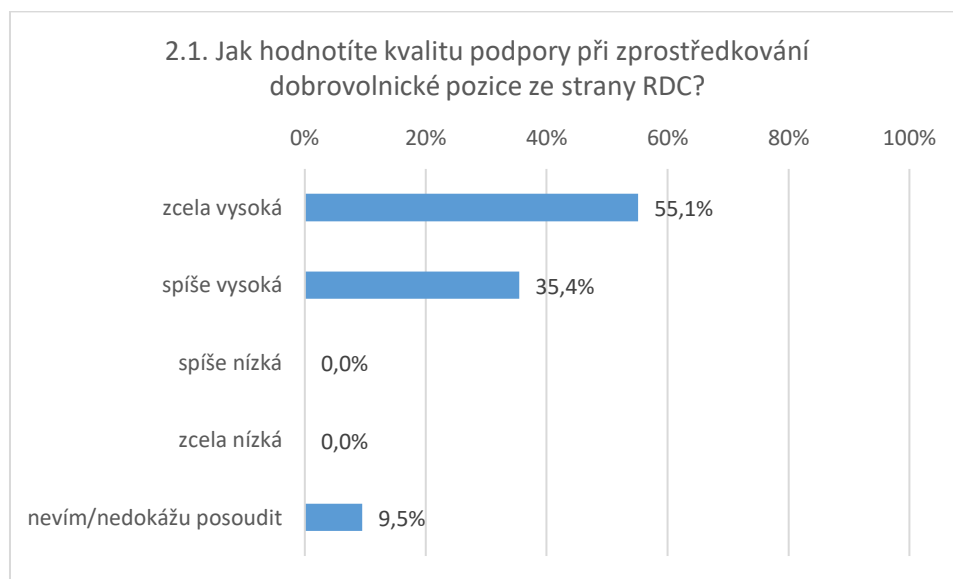
³³ Za kvalifikovaného koordinátora byla považována osoba, která prošla kurzem pro koordinátora dobrovolníků.

Vzdělávání koordinátorů dobrovolníků je pro ně dostupné přímo v jejich organizaci (větší dobrovolnické organizace tato školení organizují i samy) nebo je pořádalo RDC. Další respondenti uvedli, že ve svém kraji o školení informaci nemají, a proto využili školení z jiného kraje.³⁴

Dílčí cíl 2: Zkvalitnění práce s dobrovolníky a s pracovníky dobrovolnických organizací a dobrovolnických center, poskytování vzdělávání, odborné, profesionální a koordinované podpory

Graf: Hodnocení kvality podpory dobrovolníků při zprostředkování dobrovolnické pozice ze strany RDC

Zdroj: Dotazník spokojenosti – dobrovolníci (N = 306)

V rámci hodnocení spokojenosti zájemci/dobrovolníky uváděli následující hlavní body:

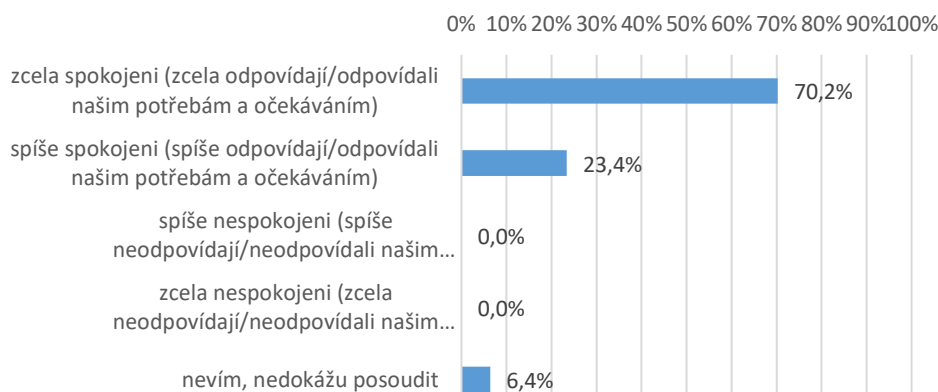
- nabídka podle uchazečů o dobrovolnictví/dobrovolníků byla dostatečně široká (cca 87 %)
- 72 % respondentů prošlo školením, přičemž naprostá většina účastníků hodnotila kvalitu školení jako vysokou (75 %), jako střední (24 %)
- kvalita podpory při zprostředkování dobrovolnické pozice ze strany RDC byla vysoká (cca 91 %).

Graf: Spokojenost s působením dobrovolníků získaných prostřednictvím RDC v organizacích

³⁴ ACCENDO, 2022

2.5. Jak jste (byli) obecně spokojeni s působením dobrovolníků získaných prostřednictvím RDC ve vaší organizaci?

Zdroj: Dotazník spokojenosti – organizace (N = 296)

V rámci hodnocení spokojenosti dobrovolnickými organizacemi uváděli následující hlavní body:

- nabídka dobrovolnických pozic odpovídala potřebám a představám oslovených organizací (80 %).
- kvalita podpory při zprostředkování zájemců o dobrovolnictví/dobrovolníků ze strany RDC byla organizacemi hodnocena jako vysoká (cca 74 %)
- dobrovolníci byli dostatečně seznámeni a připraveni na výkon dobrovolnické činnosti ze strany RDC (95 %)
- většina spokojena s působením těchto dobrovolníků ve své organizaci (cca 94 %).

V rámci šetření ACCENDO obecně v rámci intervence RDC nehodnotila kvalitu služeb poskytovaných dobrovolníky, jelikož přímo s dobrovolníky nepracují. Kvalita dobrovolnických služeb v dobrovolnických organizacích však není většinou systematicky sledována.

Tabulka: Kvalita činnosti dobrovolníků

Jak dobrovolníci vykonávají práci (podíl v %)	Celkem	Kraje s RDC	Kraje bez RDC
Velmi dobře	70,6	70,4	69,1
Dobře	24,8	24,8	25,2
Ani dobře, ani špatně	7,0	7,7	3,5
Spíše špatně	0,9	0,9	1,8
Velmi špatně	0,4	0,3	0,4

Zdroj: ACCENDO, 2022, Rozvoj dobrovolnictví: Evaluační šetření.

Pozn.: Hodnoceno na škále 0 – Rozhodně se nezlepšilo až 100 – Rozhodně se zlepšilo.

Naprostá většina respondentů hodnotila kvalitu činnosti dobrovolníků zcela pozitivně (cca 95 % velmi dobře nebo dobře).

Dílčí cíl 3: Metodicky jednotné a plošné poskytování služeb dobrovolnických center v rámci zvyšování kvality a dostupnosti služeb neziskových organizací v České republice. Využití jednotné koncepce a metodiky pro další koncepční rozvoj dobrovolnictví ze strany MV

Koncepce rozvoje dobrovolnictví ČR byla v době zpracování této zprávy ve fázi návrhu od roku 2018, který prošel resortním projednáním. Koncepce nebyla schválena, jelikož se čekalo na výsledky evaluace pilotního projektu. V současné době se předpokládá aktualizace návrhu koncepce, která bude předložena k novému připomínkování.

Cíl by měl být podpořen implementací „Metodiky realizace a podpory dobrovolnických center v ČR“ a „Doporučeného obsahu vzdělávání pracovníků dobrovolnických center, dobrovolnických organizací a školení dobrovolníků“, které vzniklo až na konci projektu a má jen doporučující charakter.³⁵

Hlavní cíl: Zvýšení dostupnosti dobrovolnictví, širší zapojení dobrovolníků do dobrovolnických aktivit, lepší koordinace, profesionalizace a zefektivnění poskytování služeb dobrovolnictví na celém území České republiky

Na základě předchozích zjištění a hodnocení, závěrů dílčích cílů (viz výše), a navzdory pandemii Covid-19 a dalším omezením (nepokrytí/nevysoutěžení všech krajů RDC atp.) lze hodnotit naplnění hlavního cíle.

Došlo k nárůstu počtu dobrovolníků, zejména pak v krajích s RDC, i přes omezení možnosti kontaktů díky pandemii. Tuto skutečnost lze na základě šetření ACCENDO přičítat právě vzniku a fungování RDC.³⁶ Na druhé straně však pandemie umocnila vlnu „neformálního“ dobrovolnictví (nevidovaných dobrovolníků (bez smlouvy)).

Také došlo ke zlepšení informovanosti o dobrovolnictví (viz výše). Výsledky pilotáže RDC jsou i přes všechna omezení pozitivní, některá RDC také svoji roli velmi dobře osvědčila i při mimořádných událostech, čímž posílila význam a uznání dobrovolnictví v krajích a u veřejnosti.

Naprostá většina zapojených dobrovolnických organizací (cca 61 %) působí v sociální oblasti (sociální služby, pomoc seniorům a sociálně slabým) – tj. zabývá se sociálním začleňováním. Také většina dobrovolníků zapojených v rámci projektu působila v sociální oblasti (cca 54 %). RDC taktéž osvědčila svoji integrační roli a některá z nich se také velmi významně zapojila do začleňování uprchlíků z Ukrajiny.³⁷

Tyto závěry potvrzuje i závěry šetření ACCENDO níže.

³⁵ ACCENDO, 2022

³⁶ ACCENDO, 2022.

³⁷ Příloha 1 a 2 této zprávy

Tabulka: Zhodnocení účelnosti naplněním deklarovaných cílů

Cíle	Míra naplnění
Hlavní cíl: Vytvoření dostupnějších a kvalitnějších služeb v oblasti sociálního začleňování prostřednictvím poskytovaného dobrovolnictví a nastavení příznivého prostředí pro výkon a další rozvoj dobrovolnických aktivit, pro co nejširší zapojení dobrovolníků a dobrovolnických organizací, vyzdvihnutí významu všech veřejně prospěšných dobrovolnických činností a posílení uznání dobrovolníků a dobrovolnictví ve společnosti obecně.	Spíše vysoká
DíC1/ Zvýšení dostupnosti dobrovolnictví, širší zapojení dobrovolníků do dobrovolnických aktivit, lepší koordinace, profesionalizace a zefektivnění poskytování služeb dobrovolnictví na celém území České republiky.	Velmi vysoká
DíC2/ Zkvalitnění práce s dobrovolníky a s pracovníky dobrovolnických organizací a dobrovolnických center, poskytování vzdělávání, odborné, profesionální a koordinované podpory.	Spíše vysoká
DíC3/ Metodicky jednotné a plošné poskytování služeb dobrovolnických center v rámci zvyšování kvality a dostupnosti služeb neziskových organizací v České republice. Využití jednotné koncepce a metodiky pro další koncepční rozvoj dobrovolnictví ze strany MV.	Spíše nízká

Zdroj: ACCENDO, 2022

Pozn.: Pro vyhodnocení míry naplnění účelnosti jednotlivých cílů je použita čtyřbodová škála: 1 Velmi nízká, 2 Spíše nízká, 3 Spíše vysoká, 4 Velmi vysoká.

Závěrečné zhodnocení: I přes pandemii Covid-19 a další omezení (nepokrytí/nevysoutěžení všech krajů RDC atp.) projekt jednoznačně pomohl nastavit podmínky a přispěl k vytvoření dostupnějších a kvalitnějších služeb v oblasti sociálního začleňování prostřednictvím poskytovaného dobrovolnictví a nastavení příznivého prostředí pro výkon a další rozvoj dobrovolnických aktivit. **Naplnění účelnosti a účinnosti projektu lze hodnotit jako spíše vysoké.**

4.10 Jak hodnotíte naplnění úspornosti/hospodárnosti (economy) projektu?

EO 11 Jak hodnotíte naplnění úspornosti/hospodárnosti (economy) projektu?	
Použité metody	Analýza dokumentace Řízené rozhovory Dotazníkové šetření
Odpověď na EO	Úspornost/hospodárnost projektu, zejména pak realizaci RDC, lze hodnotit jako vysokou . U VZ došlo k úsporám oproti tržní ceně. Modelový výpočet minimálních nákladů na činnost RDC (provedené ACCENDO) byl vyšší než vysoutěžené částky).

Hodnocení této evaluační otázky (evaluačního kritéria) dle schválené metodiky primárně vychází z provedeného šetření ACCENDO, doplněné o další šetření (RT, RDC atd.).

Z celkového pohledu projektu se podařilo výrazně ušetřit na VZ:

- vysoutěžením nižších cen VZ 001 a VZ 003
- zejména úspory oproti tržní ceně u VZ 002 – nevysoutěžení RDC ve 3 krajích a úspory při fakturacích (v rámci KA 04) z důvodu nízkého zájmu (i přes opakované VZ kvůli nízké ceně vůči požadavkům).

Tyto prostředky pak byly převedeny na nové aktivity zejména související s pandemií Covid-19.

Tabulka: Přehled VZ v rámci projektu – zasmluvněné a skutečné

Veřejné zakázky	Náklady – zasmluvněné	Náklady – skutečné	Poznámka (proč bylo nižší a kam se přesunulo)
VZ 001 Zabezpečení klíčových výstupů I	2 178 000 Kč	2 178 000 Kč	
VZ 002 Pilotní ověření	14 000 000 Kč	10 862 676 Kč	
VZ 003 Zabezpečení klíčových výstupů 2	3 310 560 Kč	3 310 560 Kč	
VZ 004 Videospoty	50 000 Kč	-	Zajištěno jiným způsobem – 1.1.1.1.2 Petr Klíma (20 000 Kč)
VZ 005 Tisk publikací	50 000 Kč	33 000 Kč	

Zdroj: údaje MV

V rámci realizace došlo ke krácení zejména v rámci VZ 002 – u RCD z důvodu krácení financí (faktur) kvůli nízké aktivitě nebo na žádost samotného RDC (kvůli plátcovství DPH), a také kvůli neplnění a k uzavření dodatku ke smlouvě na snížení ceny plnění).

VZ 004 – Videospoty byla nakonec zrušena a realizována interně (v rámci MV) za nižší částku.

Z pohledu **nákladů na RDC** byly plánované částky na RDC byla stanovena na základě zkušeností s dotačním titulem rozvoj dobrovolnické služby.³⁸

Na základě údajů registru smluv jsou níže uvedené údaje z hlediska financování dvouletého provozu RDC.

³⁸ Žádost

Tabulka: Financování dvouletého provozu v RDC

	Celkový rozpočet bez DPH (v Kč)	Rozpočet dle 1 dodatku s navýšením rozsahu činností
RDC HMP	929 160	1 021 160
RDC SČK	999 000	1 091 000
RDC JČK	989 898	1 081 898
RDC PLK	760 331*	836 331
RDC KVK	948 640	1 040 640
RDC USK	1 000 000	1 092 000
RDC LBK	937 389**	
RDC PAK	1 000 000	1 092 000
RDC JMK	954 000	1 046 000
RDC ZLK	744 200***	
RDC MSK	998 500	
Celkem	10 261 118	

Zdroj: Smlouvy o poskytnutí služby mezi MV ČR a RDC, včetně dodatků.

Pozn. * Původní částka 920 000 Kč (chyba při výpočtu DPH)

** Původní částka 999 900 Kč (chyba při výpočtu DPH)

*** Původní částka 980 000 Kč (chyba při výpočtu DPH)

Průměrná cena financování dvouletého provozu RDC 932 829 Kč bez DPH, tzn. na roční provoz 466 415 Kč bez DPH.³⁹

Podle propočetů a závěrů ACCENDO na základě nízkého zájmu o VZ na realizaci RDC (z důvodu vysokých požadavků za danou cenu), a také na základě modelové kalkulace minimálních nákladů na činnost RDC provedené ACCENDO (modelový výpočet byl vyšší než vysoutěžené částky).⁴⁰

Podle vedení v některých krajích, zejména ve nichž byla RDC aktivní, kraje dodávaly další finance (na pokrytí nárůstu nákladů/mezd).

Celkově tedy také vedení projekt za efektivní (hospodárny/úsporný) a podle aktuálního plnění rozpočtu se předpokládá v podstatě plné vyčerpání finančního alokace do konce projektu.

Na základě výše uvedených zjištění lze **úspornost/hospodárnost projektu**, zejména pak realizaci RDC, hodnotit jako **velmi vysokou**.

4.11 Jak hodnotíte naplnění užitečnosti (utility) projektu?

EO 12 Jak hodnotíte naplnění užitečnosti (utility) projektu?

Použité metody	Analýza dokumentace Řízené rozhovory
----------------	---

³⁹ ACCENDO, 2022 (údaje z registru smluv)

⁴⁰ ACCENDO, 2022

	Dotazníkové šetření
Odpověď na EO	<p>I přes řadu komplikací a omezení se rámci pilotního projektu podařilo:</p> <ul style="list-style-type: none">• vytvořit ucelený systém podpory dobrovolnictví pokrývající většinu území ČR• posílit pozici a prestiž dobrovolnictví/dobrovolníků v ČR – prostřednictvím zlepšení informovanosti o dobrovolnictví a činnosti/výsledcích RDC• posílit rozvoj a profesionalizaci dobrovolnictví – zejména prostřednictvím kvalifikovaných/kvalifikovanějších dobrovolníků a koordinátorů• posílit schopnosti rychle reagovat, koordinovat a poskytnout součinnost krajům při řešení mimořádných situací. <p>Užitečnost projektu tedy lze hodnotit jako velmi vysokou. Otázkou je však jeho udržitelnost.</p>

Hodnocení této evaluační otázky (evaluačního kritéria) dle schválené metodiky primárně vychází z provedeného šetření ACCENDO, doplněné o další šetření (RT, RDC atd.).

Podle vedení byl projekt zcela zásadní, a to jak na národní – zejména pro propagaci dobrovolnictví – tak regionální úrovni – pomohl více koordinovat činnost a dobrovolníky (vysílající a přijímající organizace).

Z hlediska rozvoje dobrovolnictví byl projekt užitečný spíše zprostředkovaně – prostřednictvím posílení informovanosti a nasměrování zájmů (zájemců), a také ve vyšším proškolení (koordinátorů a dobrovolníků).

Záslouhou projektu také vznikl koncepční rámec dobrovolnictví v ČR (detailní analýza a návrh Koncepce).

RDC také celkově vnímají projekt jako velmi užitečný, zejména pro dobrovolnické organizace a koordinátory. Z pohledu RDC bylo nejužitečnější propojení a zasíťování aktérů v kraji.

Dále uvedli, že projekt:

- Vytvořil mezistupeň mezi lokálními organizacemi a dobrovolnickými centry a Ministerstvem vnitra – „RDC jsou jim blíž“
- zviditelnil myšlenku dobrovolnictví v ČR (*a ukázal, že v ČR je mnoho profesionálů, které se této oblasti věnují*)
- posunul téma dobrovolnictví na vyšší úroveň (*oslovil širší veřejnost, nové okresy, většina RDC se dokázala výborně zapojit při pandemii, při pomoci uprchlíkům, ale také při řešení a plánování rozvoje dobrovolnictví v kraji*)

Vybraná citace RDC: Projekt hodnotíme jako velice užitečný. Přispěl ke zvýšení povědomí o dobrovolnictví, ke zkvalitnění kompetencí koordinátorů dobrovolníků, ale také umožnil propojit různé zainteresované strany (dobrovolníky, organizace přijímající i vysílající dobrovolníky, úřady místní

samosprávy, odbornou i laickou veřejnost) s cílem zlepšení dobrovolnického prostředí. RDC přispěla k propojování samotných koordinátorů dobrovolníků a dala jim příležitost k vzájemné inspiraci. Zároveň jsou pro ně jako určitý přístav, když potřebují poradit.

Organizace, které s námi začaly spolupracovat, jsou spokojené, zejména jejich koordinátoři jsou rádi, že mají „partáka“ pro pomoc, když si neví rady, nejsou v tom sami. Oceňují zvláště možnost sdílení, podpory, inspirace navzájem. Často slýcháme, že je to skvělé, že to je něco, co tu chybělo – možnost sdílení, podpory, inspirace navzájem.

Mimořádné situace, jako byly pandemie Covid-19, tornádo na jižní Moravě či válka na Ukrajině také jasně ukázaly, že kraje potřebují v dobrovolnictví partnery, na které se mohou obrátit.

Současné je však třeba připomenout, že každé RDC mělo jinou startovací pozici a bude třeba vývoje k tomu, aby se ucelilo i RDC jako značka s jednotnou metodikou.

RDC také vnímají, že **za standardních podmínek (mimo pandemii Covid-19) by jeho dopad mohl být podstatně vyšší** (zejména v povědomí/ohlasu u široké veřejnosti).

Také studie ACCENDO hodnotí celkovou užitečnost projektu hodnotí jako velmi vysokou, jelikož vytvořený systém podpory dobrovolnictví v rámci projektu je společensky přínosný/užitečný i po ukončení projektu.⁴¹

Z provedených šetření vč. závěrů ACCENDO také vyplývá, že je potřeba udržet a dále rozvíjet regionální dobrovolnická centra, navázat na výše uvedený projekt trvalým zakotvením regionálních dobrovolnických center do „dobrovolnických struktur“ v České republice.

Celkově tedy lze hodnotit užitečnost jako **velmi vysokou** – neboť se díky projektu pomohl:

- vytvořit ucelený systém podpory dobrovolnictví pokrývající většinu území ČR
- posílit pozici a prestiž dobrovolnictví/dobrovolníků v ČR – prostřednictvím zlepšení informovanosti o dobrovolnictví a činnosti/výsledcích RDC
- posílit rozvoj a profesionalizaci dobrovolnictví – zejména prostřednictvím kvalifikovaných/kvalifikovanějších dobrovolníků a koordinátorů
- posílit schopnosti rychle reagovat, koordinovat a poskytnout součinnost krajům při řešení mimořádných situací.

4.12 Jak hodnotíte naplnění udržitelnosti (sustainability) projektu?

EO 12 Jak hodnotíte naplnění udržitelnosti (sustainability) projektu?

⁴¹ ACCENDO, 2022

Použité metody	Analýza dokumentace Řízené rozhovory Dotazníkové šetření
Odpověď na EO	Celkovou udržitelnost (výsledků) projektu lze hodnotit jako spíše vysokou (pokud kraje splní/zajistí deklarovanou podporu RDC).

Hodnocení této evaluační otázky (evaluačního kritéria) dle schválené metodiky primárně vychází z provedeného šetření ACCENDO, doplněné o další šetření (RT, RDC atd.).

Udržitelnost výsledků projektu, především pak RDC, je v podstatě všemi dotázanými hlavními aktéry vnímána jako vysoce žádoucí.

Udržitelnost výstupů projektu je zajištěna:

- výstupy (vytvořené dokumenty) jsou k dispozici na webu projektu dobrovolnik.net a webu Ministerstva vnitra.
- Koncepce je v návrhové verzi – má být zfinalizována/aktualizována na základě zkušeností z realizace RDC, a následně schválena vládou ČR
- sběr dat o dobrovolnictví by měl do budoucna zajišťovat ČSÚ (dle Strategie spolupráce veřejné správy s nestátními neziskovými organizacemi na léta 2021 až 2030)
- správu webové stránky dobrovolnik.net má zajišťovat OPK MV.

Pro udržitelnost RDC je klíčové zajištění finančních prostředků pro jejich další fungování.

Podle vedení projektu by po obsahové stránce měly RDC „převzít/řídít“ kraje – aby si je mohly samy řídit z hlediska cílů a potřeb kraje, a řídit je také administrativně a personálně. Z národní úrovně (MV) by měl být nastaven základní rámec (mantinely), zvláště pokud by bylo poskytováno spolufinancování a „značka“ (záštita) MV.

RDC jednoznačně uvádí, že RDC jsou závislá na financování a celkové koncepci (MV, krajů). Zástupci RDC deklarovali, že se budou snažit zachovat fungování svých RDC.

Myslím, že mnoho z nás (RDC) bude chtít v nějaké míře pokračovat v činnosti RDC. Role „rozcestníku“ v oblasti dobrovolnictví v jednotlivých krajích je podle nás důležitá a tam, kde ji nevykonává žádná jiná platforma či panel, tak by měla RDC tuto roli dále plnit.

Diskuse však probíhá o podobě – modelu fungování a financování a zapojení (podílech) jednotlivých aktérů (zdrojů).

V rámci Evaluační zprávy ACCENDO byly navrženy následující základní modely fungování a financování RDC.⁴²

Navržené modely fungování RDC:

- Model 0 Síť dobrovolnické infrastruktury v kraji bez RDC
- Model 1 Síť dobrovolnické infrastruktury v kraji se střešní organizací, která vykonává činnost RDC
- Model 2: Síť dobrovolnické infrastruktury v kraji s dominantním DC/DO, která vykonává činnost RDC
- Model 3: Síť dobrovolnické infrastruktury, kde kraj vykonává některé činnosti RDC, případně pověří výkonem jinou organizaci.

Navržené modely financování RDC:

- MODEL TŘETIN: Tento model může zajišťovat autonomní RDC prostřednictvím vytvořené regionální střešní organizace a je ideálním budoucím modelem efektivního financování RDC. Členské organizace by se podílely na definování činnosti RDC a celkové diskusi o rozvoji dobrovolnictví v kraji. V tomto ohledu je vhodné financování základní činnosti RDC: 1/3 MV, 1/3 vyšší územní samosprávný celek a 1/3 z vlastních zdrojů dobrovolnických organizací, případně i z členských poplatků.
- MODEL 50 NA 50: Na základě principu subsidiarity a znalosti specifika území má klíčovou roli pro další činnost RDC a rozvoj dobrovolnictví v kraji vyšší územní samosprávný celek (kraj příp. hlavní město Praha). MV jako kompetenční gestor dobrovolnictví by se podílelo 50 % na financování základní činnosti RDC a kraj dalšími 50 %. Kraj tuto částku může vyčlenit přímo ze svého rozpočtu, nebo danou částku kraj může zajistit smluvně i z dalších zdrojů (např. obce, NNO, soukromé subjekty, dary, další projekty apod.).

Celková předpokládaná částka na základní činnost RDC je na rok 1 mil. Kč bez DPH. Výběr RDC by měl být v kompetenci kraje, respektive zajištění naplnění základních činností RDC, případně mohou být nastaveny další činnosti RDC podle regionálních priorit.⁴³

Všichni aktéři se shodují, že by se mělo jednat o **vícezdrojové financování** – i vzhledem k zajištění subsidiarity (na krajské úrovni). V **některých krajích** RDC uvedla, že jim **byla poskytnuta anebo přislíbena podpora/(spolu)financování ze strany kraje**.

⁴² ACCENDO, 2022

⁴³ ACCENDO, 2022

4.13 Jaká jsou nejdůležitější doporučení z této evaluace pro zlepšení realizace hodnoceného projektu a zvýšení jeho dopadů, resp. efektů?

EO 13 Jaká jsou nejdůležitější doporučení z této evaluace pro zlepšení realizace hodnoceného projektu a zvýšení jeho dopadů, resp. efektů?

Použité metody	
Odpověď na EO	<i>Tato EO není na konci projektu relevantní (byly relevantní pro Průběžné evaluační zprávy), resp. je řešena a zodpovězena v následujících EO.</i>

4.14 Byla tato doporučení do běžícího projektu skutečně zapracována? A jak? Případně, proč nebyla?

EO 14 Byla tato doporučení do běžícího projektu skutečně zapracována? A jak? Případně, proč nebyla?

Použité metody	Analýza dokumentace Řízené rozhovory Dotazníkové šetření
Odpověď na EO	Evaluační doporučení v průběhu realizace byla zapracována nebo částečně zapracována.

Tabulka: Zapracování doporučení

Doporučení	Zapracování	Komentář k zapracování
Prodiskutovat možnosti posílení vedení, komunikaci, spolupráci a vztahy v RT (RDC, dodavatelé)	částečně	Podle vedení projektu se snažili zapracovávat doporučení (z evaluací), zejména směřovaná k procesům, personálním vztahům. Personální a komunikační doporučení – byla snaha posílit osobní komunikaci, bohužel nebylo úplně možné kvůli pandemii Covid-19.
Posílit vedení komunikaci, spolupráci s/mezi ostatními partnery	ano	Došlo k dobrému zasíťování – vznik neformální platformy RDC pro jejich vzájemné sdílení a výměnu zkušeností. RDC toto považují za jedno z nejvíce přínosných.
Posílení (jednotnosti) prezentace a podpory (myšlenky) RDC a dobrovolnictví	částečně	Propagace a podpora dobrovolnictví a RDC probíhala zejména v rámci kulatých stolů, a také prostřednictvím webů a využití sociálních sítí a mediálních výstupů (tiskových zpráv), plošná propagace/medializace však neproběhla (z důvodů nedostatku financí).

		Byly vytvořeny videospoty pro propagaci projektu/dobrovolnictví, i jednotlivých RDC – byť až v samotném závěru projektu.
Finanční řízení <ul style="list-style-type: none"> • konsolidovat finanční dokumentaci projektu • zajištění potřebných výdajů (s ohledem na limity nepřímých nákladů (NN)) 	ano	<p>Finanční dokumentace byla novou FM zkompletována do ustálené podoby.</p> <p>I přes nepříznivé nastavení NN vedení dokázalo projekt finančně uřídit a projekt RD nedostal do fáze ohrožení (kategorie rizikových projektů) a se podařilo zajistit prostředky na profinancování všech aktivit – vč. závěrečné konference.</p> <p>Podle vedení se předpokládá, že bude vyčerpána v podstatě celé alokace rozpočtu projektu.</p>
Evaluace <ul style="list-style-type: none"> • dodržovat/používat formát dotazníků pro zajištění jednotnosti dat • provést srovnání a zhodnocení krajů s RDC a krajů bez RDC v evaluačním šetření ACCENDO 	částečně	<p>I přes snahu sjednotit pro RDC formuláře nebyla plně zajištěna jednotnost dat, což limitovalo jejich vyhodnocení (evaluaci).</p> <p>V závěrečném evaluačním šetření (realizovaným dodavatelem ACCENDO) bylo využito toho, že nebyly vysoutěženy RDC ve 3 krajích a provedeno srovnání a zhodnocení krajů s RDC a krajů bez RDC (tj. „podpořených“ a „nepodpořených“).</p>

Zdroj: vlastní zpracování

4.15 Jaká jsou nejdůležitější systémová doporučení z této evaluace pro lepší nastavení obdobných či navazujících projektů v budoucnu? Jsou tato doporučení pro zadavatele evaluace relevantní a prakticky realizovatelná?

EO 15 Jaká jsou nejdůležitější systémová doporučení z této evaluace pro lepší nastavení obdobných či navazujících projektů v budoucnu? Jsou tato doporučení pro zadavatele evaluace relevantní a prakticky realizovatelná?

Použité metody	<p>Analýza dokumentace</p> <p>Řízené rozhovory</p> <p>Dotazníkové šetření</p> <p>Syntéza</p>
Odpověď na EO	<p>Na základě předchozích zjištění byla formulována níže uvedená doporučení pro:</p> <p>A. projektovou úroveň (pro další projekty)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kvalitní věcné nastavení projektu 2. Kvalitní projektové nastavení 3. Kvalitní komunikace a vedení 4. Minimalizace administrativní zátěže

- B. systémovou úroveň (pro podporu dobrovolnictví a RDC)
1. Zajistit/podpořit udržitelnost výsledků projektu
 2. Podporovat dobrovolnictví a RDC v krajích.

Na základě zjištění této evaluace byla podle evaluačních otázek formulována následující **doporučení pro projektovou úroveň pro budoucí projekty a systémovou úroveň pro podporu a rozvoj dobrovolnictví a RDC.**

Doporučení – projektová úroveň (pro další projekty)

Následující doporučení lze označit za obecné, nicméně vzešla také ze strany RT a RDC a v průběhu realizace projektu se znovu ukázala jejich důležitost, zejména pro pilotní projekty.

Doporučení	Adresát	Priorita
1. Kvalitní věcné nastavení projektu <ul style="list-style-type: none"> intenzivně konzultovat a zapojovat realizátory a klíčové stakeholdery – co nejvíce a nejdříve je zapojovat a sdílet (osvědčil se např. formát kulatých stolů s klíčovými aktéry v jednotlivých krajích – zejména na začátku by byly užitečné i pro lepší, rychlejší a všeobecně jasnější představě, informovanosti, navázání/posílení osobních vztahů, pomohlo by také méně zkušeným rychleji nastartovat procesy a efektivněji řešit problémy) komunikovat před sestavením projektu (aktivit, indikátorů atp.) s potenciálními realizátory projektu (cílovými skupinami) a vycházet z aktuální situace a specifik daného kraje a umožnit variabilitu dle podmínek a situace (odlišností) jednotlivých krajů – tj. nastavit podmínky projektu dle daného regionu a některé činnosti realizace projektu dát jako volitelné/nepovinné. myslet na dostatečnou „flexibilitu“ a kontrolu nad projektem – zejména u pilotních a inovativních projektů (kde nejsou jasné parametry) preferovat realizaci „interními“ kapacitami (za využití expertů) v oblasti, ve kterých je to proveditelné a efektivní (např. zpracování koncepcí, analýz apod.) oproti výběrovým řízením. 	Realizační (přípravný) tým/MV	1
2. Kvalitní projektové nastavení <ul style="list-style-type: none"> dostatečný časový rámec (zejména dostatečný prostor, vč. rezervy pro přípravu a realizaci VZ) finanční rámec – zejména nastavení nepřímých nákladů (4 % NN pro tento typ projektu byla velmi nízká) kvalitní tým (odbornost týmu, kvalitní komunikace a spolupráce) jasné nastavení/rozdělení činností a povinností a zodpovědností (optimálně včetně hraničních oblastí pro předcházení nejasnostem a konfliktům). 	Realizační (přípravný) tým/MV	1
3. Kvalitní komunikace a vedení	realizační (přípravný) tým/MV	2

<ul style="list-style-type: none"> - důsledné předávání všech relevantních informací všem relevantním subjektům/osobám (v písemné formě) - pravidelná společná jednání, zejména s dodavateli (speciálně v době pandemie anebo práce z domova) - používat nástroje na řízení a snížení administrativy (pro dokládání, sdílená úložiště MV, elektronické podepisování atp.). 		
4. Minimalizace administrativní zátěže <ul style="list-style-type: none"> - efektivní nastavení podmínek a požadavků na vykazování a dokladování (nevyžadovat dokládání existující/dohledatelných informací (např. stačí formou odkazů). 	Realizační (přípravný) tým/MV	2

Pozn.: Priorita: 1 – vysoká, 2 – střední, 3 – nízká

Doporučení – systémová úroveň (pro podporu dobrovolnictví a RDC)

Doporučení	Adresát	Priorita
1. Zajistit/podpořit udržitelnost výsledků projektu <ul style="list-style-type: none"> • dokončit aktualizaci/finalizaci návrhu Koncepce dobrovolnictví (a schválení Koncepce vládou ČR) • podpořit financování RDC a udržení jejich personálních kapacit, know-how a jejich sítě – dotační titul na spolufinancování RDC • pokračovat v propagaci dobrovolnictví a RDC z národní úrovně, vč. pokračování ceny za DOBROvolnictví • zajistit správu a aktualizaci webu dobrovolnik.net v rámci MV pod OPK MV 	MV (vláda ČR)	1 1 1 2
2. Podporovat dobrovolnictví a RDC v krajích <ul style="list-style-type: none"> - udržení a další rozvoj vybudovaných personálních a odborných kapacit a zajištění financování RDC (zajištění stability a motivace pracovníků). - strategické zakotvení dobrovolnictví (ve strategiích kraje, krajská strategie dobrovolnictví apod.) - institucionální a personální zabezpečení – zodpovědná osoba ve vedení kraje za oblast dobrovolnictví - podpora dalšího síťování partnerů (zejména menších měst a obcí, MAS) a sdílení zkušeností. 	kraje kraje/RDC	1 1 2 2

Pozn.: Priorita: 1 – vysoká, 2 – střední, 3 – nízká

Tato systémová doporučení na podporu dobrovolnictví a RDC vychází z předchozích zjištění, a také z doporučení šetření ACCENDO v rámci kulatých stolů za účasti zástupců krajů – proto je lze provažovat za vysoce relevantní, jejich praktická realizovatelnost závisí na dohodě MV a krajů o podobě organizačního modelu a modelu podpory/financování.

5 Zkratky

DC	dobrovolnické centrum
EO	evaluační otázka
EU	Evropská unie
FM	finanční manažer
JČK	Jihočeský kraj
JMK	Jihomoravský kraj
KA	klíčová aktivita
KACPU	Krajské asistenční centrum pomoci Ukrajině
KVK	Karlovarský kraj
LBC	Liberecký kraj
LDC	lokální dobrovolnické centrum
MSK	Moravskoslezský kraj
MV	Ministerstvo vnitra ČR
NN	nepřímé náklady
OCK	Olomoucký kraj
OPK	Odbor prevence kriminality
OPZ	Operační program Zaměstnanost
PLK	Plzeňský kraj
PM	projektový manažer
RD	Rozvoj dobrovolnictví (<i>zkratka projektu</i>)
RDC	regionální dobrovolnické centrum/centra
RT	realizační tým
ŘO	Řídící orgán
SČK	Středočeský kraj
VG	věcný garant
VŘ	výběrové řízení
VZ	veřejná zakázka
ZLK	Zlínský kraj
ZoR	zpráva o realizaci
ŽoZ	žádost o platbu

6 Přílohy

6.1 Příloha 1 – Vyhodnocení dotazníků hodnocení spokojenosti – pro zájemce/dobrovolníky

VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKU HODNOCENÍ SPOKOJENOSTI – PRO ZÁJEMCE/DOBROVOLNÍKY

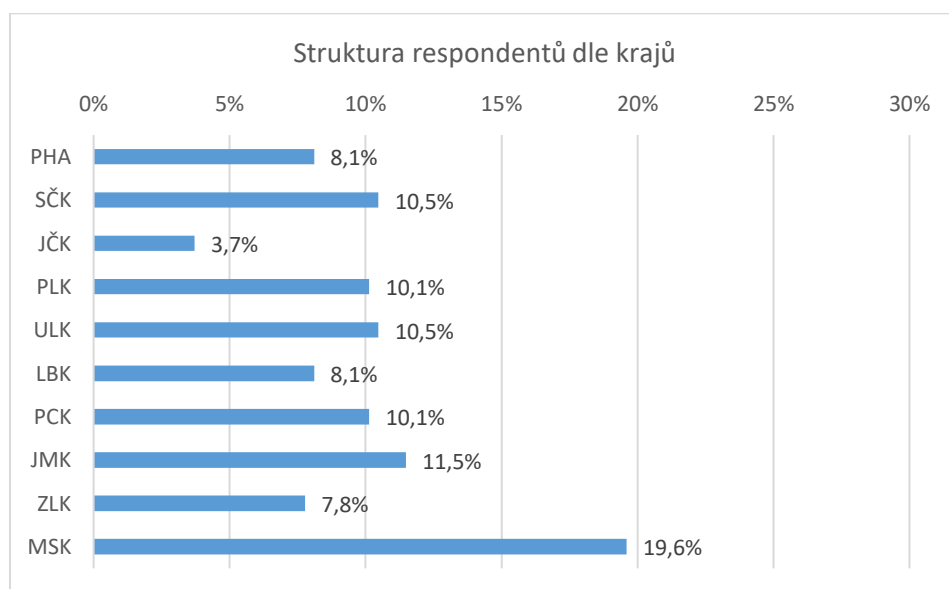
Dotazníkové šetření „Hodnocení spokojenosti – pro zájemce/dobrovolníky“ bylo realizováno v rámci této evaluace (tj. prováděno interně ve spolupráci s RDC) za použití nástroje CAWI. Respondenti byli osloveni prostřednictvím RDC z řad zájemců/dobrovolníků, kteří absolvovali vzdělávání dobrovolníků. Celkově se zodpovědělo 306 respondentů (návratnost byla cca 89 %).

Metodologický komentář:

- některé RDC měla poměrně malý počet dobrovolníků – respondentů
- část RDC nerespektovala strukturu dotazníku – jednotné otázky a zejména pak jednotné škály – to limituje jednotné vyhodnocení dotazníku.

Struktura respondentů – dobrovolníků

Graf: Struktura respondentů podle krajů (%)

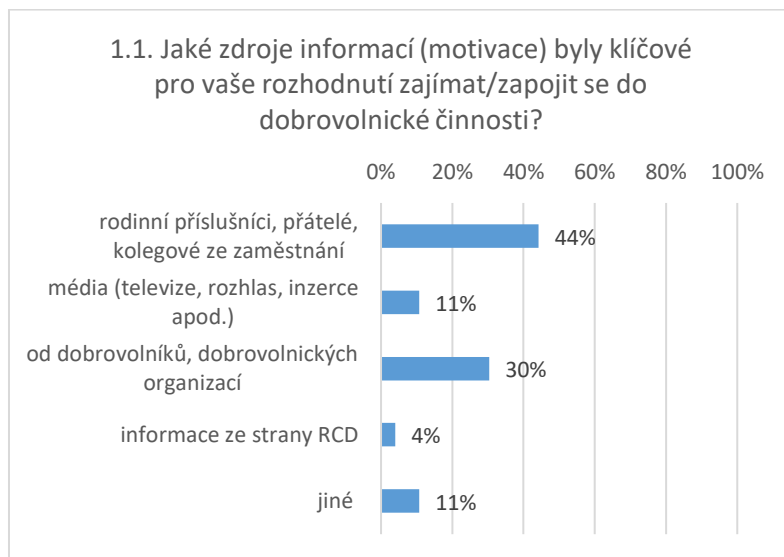

1. SPOKOJENOST S NABÍDKOU

1.1. Jaké zdroje informací (motivace) byly pro klíčové pro vaše rozhodnutí zajímat/zapojit se do dobrovolnické činnosti?

Graf: Jaké zdroje informací (motivace) byly pro klíčové pro vaše rozhodnutí zajímat/zapojit se do dobrovolnické činnosti?

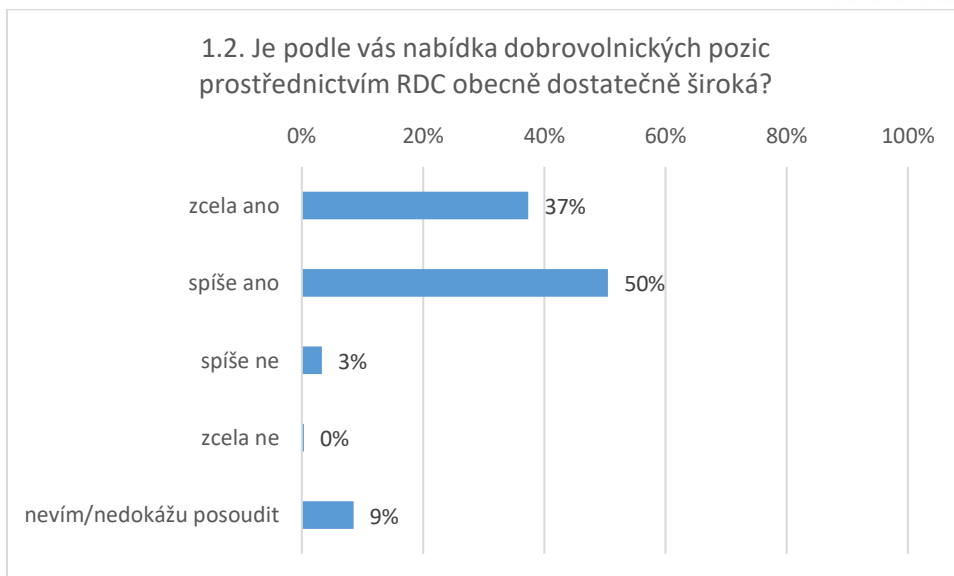
Hlavní informačním zdrojem (kanálem) jsou osobní kontakty prostřednictvím rodiny, přátel, kolegů ze zaměstnání.

Dalšími zdroji jsou dobrovolníci a dobrovolnické organizace a obecně média vč. sociálních sítí).

Z jiných kanálů byli respondenti osloveni ve škole (přes školu), jedná se zejména o studenty nebo na akcích s aspektem „pomoci druhým“ (např. předávání ocenění za pomoc, mše v kostele). Část respondentů jako zdroj uvádí vlastní motivaci/přesvědčení (osobní zájem, potřeba pomáhat).

1.2. Je podle vás nabídka dobrovolnických pozic prostřednictvím RDC obecně dostatečně široká?

Graf: Je podle vás nabídka dobrovolnických pozic prostřednictvím RDC obecně dostatečně široká?

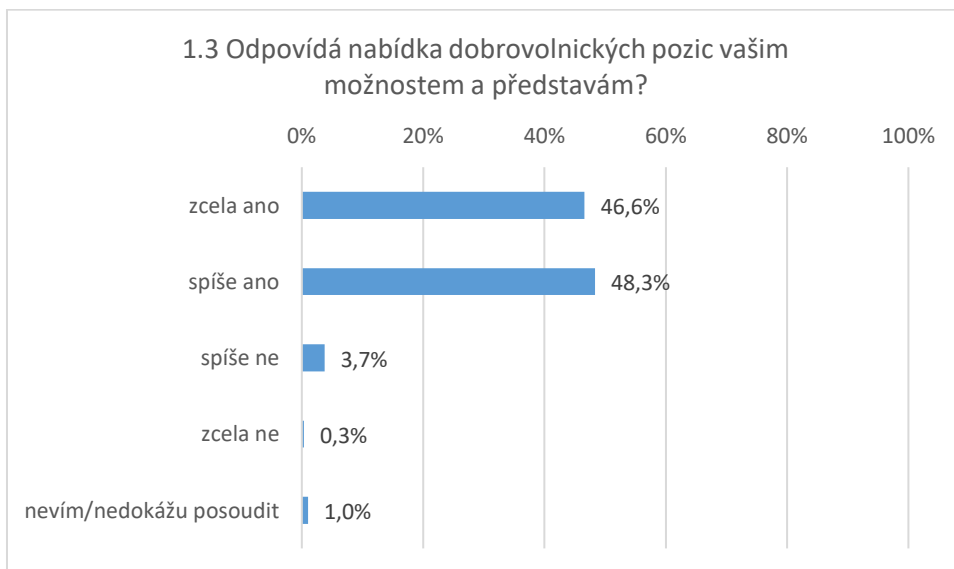

Nabídka podle uchazečů o dobrovolnictví/dobrovolníků je dostatečně široká (cca 87 %, přičemž cca 50 % uvádí spíše ano).

V komentářích (kterých bylo minimum) respondenti uvedli, že jim chyběla nabídka v oblasti, ve které chtěli pomáhat, a také to, že se konkrétní pozici k výkonu dozvěděli až od koordinátorky v organizaci (na místě) a málo organizací v databázi (nabídce).

1.3. Odpovídá nabídka dobrovolnických pozic vašim možnostem a představám?

Graf: Odpovídá nabídka dobrovolnických pozic vašim možnostem a představám?

Nabídka dobrovolnických pozic odpovídá možnostem a představám dobrovolníků (cca 95 %).

V komentářích (kterých bylo minimum) respondenti uvedli, že jim chyběla nabídka v oblasti, ve které chtěli pomáhat (např. individuální pomoc v jejich přirozeném prostředí, pomoc mládeži) nebo pozici v místě bydliště.

2. SPOKOJENOST SE ZPROSTŘEDKOVÁNÍM

2.1. Jak hodnotíte kvalitu podpory při zprostředkování dobrovolnické pozice ze strany RDC?

Graf: Jak hodnotíte kvalitu podpory při zprostředkování dobrovolnické pozice ze strany RDC?

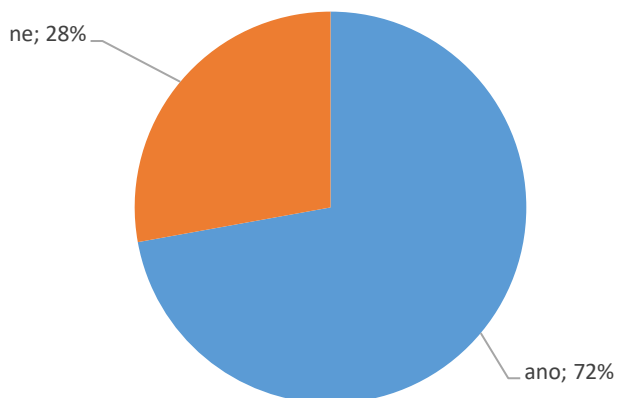
Kvalita podpory při zprostředkování dobrovolnické pozice ze strany RDC je vysoká (cca 91 %).

2.2. Byli jste proškoleni/absolvovali jste školení?

Graf: Byli jste proškoleni/absolvovali jste školení?

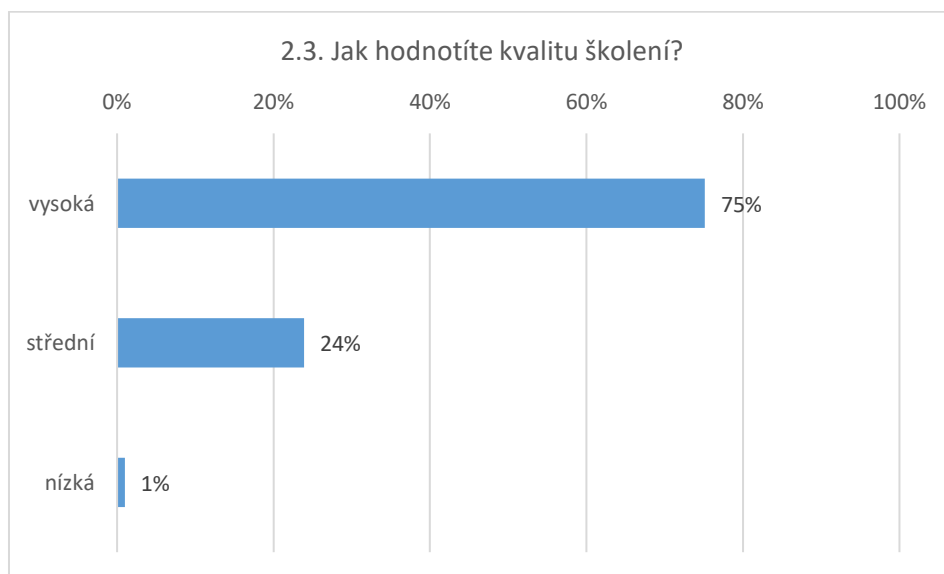
2.2. Byli jste proškoleni/absolvovali jste školení?

Cca 72 % respondentů prošlo školením.

2.3. Pokud ano, jak hodnotíte kvalitu školení?

Graf: Jak hodnotíte kvalitu školení?

Naprostá většina účastníků hodnotí kvalitu školení jako vysokou (75 %), jako střední (24 %).

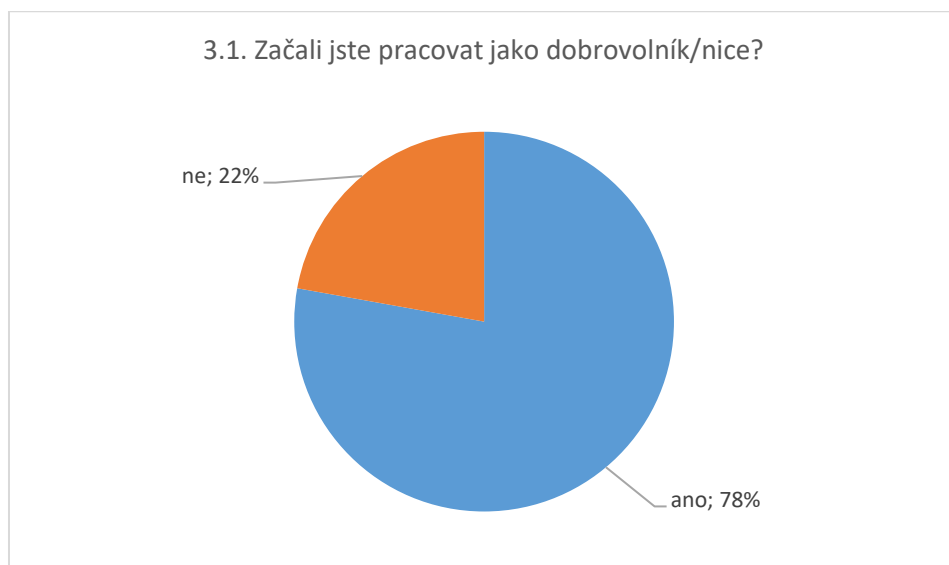
V komentáři je doporučení dodatečného školení šitého na míru konkrétního zařízení, do kterého je dobrovolník vyslán.

3. SPOKOJENOST S VÝKONEM DOBROVOLNICKÉ ČINNOSTI

3.1. Začali jste pracovat jako dobrovolník/nice?

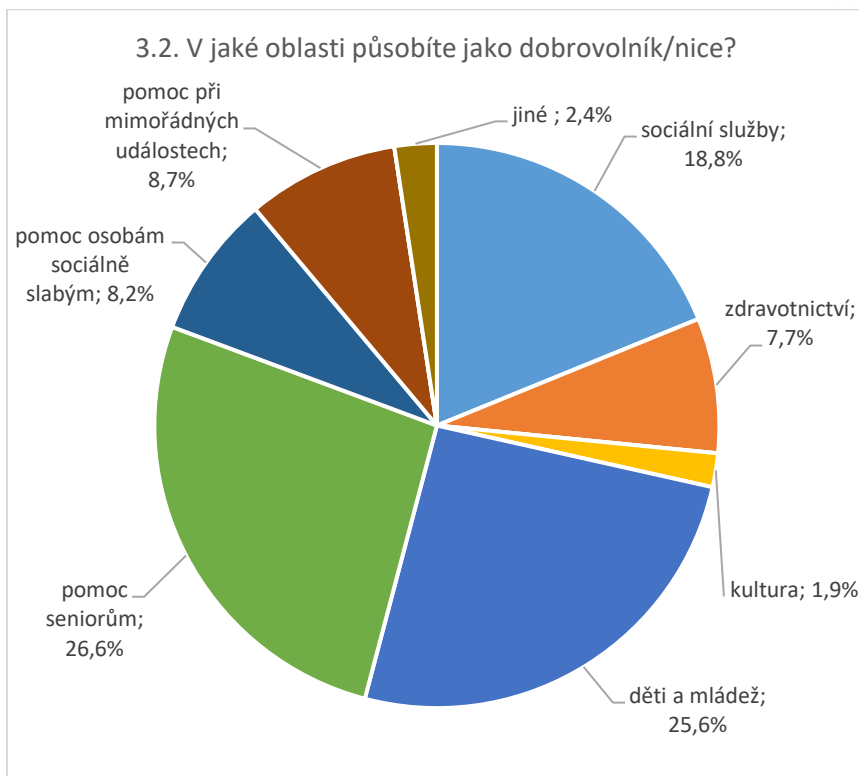
Graf: Začali jste pracovat jako dobrovolník/nice?

Naprostá většina respondentů pracovala jako dobrovolník (78 %).

3.2. V jaké oblasti působíte jako dobrovolník/nice?

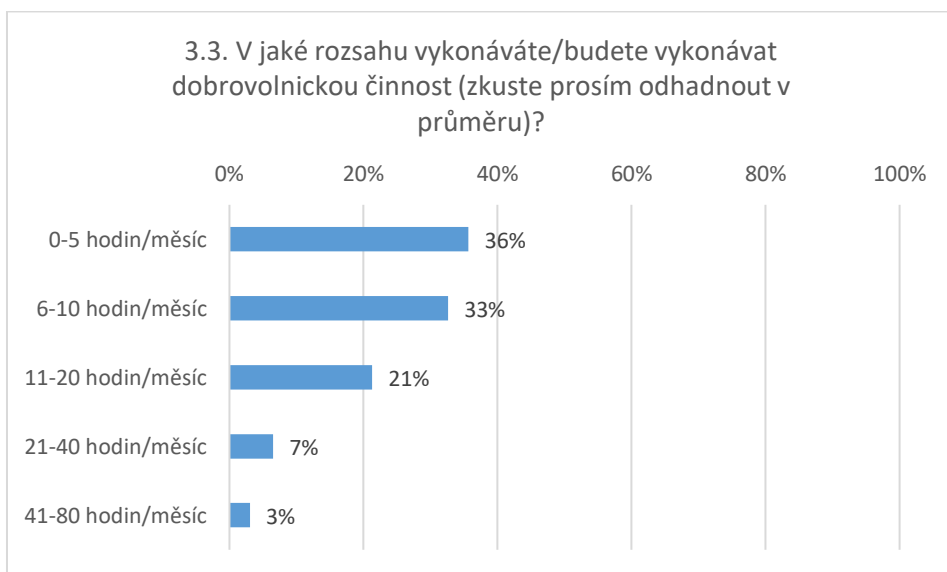
Graf: Oblasti působení dobrovolníků

Dobrovolníci pracovali zejména v sociální oblasti (sociální služby, pomoc seniorům, pomoc osobám sociálně slabým) (cca 54 %), dále pak v oblasti zaměřených na děti a mládež (cca 26 %).

3.3. V jaké rozsahu vykonáváte/budete vykonávat dobrovolnickou činnost (odhad v průměru)?

Graf: Rozsah dobrovolnické činnosti (průměr v hodinách za měsíc)

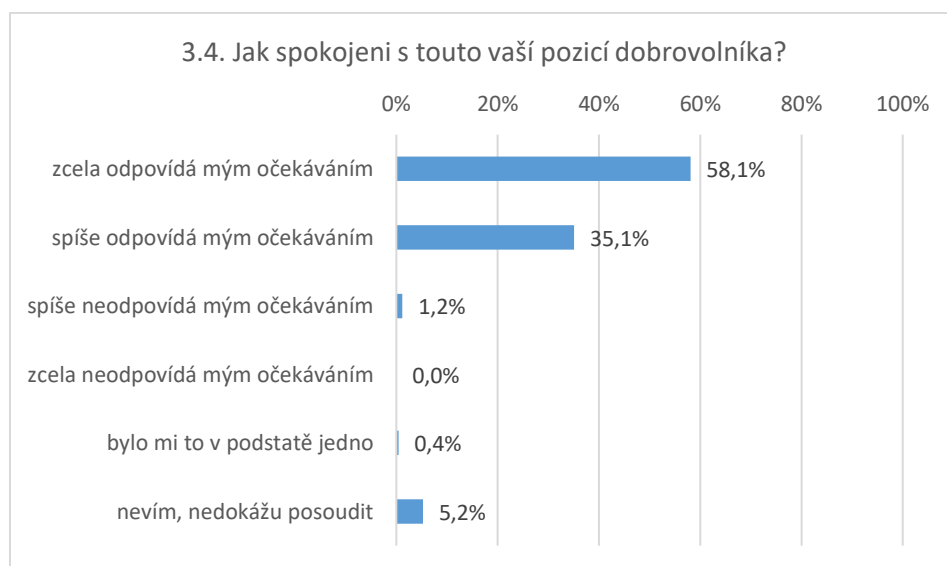

Obecně bylo dobrovolnická činnost vykonávána v malém rozsahu – do cca 10 hodin měsíčně (cca 70 %) (přičemž cca 36 % v rozsahu 0–5 hod/měsíc a 33 % v rozsahu 6–10 hod/měsíc).

3.4. Jak spokojeni s touto vaší pozicí dobrovolníka?

Graf: Spokojenost s pozicí dobrovolníka

Obecně byli respondenti spokojeni se svou dobrovolnickou pozicí, kterou vykonávali (cca 58 % zcela odpovídá, cca 35 % spíše odpovídá).

Pozn. Lze se domnívat, že to úzce souvisí s altruistickou motivací zájemců o dobrovolníky v době pandemie Covid-19 („pomáhat“).

Vybrané komentáře respondentů:

Měl zájem o jiný druh práce, ale ve finále jim nevadilo ustoupit ze svých představ.

Po skončení pandemie Covid-19 by se však chtěl zaměřit na oblast, která je mu blízká (má kvalifikaci/vzdělání).

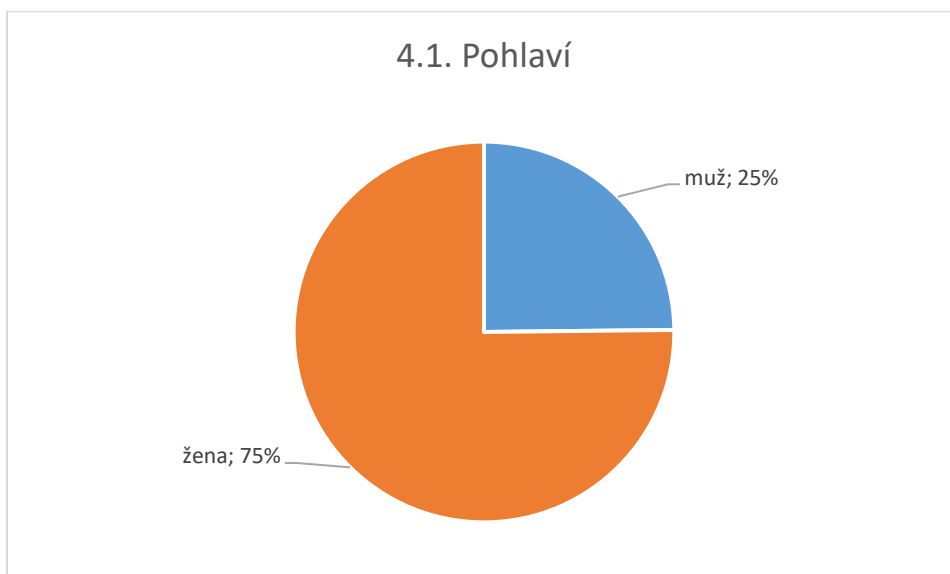
Měl pocit, že pracovníci v domově nebyli připraveni na dobrovolníka/zmatek/chaos (nevěděli, co mu mají dát za práci, za kým ho poslat).

4. Základní informace (charakteristiky) o zájemci/dobrovolníkovi

4.1. Pohlaví

Graf: Struktura dobrovolníků podle pohlaví

Cca 75 % respondentů byly ženy, 25 % pak muži

4.2. Do které věkové kategorie patříte?

Graf: Věková struktura dobrovolníků

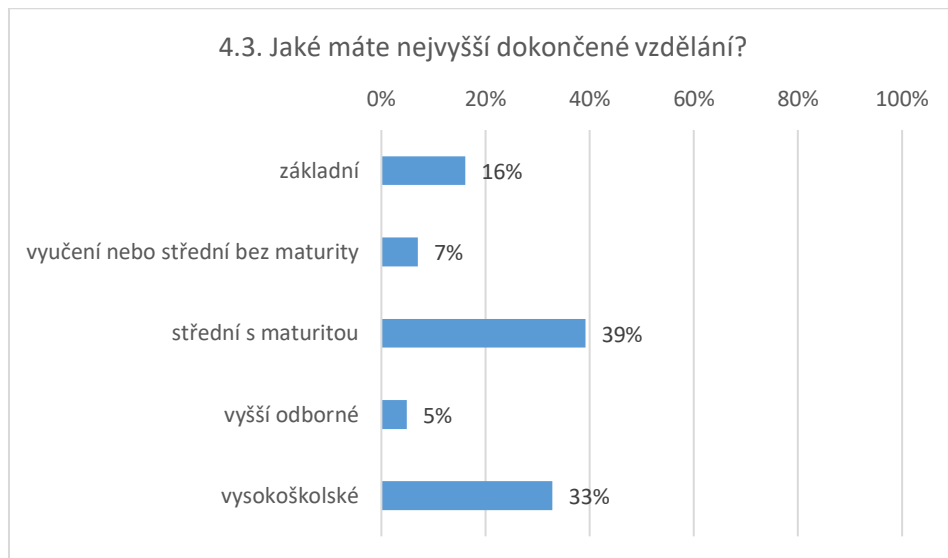

Do dobrovolnictví se zapojili zejména mladší věkové kategorie – cca 80 % respondentů bylo ve věku do 49 let, nejčastěji v kategorii 20–29 let (cca 24 %).

4.3. Jaké máte nejvyšší dokončené vzdělání?

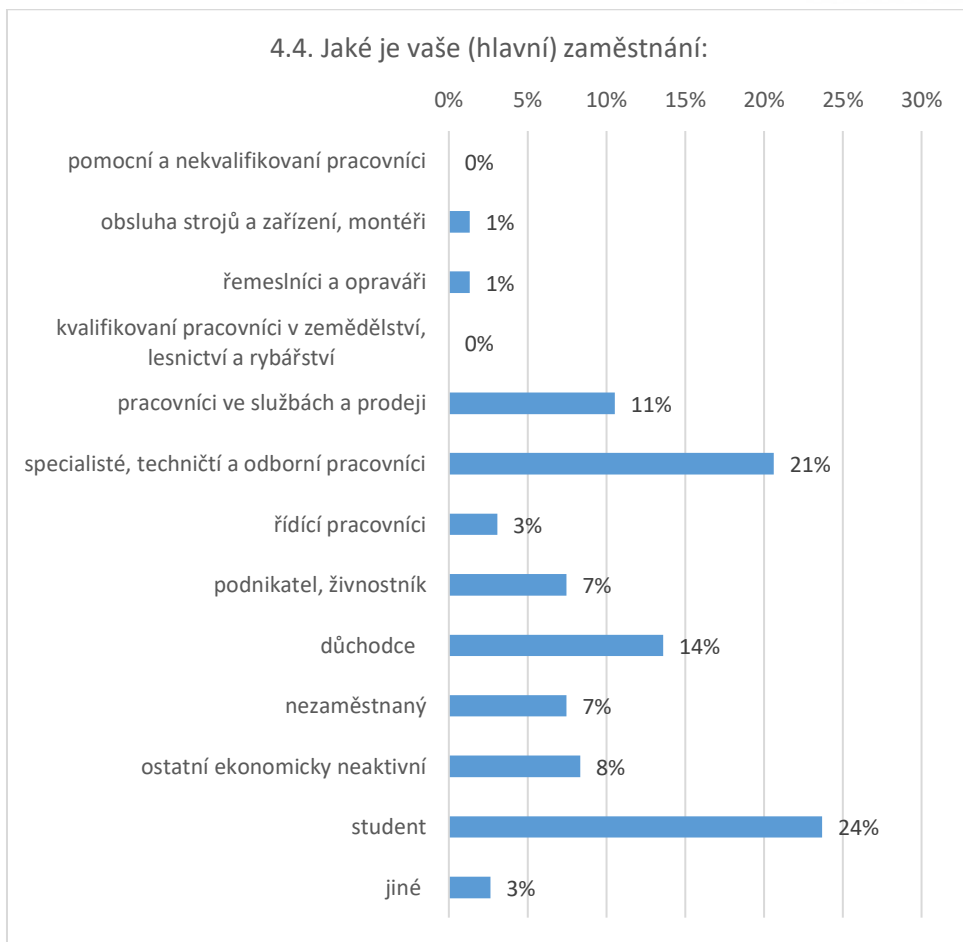
Graf: Struktura dobrovolníků podle vzdělání

Nejčastější měli dobrovolníci středoškolské vzdělání s maturitou (39 %), vysoký podíl byl také vysokoškolsky vzdělaných osob (33 %).

4.4. Jaké je vaše (hlavní) zaměstnání?

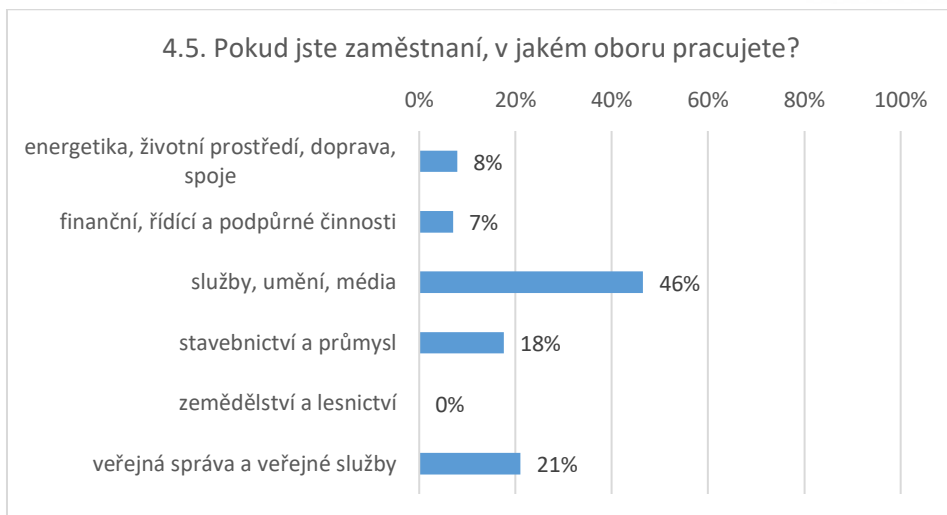
Graf: Struktura dobrovolníků podle jejich zaměstnání

Největší podíl dobrovolníků tvořili studenti (24 %) a specialisté, techničtí a odborní pracovníci (21 %), dále pak důchodci (14 %).

4.5. Pokud jste zaměstnaní, v jakém oboru pracujete?

Graf: Struktura dobrovolníků podle jejich oboru zaměstnání

Nejčastěji z oborů zaměstnání služby, umění, média (46 %), dále pak veřejná správa a veřejné služby (21 %) a stavebnictví a průmysl (18 %).

6.2 Příloha 2 – Vyhodnocení dotazníku hodnocení spokojenosti – pro organizace

VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKU HODNOCENÍ SPOKOJENOSTI – PRO ORGANIZACE

Dotazníkové šetření „Hodnocení spokojenosti – pro organizace“ bylo realizováno v rámci této evaluace (tj. prováděno interně ve spolupráci s RDC) za použití nástroje CAWI. Respondenti byly oslošovány prostřednictvím RDC z řad dobrovolnických organizací, které byly v databázi RDC. Celkově se zodpovědělo 296 respondentů (návratnost byla cca 92 %).

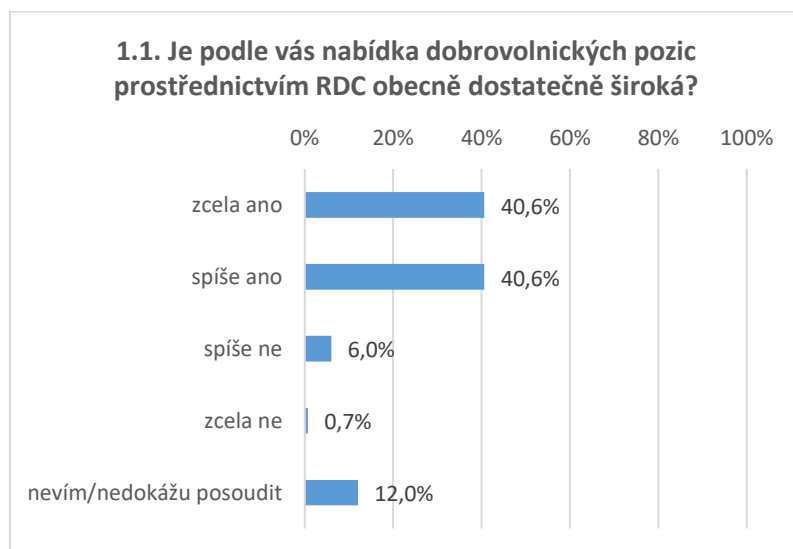
Metodologický komentář:

- některé RDC měly poměrně menší počet dobrovolníků – respondentů
- RDC obecně zcela nerespektovaly strukturu dotazníku – jednotné otázky a zejména pak jednotné škály – to limituje jednotné vyhodnocení dotazníku.

2. SPOKOJENOST S NABÍDKOU A PODPOROU ZE STRANY RDC

4.6. Je podle vás nabídka dobrovolnických pozic prostřednictvím RDC obecně dostatečně široká?

Graf: Je podle vás nabídka dobrovolnických pozic prostřednictvím RDC obecně dostatečně široká?

Organizace považují nabídku dobrovolnických pozic prostřednictvím RDC za dostatečně širokou (cca 81 %).

Komentáře respondentů se týkají následujících témat:

potenciální dobrovolníci nejspíš o této nové možnosti neví, k nám totiž tímto prostřednictvím nepřicházejí

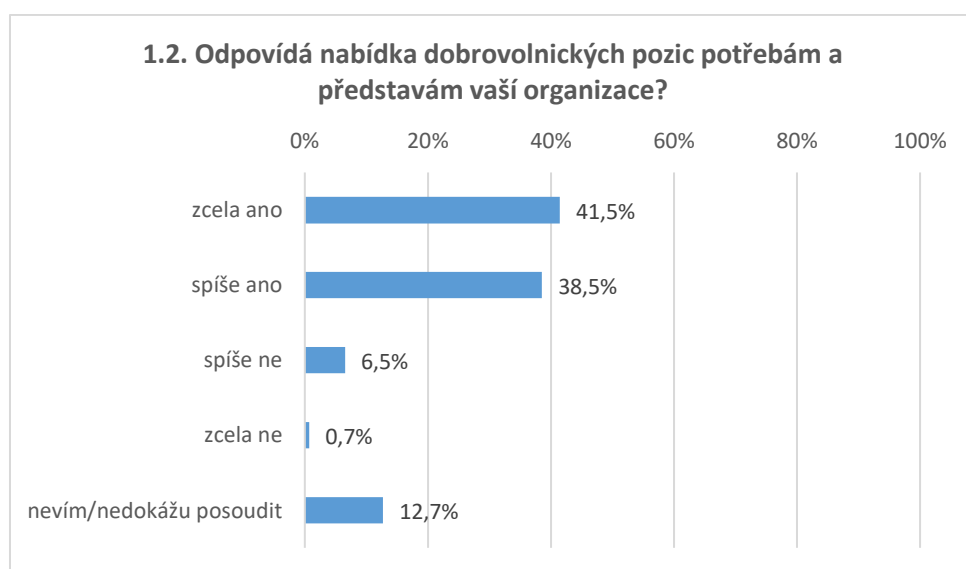
není navázána spolupráce mezi DC a RDC

současná nabídka dobrovolnických pozic neodpovídá zaměření organizace (zaměřuje se spíše na sociální oblast (nepokrývá tak zaměření některých organizací))

chybí základna dobrovolníků (dobrovolníci se hledají spíše na konkrétní zakázku, což z hlediska času pak není tolik flexibilní)

4.7. Odpovídá nabídka dobrovolnických pozic potřebám a představám vaší organizace?

Graf: Odpovídá nabídka dobrovolnických pozic potřebám a představám vaší organizace?

Nabídka dobrovolnických pozic odpovídá potřebám a představám oslovených organizací (80 %).

Komentáře respondentů se týkají následujících témat:

není konkrétní nabídka dobrovolnických pozic u jednotlivých organizací

uvítali by možnost filtrovat nabídky dobrovolnických činností dle zaměření na určitou skupinu klientů nebo časovým možnostem dobrovolníka apod.

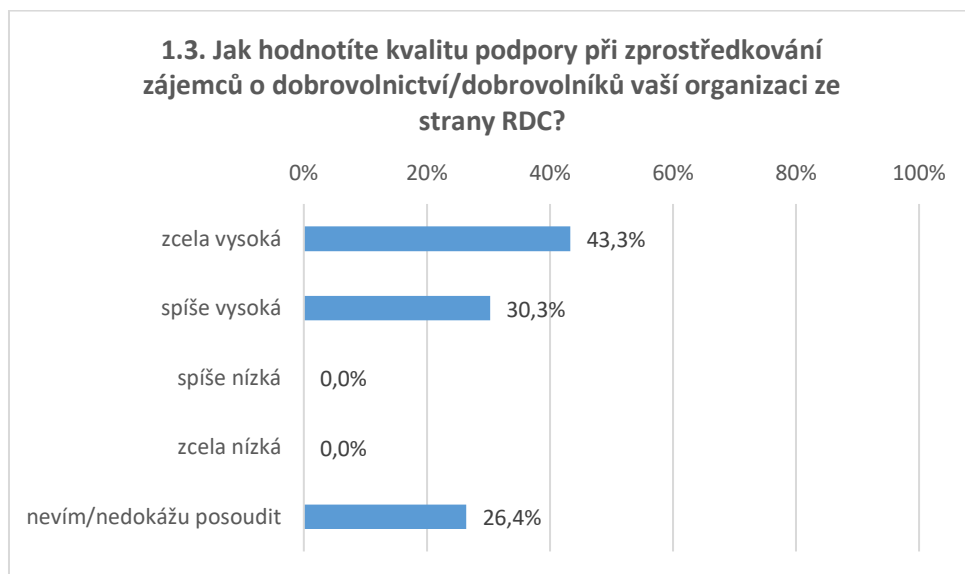
oceňují zprostředkování inzerátů (poptávky) DC na určitý typ pomoci (pozici)

mají specifické požadavky na dobrovolníky (které DC/RDC není schopna nabídnout)

4.8. Jak hodnotíte kvalitu podpory při zprostředkování zájemců o dobrovolnictví/dobrovolníků vaší organizaci ze strany RDC?

Graf: Jak hodnotíte kvalitu podpory při zprostředkování zájemců o dobrovolnictví/dobrovolníků vaší organizaci ze strany RDC?

Kvalita podpory při zprostředkování zájemců o dobrovolnictví/dobrovolníků ze strany RDC je organizacemi hodnocena jako vysoká (cca 74 %, cca 26 % neví/nedokáže posoudit).

Komentáře směřují k tomu, že uvedená organizace nemá zatím mnoho zkušeností se zprostředkováním/nepodařilo se získání dobrovolníků prostřednictvím RDC. Organizace by ocenily větší informovanost vůči možným klientům, tj. podporu s publicitou našeho programu.

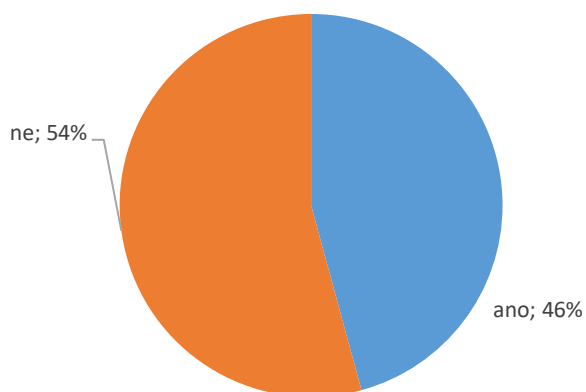
5. SPOKOJENOST S VÝKONEM DOBROVOLNICKÉ ČINNOSTI

5.1. Získali jste dobrovolníka/y prostřednictvím RDC?

Graf: Získali jste dobrovolníka/y prostřednictvím RDC?

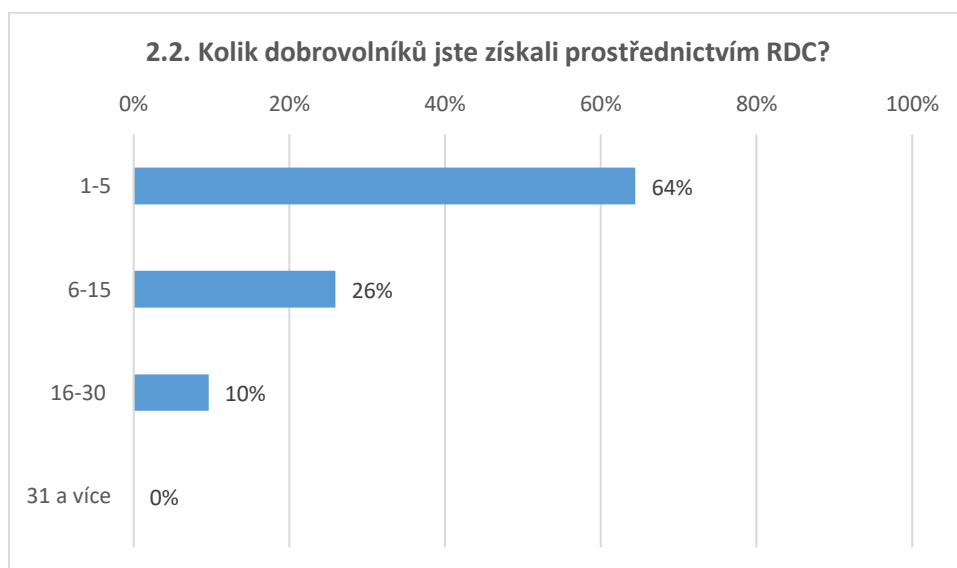
2.1. Získali jste dobrovolníka/y prostřednictvím RDC?

Větší polovina organizací získala dobrovolníka prostřednictvím RDC (46 %).

5.2. Kolik dobrovolníků jste získali prostřednictvím RDC?

Graf: Kolik dobrovolníků jste získali prostřednictvím RDC?

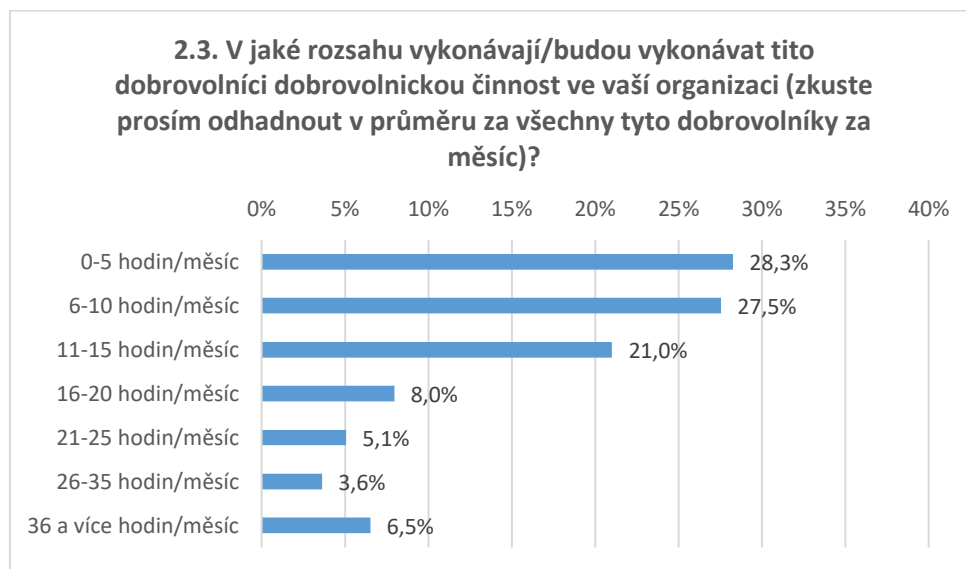

Většina organizací (64 %) prostřednictvím RDC získala 1 až 5 dobrovolníků.

5.3. V jaké rozsahu vykonávají/budou vykonávat tito dobrovolníci dobrovolnickou činnost ve vaší organizaci (odhad v průměru za všechny tyto dobrovolníky za měsíc)?

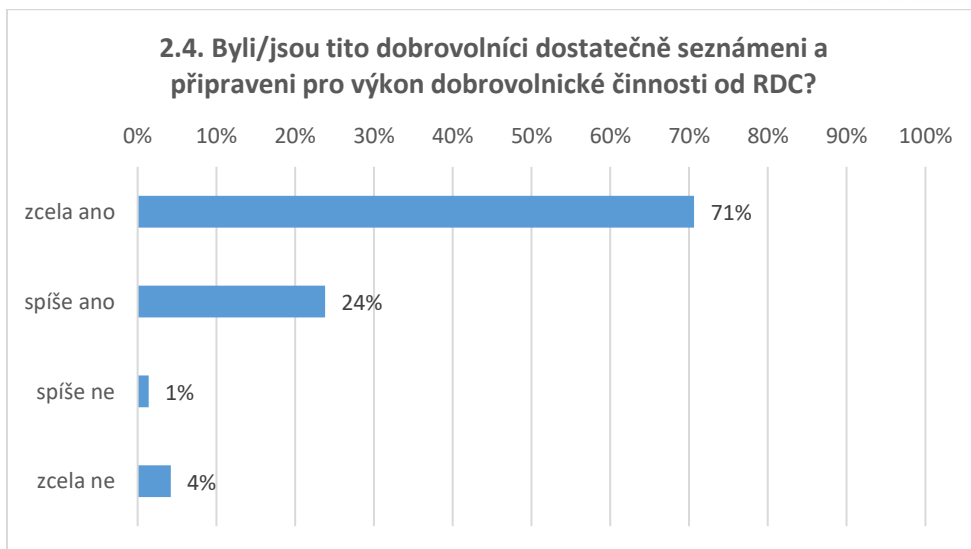
Graf: V jaké rozsahu vykonávají/budou vykonávat tito dobrovolníci dobrovolnickou činnost ve vaší organizaci?

Dobrovolníci vykonávali činnosti v organizaci nejčastěji v rozsahu do 15 hodin/měsíc (cca 77 %). Nejčastěji v rozsahu 0 – 5 hodin/měsíc vykonávalo cca 28 % respondentů, ve větším rozsahu (nad 36 hodin/měsíc) jen 6,5 %.

5.4. Byli/jsou tito dobrovolníci dostatečně seznámeni a připraveni pro výkon dobrovolnické činnosti?

Graf: Byli/jsou tito dobrovolníci dostatečně seznámeni a připraveni pro výkon dobrovolnické činnosti?

Podle respondentů byli tito dobrovolníci dostatečně seznámeni a připraveni na výkon dobrovolnické činnosti ze strany RDC (95 %).

Komentáře:

Na výkon dobrovolnické činnosti si organizace připravují dobrovolníky samy (RDC pouze představí výběr činností, které může v dané organizaci dobrovolník vykonávat).

Část organizací nedokáže posoudit, protože zatím dobrovolníky prostřednictvím RDC nezískala, resp. má své dobrovolníky.

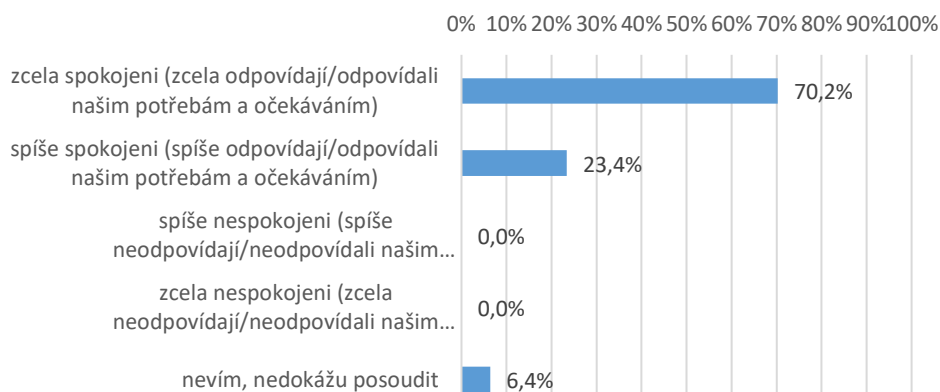
Jsou situace, na které dobrovolníky nikdo nedokáže připravit.

5.5. Jak jste (byli) obecně spokojeni s působením dobrovolníků získaných prostřednictvím RDC ve vaší organizaci?

Graf: Jak jste (byli) obecně spokojeni s působením dobrovolníků získaných prostřednictvím RDC ve vaší organizaci?

2.5. Jak jste (byli) obecně spokojeni s působením dobrovolníků získaných prostřednictvím RDC ve vaší organizaci?

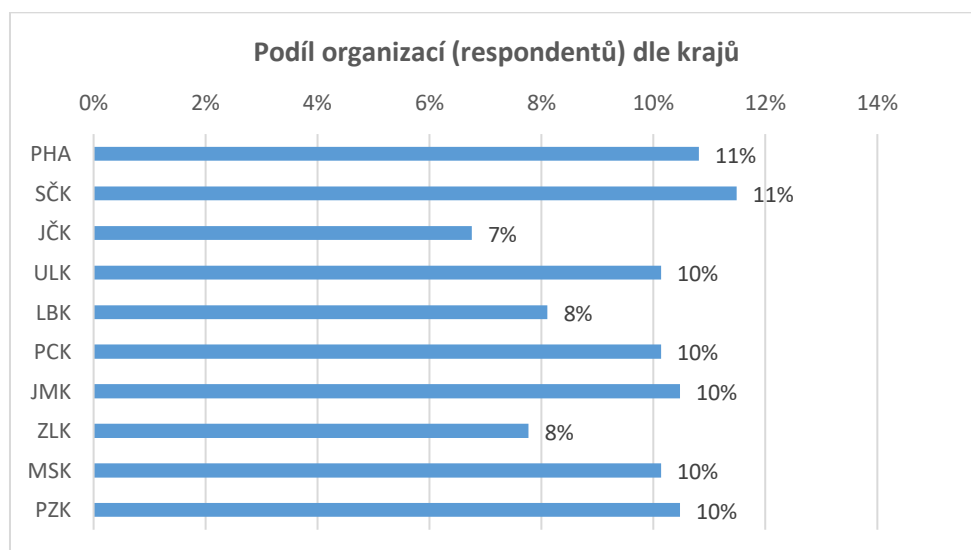
Organizace, které získaly prostřednictvím RDC dobrovolníky, byla většina spokojena s působením těchto dobrovolníků ve své organizaci (cca 94 %).

Pozn. Organizace neuvádějí žádné komentáře.

6. Základní informace (charakteristiky) o organizaci (respondentech)

6.1. V jaké kraji působíte?

Graf: Struktura respondentů (organizací) podle krajů

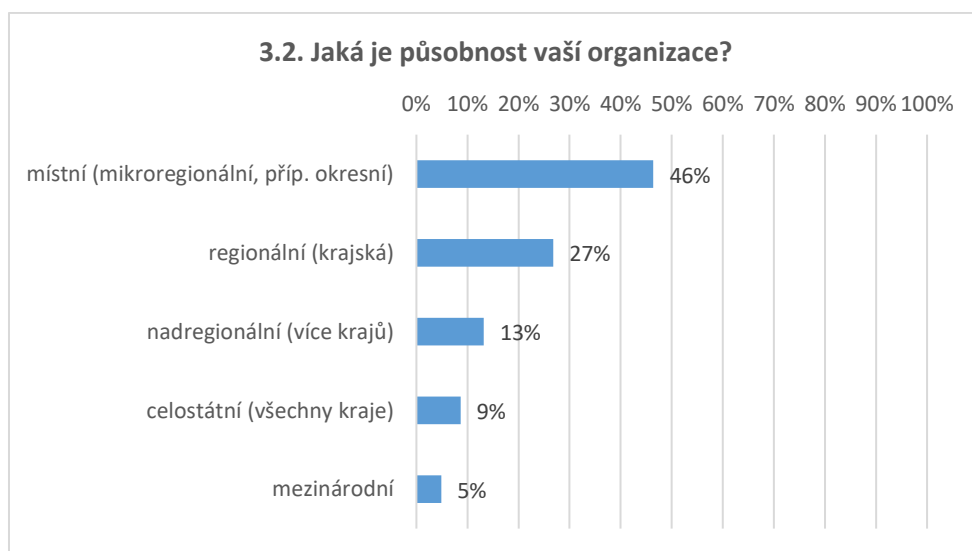

Zastoupení organizací je poměrně vyvážené kolem 10–11 % za kraj, mimo JČK, LBK a ZLK (které mají kolem cca 7–8 %)

6.2. Jaká je působnost vaší organizace?

Graf: Úroveň působnosti organizací

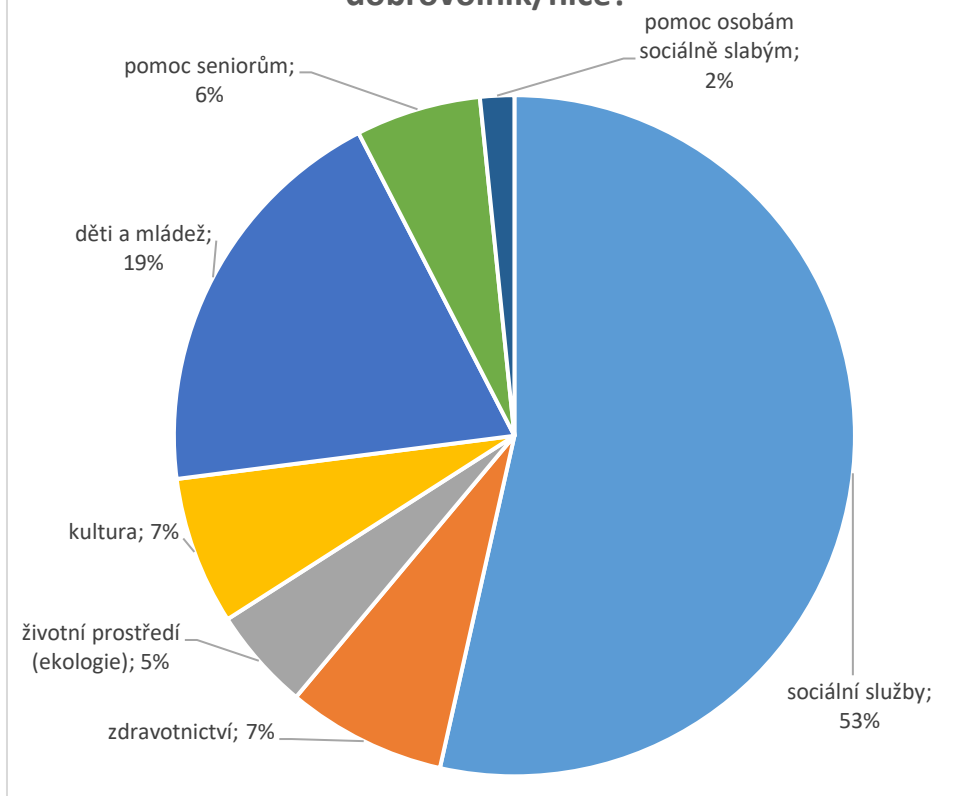
Z uvedených organizací jich nejvíce působí na místní úrovni (46 %) a na regionální úrovni (27 %).

6.3. V jaké oblasti primárně působí vaše organizace?

Graf: Primární oblast, ve které působí organizace

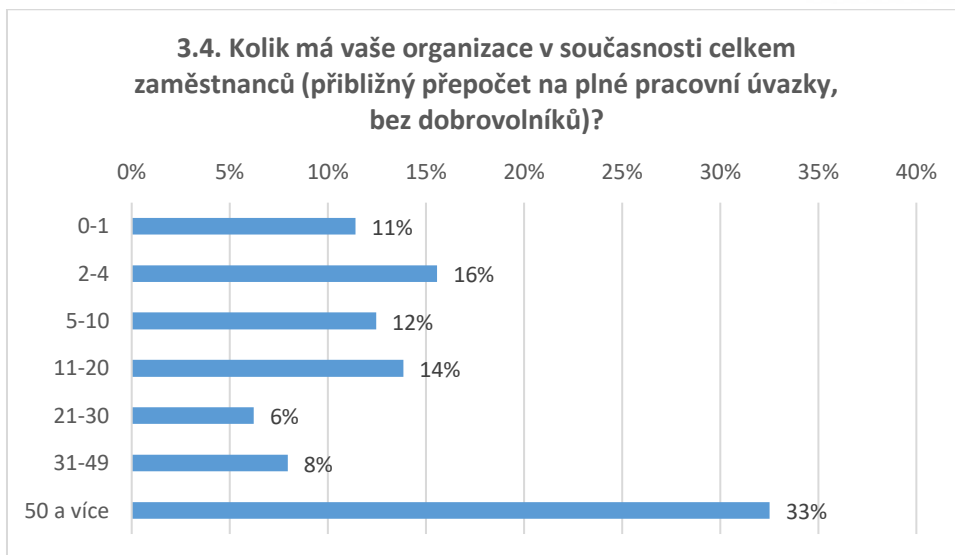
3.2. V jaké oblasti působíte jako dobrovolník/nice?

Naprostá většina organizací (cca 61 %) primárně působí v sociální oblasti (sociální služby, pomoc seniorům a sociálně slabým), dále se pak věnují dětem a mládeži (cca 19 %).

6.4. Kolik má vaše organizace v současnosti celkem zaměstnanců (přibližný přepočet na plné pracovní úvazky, bez dobrovolníků)?

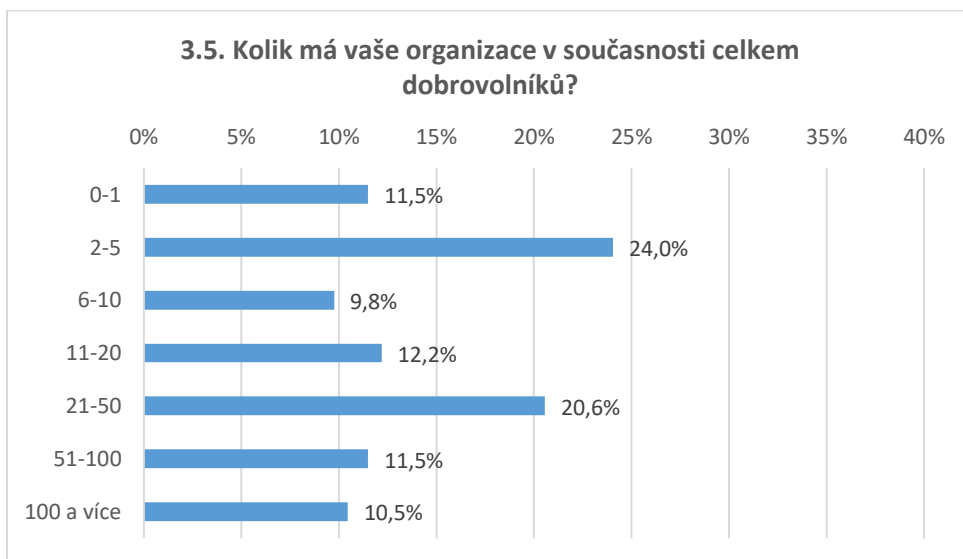
Graf: Kolik má vaše organizace v současnosti celkem zaměstnanců (přibližný přepočet na plné pracovní úvazky, bez dobrovolníků)?

Velká část respondentů (39 %) jsou malé organizace, která mají do 10 zaměstnanců. Cca třetina respondentů má více než 50 zaměstnanců.

6.5. Kolik má vaše organizace v současnosti celkem dobrovolníků?

Graf: Kolik má vaše organizace v současnosti celkem dobrovolníků?

Přibližně čtvrtina organizací má 2-5 dobrovolníků. Většina respondentů (78 %) má ve své organizaci do 50 dobrovolníků, přičemž do 10 dobrovolníků má necelá polovina organizací (45 %).

6.3 Příloha 3 – Předmět VZ 003

VZ 003 zahrnovala následující části/plnění⁴⁴:

SOUČÁST 1 – Vytvoření Doporučeného obsahu vzdělávání pracovníků dobrovolnických center, dobrovolnických organizací a dobrovolníků včetně realizace jejich pilotního profesního vzdělávání a školení

A) Vzdělávání zaměstnanců dobrovolnických center a dobrovolnických organizací a školení dobrovolníků

- a) školení koordinátorů dobrovolníků dobrovolnických center příp. dalších dobrovolnických organizací
- b) školení dobrovolníků

B) Vytvoření materiálu „Doporučený obsah vzdělávání pracovníků dobrovolnických center, dobrovolnických organizací a školení dobrovolníků“

Materiál měl obsahovat dvě části:

- a) doporučený obsah vzdělávání pro pracovníky s dobrovolníky (koordinátory dobrovolníků),
- b) doporučený obsah školení pro dobrovolníky.

SOUČÁST 2 – Evaluační pilotního ověření regionálních dobrovolnických center včetně statisticko-sociologického šetření v oblasti dobrovolnictví a zajištění realizace 14 kulatých stolů (workshopů)

A) Evaluační zpráva včetně zajištění realizace 14 workshopů (kulatých stolů) a dotazníkového šetření

B) Statisticko – sociologické šetření

- a) celospolečenské šetření reprezentativním průzkumem veřejného mínění
- b) oborové šetření v oblasti dobrovolnictví.

SOUČÁST 3 – Vytvoření doporučující metodiky realizace a podpory dobrovolnických center v ČR

SOUČÁST 4 – Vytvoření publikace NOVÉ PŘÍSTUPY V KOMUNIKACI A PREZENTACI. ON-LINE PROSTŘEDÍ PRO ROZVOJ VZDĚLÁVÁNÍ V DOBROVOLNICTVÍ – ZKUŠENOSTI A PRAXE

⁴⁴ ZoR